

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов, 66
Tel. + 359 /73/ 8855 01, E-mail: info@swu.bg
<http://www.swu.bg>

ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
Информационен пакет/ ECTS /

Специалност „ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И
ЧУЖД ЕЗИК /ГРЪЦКИ/“

Образователно-квалификационна степен „Бакалавър“

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОГРАМАТА

Бакалавърската образователна програма "Педагогика на обучението по български език и чужд език (гръцки)" предвижда обучение на студенти в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... . В продължение на 4 години (8 семестъра) обучаемите придобиват знания и умения по фундаментални дисциплини от областта на българското и гръцкото езикознание и литературознание, както и на методиката на обучение по български език и литература.

2. ЦЕЛ НА ПОДГОТОВКАТА:

Основната цел на програмата е да подготви учители по български език и литература и бакалаври по гръцки език, които да се реализират в сферите на обществения живот, изискващи педагогическа и филологическа компетентност.

По-конкретните цели на образователната програма са:

- 1) да се придобият знания за самостоятелно изпълняване на научноизследователски задачи в областта на родноезиковото обучение;
- 2) да се прилагат теоретичните познания в практиката на лингвистичния и литературния анализ;
- 3) да се изградят умения за критичен анализ и научноиздържана интерпретация на различни дидактически, езикови и литературни явления;
- 4) да се придобият знания за редактиране, аотиране, рефериране, интерпретиране и оценяване на различни текстове на български и на гръцки език;
- 5) да се прилага филологическото познание в други науки и области;
- 6) да се използва публична речева изява в писмен и в устен вид на български и на гръцки език;
- 7) да се работи със специализиран научен понятийно-терминологичен апарат;
- 8) да се прилагат интердисциплинарни подходи към дидактическите, езиковите и литературните явления;
- 9) да се познават същността и основните характеристики на компетентностния подход в обучението и да се придобият умения за прилагането му в обученето по български език и литература;
- 10) да се получат познания за социално-психологичния климат в класната стая и умения за прилагането им с цел създаване на спокойна и продуктивна учебна среда;
- 11) да се познават спецификите на развитието на деца със специални образователни потребности и да се придобият умения за прилагането им при общуване и преподаване на такива деца;
- 12) да се познават форми и методи на съвместна екипна работа с останалите членове на училищния колектив и да се изградят умения за прилагането им с цел подпомагане на ученето и преодоляване на проблеми в поведението на учениците;
- 13) да се изградят познания за основни характеристики на семейната среда, оказващи влияние върху развитието и възпитанието на детето, и умения за прилагането им за установяване на ефективни взаимоотношения с родителите и представители на семейната общност;

14) да се познава педагогическата работа в мултикултурна и приобщаваща среда, за развитие на личностните качества на учениците и да се усъвършенстват умения за съответно адаптиране на педагогически подходи, методи, средства.

3. УСВОЕНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ СЪГЛАСНО НАЦИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА

Водеща цел в подготовката на студентите от специалността "Педагогика на обучението по български език и чужд език (гръцки)" е оптимално да се съчетаят теоретичната с практическата подготовка. Завършващите трябва да притежават знания и умения, които да им осигурят успешна и пълноценна реализация в бъдещата им професионална дейност.

3.1 Знания (теоретични и/или фактологични)

Завършилите бакалавърската програма притежават специализирани и систематизирани теоретични и фактологични знания, които да им осигурят успешно и пълноценно реализиране в професионалната им дейност. Те придобиват практически умения и теоретични знания в области, в които се изисква специализирана езиковедска, литературоведска, езикова и методическа квалификация.

3.2. Умения (познавателни и/или практически)

- Ефективно прилагат съвременните методи на обучение по български език и литература в учебния процес, както и съвременните методи за контрол на знанията и уменията на учениците.
- Запознати са с историческия развой на българския език; съвременния български език, дяловете му и неговата история; правописните и правоговорните правила на съвременния български книжовен език; редактирането на текст.
- Познават старата, възрожденската, новата и съвременната българска литература; античната и западноевропейската литература, съвременния чужд език (гръцки), културната история и литературата на страната на изучавания език.
- Филолозите притежават умения за работа в екип и за решаване на комплексни проблеми в областта на българския език и литература и на гръцкия език.
- Бързо могат да намерят, извлекат и систематизират информация от различни библиографски източници.
- Притежават необходимите умения за извършване на научноизследователска дейност (събиране, проучване и анализ), както и за публична речева изява в писмен или устен вид.
- В съответствие със съвременните изисквания са създадени условия за придобиване на умения за работа с компютър и за компютърна текстообработка.

3.3. Самостоятелност и отговорност

Получените нови теоретични знания от задължителните и избираемите дисциплини служат като основа, върху която студентите, чрез самоподготовка, могат да разширят обхвата на своето познание. В обучението студентите се насърчават да работят самостоятелно, като не се притесняват да изразяват личното си мнение по време на дискусиите в семинарите, а също и при създаването на собствени аналитични или изследователски текстове. Развива се тяхната отговорност за коректно използване на библиографските източници.

3.4. Компетентност за учене

- Студентите се мотивират за постоянно и системно придобиване на знания от най-съвременните научни постижения в областта на езикознанието, литературознанието и педагогическите науки. Научават се да следят за появата на нови филологически идеи в теоретичен и методологичен план, като по този начин знанията им могат да бъдат винаги актуални.
- Придобиват умения за извличане на необходимата информация от съществуващите многобройни проучвания в областта на българския език и литература и на гръцкия език.

3.5. Комуникативни компетентности – умения за общуване на чужд език

- Студентите, завършили "Педагогика на обучението по български език и чужд език (гръцки)", придобиват качества и умения за пълноценно общуване в рамките на академична общност в страната и чужбина.
- Развиват умения за пълноценно общуване, писмено и устно, на чуждия език (гръцки) в най-различни сфери на човешката дейност – официално, делово, професионално, ежедневно общуване, като използват подходящите във всеки конкретен случай езикови средства.

3.6. Социални компетентности

- Студентите, завършили "Педагогика на обучението по български език и чужд език (гръцки)" се научават да се интегрират успешно в социалната среда, като целта е: 1) да умеят да работят в екип; 2) да извличат необходимата информация за научна работа, социолингвистични проучвания, работа с различни етнокултурни групи, с лица с комуникативни нарушения и др.

3.7. Професионални компетентности

- Студентите притежават компетентност за работа с различни по жанр и стил текстове, като умеят да правят езиков и литературен анализ на всички равнища.
- Владееят правописните и пунктуационните норми на българския и гръцкия език.
- Притежават компетентност за създаване на научно издържани текстове, в които ясно изразяват своите идеи и заключения.

4. ОБЩА КВАЛИФИКАЦИЯ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

Предвидените в учебния план курсове са разделени на задължителни и избираеми. В задължителния блок са включени дисциплини, които формират основата на педагогическото и филологическото познание. Сред лингвистичните курсове профилиращи са увод в общото езикознание, фонетика и фонология, история на българския език, морфосинтаксис, лексикология и лексикография и др. Основата на литературната наука се изгражда чрез изучаването на дисциплините: увод в литературната теория, български фолклор, стара, нова, възрожденска и съвременна българска литература, съвременна англоезична литература и др. За изграждане на езиковата компетентност по гръцки език способстват предвидените курсове по практически гръцки език, продължаващи през целия период на обучение, а за теоретичната подготовка по гръцки език спомагат курсовете по морфосинтаксис и лексикология на гръцкия език, странознание на Гърция, гръцка литература, специализиран превод. За педагогическата компетентност спомагат курсовете по педагогика, психология, приобщаващо образование, методика на обучението по български език и литература.

Избираемите курсове са обособени в три групи – „Български език и литература“, „Гръцки език и литература“ и „Педагогически модул А и Б“, като чрез тях студентите имат възможност да надградят основните знания в по-специфични сфери на педагогиката и филологията в зависимост от своите интереси. Като факултативни дисциплини обучаемите в специалността "Педагогика на обучението по български език и чужд език (гръцки)" могат да изучават всеки един курс, който се предлага в Югозападния университет.

Завършилите бакалавърската програма получават професионална квалификация „Учител по български език и литература и бакалавър по гръцки език“. На базата на тази образователно-квалификационна степен завършилите специалността "Педагогика на обучението по български език и чужд език (гръцки)" могат да продължат образованието си в магистърските програми на Югозападния университет или в друг български или чуждестранен университет.

5. СФЕРИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Обучаваните в специалността "Педагогика на обучението по български език и чужд език (гръцки)" се подготвят да се реализират във всички области на обществения живот, в които се изисква педагогическо и филологическо образование: средни и висши училища, средства за масова информация, издателства, медии, библиотеки, музеи, наши и чуждестранни фирми и други.

Според Национална класификация на професиите и длъжностите (<https://www.nsi.bg/bg/content/261/basic-page/>) филолозите могат да се реализират като:

- 1) 2330 Учители по общообразователна подготовка в средното образование (V-XII клас) (учител по български език и литература).
- 2) 2643 Преводачи и други езиковеди (графолог, етимолог, лексикограф, лингвист, морфолог, семасиолог, филолог фонолог, семантолог, говорител, преводач, преводач редактор, преводач говорител).
- 3) 2641 Писатели и сродни на тях (писател, поет, биограф, драматург, есеист, литературен сътрудник, рецензент, сценарист, редактор на книги, драматургичен консултант, критик).

Квалификационната характеристика на специалността "Педагогика на обучението по български език и чужд език (гръцки)" за образователно-квалификационната степен „Бакалавър“ е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя отговаря на всички изисквания на Закона за висше образование, на Постановление № 162 на МС от 23.07.2002 г. и на Правилниците на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

СТРУКТУРА НА УЧЕБЕН ПЛАН

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: 1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ
 ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 1.3 ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО...
 СПЕЦИАЛНОСТ: ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЧУЖД ЕЗИК /ГРЪЦКИ/
 ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: БАКАЛАВЪР
 ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: УЧИТЕЛ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА И
 БАКАЛАВЪР ПО ГРЪЦКИ ЕЗИК
 СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 4 ГОДИНИ
 ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Увод в общото езикознание	5	Увод в литературната теория	4
Писмена и говорна култура на българския език	4	Фонетика и фонология на българския език	4
Практически курс по гръцки език – I част	11	Български фолклор	3
Педагогика	4	Практически курс по гръцки език – II част	9
Спорт		Психология (обща, възрастова и педагогическа)	4
		Спорт	
Избираеми дисциплини (студентите избират дисциплини до натрупване на необходимия брой кредити)	6.0	Избираеми дисциплини (студентите избират дисциплини до натрупване на необходимия брой кредити)	6.0
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Морфосинтаксис на българския език	6	Лексикология и лексикография на българския език	4
Стара българска литература	5	Практически курс по гръцки език – IV част	6
Практически курс по гръцки език – III част	7	Възрожденска литература	4
Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	3	Теория на превода	3
		Компетентностен подход и иновации в образованието	4
Избираеми дисциплини (студентите избират дисциплини до натрупване на необходимия брой кредити)	9.0	Избираеми дисциплини (студентите избират дисциплини до натрупване на необходимия брой кредити)	9.0
	Общо 30		Общо 30
Трета година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Нова българска литература	4	Морфосинтаксис на гръцкия език	5
Практически курс по гръцки език – V част	7	Лексикология на гръцкия език	5
Странознание на Гърция	5	Практически курс по гръцки език – VI част	7
Методика на обучението по български език	4	Приобщаващо образование	4
Методика на обучението по литература	4		

Избираеми дисциплини (студентите избират дисциплини до натрупване на необходимия брой кредити)	6.0	Избираеми дисциплини (студентите избират дисциплини до натрупване на необходимия брой кредити)	9.0
	Общо 30		Общо 30
Четвърта година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Съвременна българска литература	4	Практически курс по гръцки език – VIII част	4
Съвременна гръцка литература	4	Специализиран превод (гръцки език)	4
Стилистика на българския език	4	Педагогическа практика по български език и литература	12
Практически курс по гръцки език – VII част	5	Държавен изпит: А. Държавен изпит по български език и литература (писмен и устен) или защита на дипломна работа по български език и литература Б. Държавен изпит по гръцки език (писмен и устен) или защита на дипломна работа по гръцки език В. Интегриран практико-приложен държавен изпит по български език и литература	10
Избираеми дисциплини и факултативна дисциплина (студентите избират дисциплини до натрупване на необходимия брой кредити)	13.0		
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 4 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 240 КРЕДИТА

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

№	Наименование на учебната дисциплина	семестър	ECTS кредити
ПЪРВА ГРУПА (Български език и литература)			
1.	Антична литература	I	3.0
2.	Банатският български език - история и съвременно състояние	I	3.0
3.	Презентация и презентирание	I	3.0
4.	Похвати в радиожурналистиката	I	3.0
5.	Историческа поетика	I	3.0
6.	Западноевропейска литература	II	3.0
7.	Прагматика	II	3.0
8.	Теория на романа	II	3.0
9.	Компютърна текстообработка	II	3.0
10.	Митология и език	II	3.0

11.	Писмено-регионалните норми на българския език	II	3.0
12.	Въведение в масовите комуникации	II	3.0
13.	Южнославянска епична традиция	II	3.0
14.	Старобългарски език	III	3.0
15.	Етнология	III	3.0
16.	Психолингвистика	III	3.0
17.	Българската нарация	III	3.0
18.	Комуникативни принципи и стратегии	III	3.0
19.	Основи на редактирането (български език)	III	3.0
20.	Интонация и значение	III	3.0
21.	Балканско езикознание	III	3.0
22.	Западноевропейска литература - прочити и диалози	III	3.0
23.	Западноевропейският роман през XVIII-XIX век	III	3.0
24.	Старогръцка митология и религия	III	3.0
25.	Руска класическа литература	IV	3.0
26.	История на българския език	IV	3.0
27.	Словното богатство на народните говори (български език)	IV	3.0
28.	Съвременна западноевропейска проза	IV	3.0
29.	Лексикална морфология (словообразуване) (български език)	IV	3.0
30.	Актуални проблеми на българската фразеология	IV	3.0
31.	Морфология на глагола (български език)	IV	3.0
32.	Езикови особености на интернет комуникацията	IV	3.0
33.	Етнология на родството	IV	3.0
34.	Литература, медии, образование	IV	3.0
35.	Литература на ранното християнство	IV	3.0
36.	Език и пол	IV	3.0
37.	Българска диалектология	V	3.0
38.	Църковнославянски език	V	3.0
39.	Българска емигрантска литература	V	3.0
40.	Динамика и иновации в българската лексика от края на XX и началото на XXI век	V	3.0
41.	Литературни полемики и диалози от Освобождението до края на Първата световна война	V	3.0
42.	Бизнес български език	V	3.0
43.	Европейският модернизъм	V	3.0
44.	Словообразуването в народните говори	V	3.0
45.	Езикова география на Европа	V	3.0
46.	Библията в тълкувания и образи	V	3.0
47.	Структурна поетика	V	3.0
48.	Руският ъндърграунд	V	3.0
49.	История на руския роман	V	3.0
50.	Теренна фолклористика	V	3.0
51.	Съвременни технически средства за превод	VI	3.0
52.	Социолингвистика	VI	3.0
53.	Балканска ономастика	VI	3.0
54.	Литература и кино	VI	3.0
55.	Лингвистика на текста (български език)	VI	3.0
56.	Писмености и култури	VI	3.0
57.	Академичното писане (български език)	VI	3.0

58.	Семантика /български език/	VI	3.0
59.	Обща, сравнителна и формална стилистика	VI	3.0
60.	Литература - визуални образи - комуникации	VI	3.0
61.	Търновска книжовна школа	VI	3.0
62.	Литература, култура и Възраждане IN SITU	VI	3.0
63.	Литературноисторически сюжети в периода между двете световни войни	VI	3.0
64.	Руска емигрантска литература	VI	3.0
65.	Пътеписи, пътешественици и туризъм	VI	3.0
66.	Синтаксис на българската разговорна реч	VI	3.0
67.	Българската литература в края на XX век	VI	3.0
68.	Нобеловата премия за литература	VI	3.0
69.	Лингвистична типология	VI	3.0
70.	Семиотика на словесните изкуства	VII	3.0
71.	Българската литературна критика на XX век	VII	3.0
72.	Етнолингвистика	VII	3.0
73.	Литература за деца и юноши	VII	3.0
74.	Руска литература на XX век	VII	3.0
75.	Проблемни въпроси в българската граматика	VII	3.0
76.	Каноните в чест на Св. Иван Рилски в българската ръкописна традиция до XVIII век	VII	3.0
77.	Структура на вестникарския текст	VII	3.0
78.	Жените писателки в българската литература	VII	3.0
79.	Обреди и обреден фолклор	VII	3.0
	ВТОРА ГРУПА (Гръцки език и литература)		
1.	Стратегии за устна комуникация (гръцки език)	I	3.0
2.	Слушане с разбиране на текстове (гръцки език)	I	3.0
3.	Продуциране на устна реч (гръцки език)	II	3.0
4.	Стратегии за писмена комуникация (гръцки език)	II	3.0
5.	Четене с разбиране на текстове (гръцки език)	III	3.0
6.	Класически език (старогръцки)	III	3.0
7.	Писмени упражнения (гръцки език)	III	3.0
8.	Речеви етикет (гръцки език)	III	3.0
9.	Съвременните гърци	IV	3.0
10.	Гръцките заемки в българския език	IV	3.0
11.	Гръцки език в мултимедийна среда	IV	3.0
12.	Практическа граматика на гръцкия език	IV	3.0
13.	Правопис и пунктуация (гръцки език)	V	3.0
14.	Писмен превод (гръцки език)	V	3.0
15.	Делова кореспонденция (гръцки език)	V	3.0
16.	Гръцка фразеология	VI	3.0
17.	Продуциране на писмена реч (гръцки език)	VI	3.0
18.	Словообразователни процеси в новогръцкия език	VI	3.0
19.	Бизнес гръцки език	VII	3.0
20.	Специализиран превод - публицистични и икономически текстове (гръцки език)	VII	3.0
21.	Балкански литератури	VIII	2.0
22.	Специализиран превод - административни документи (гръцки език)	VIII	2.0
23.	Устен превод (гръцки език)	VIII	2,0
24.	Анализ на грешките при превода	VIII	2,0

	ТРЕТА ГРУПА (Педагогически модул - А)		
1.	Взаимодействие със семейството	IV/VI	3.0
2.	Педагогическо взаимодействие в мултикултурна среда	IV/VI	3.0
3.	Гражданско образование	IV/VI	3.0
4.	Приобщаващо образование за деца и ученици със специални образователни потребности	IV/VI	3.0
5.	Комуникативни умения в образователна среда	IV/VI	3.0
6.	Управление на взаимоотношенията в образователна среда	IV/VI	3.0
7.	Лидерство в образованието	IV/VI	3.0
8.	Управление на образователни институции	IV/VI	3.0
9.	Дигитална компетентност и дигитална креативност	IV/VI	3.0
10.	Разработване на уроци за обучение в електронна среда	IV/VI	3.0
11.	Обучение по български език в дигитална среда	IV/VI	3.0
12.	Обучение по литература в дигитална среда	IV/VI	3.0
	ТРЕТА ГРУПА (Педагогически модул - Б)		
1.	Алтернативна приложност на литературата в образованието	VII	3.0
2.	Интерактивни методи в обучението по български език	VII	3.0
3.	Мултимедийно презентирание в обучението по български език	VII	3.0
4.	Електронни технологии в обучението	VII	3.0
5.	Комуникативните задачи в обучението по български език	VII	3.0
6.	Особености на обучението по български език при ученици с различно ниво на лингвистична компетентност	VII	3.0
7.	Знания и умения за работа в екип	VII	3.0
8.	Развитие на ключови умения за XXI век	VII	3.0
9.	Теория и практика на научното изследване	VII	3.0
10.	Теория и методика на дидактическите тестове	VII	3.0
11.	Интеркултурно образование	VII	3.0
12.	Самостоятелната работа на учениците в обучението по български език	VII	3.0
13.	Аналитичната граматика като помощен подход в преподаването на език	VII	3.0
14.	Силата на думите в педагогическия дискурс	VII	3.0
	ФАКУЛТАТИВНИ ДИСЦИПЛИНИ		
1.	Сугестопедични методи в обучението по български език	VII	1.0
2.	Аспекти на работата с учебна документация	VII	1.0
3.	Аспекти на работата на класния ръководител	VII	1.0
4.	Оказване на първа долекарска помощ и защита при бедствия и аварии	VII	1.0
5.	Мястото на фразеологията в обучението по български език	VII	1.0
	Всеки студент може да изучава като факултативна дисциплина по свое желание всяка учебна дисциплина, преподавана в университета, независимо от факултета. Общ хорариум на избраните факултативни дисциплини - до 120 часа.		

Обучението в специалността **ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЧУЖД ЕЗИК (ГРЪЦКИ)** се провежда на български език, с изключение на учебните дисциплини по гръцки език.

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ
СПЕЦИАЛНОСТ: ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК
И ЧУЖД ЕЗИК /ГРЪЦКИ/
ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: БАКАЛАВЪР

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

УВОД В ОБЩОТО ЕЗИКОЗНАНИЕ

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 3л+0су+7иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Борислав Попов, Катедра по български език,

тел. +359 73 588 528, meristaf@abv.bg

Анотация: В лекционния курс се поставят общите въпроси, които очертават характера и същността на дисциплината, изяснява се терминологичният апарат, представят се основните теоретични достижения в съществуващите изследвания. Акцентът е поставен върху проблемите на славистиката, върху приносите на славянската лингвистична традиция в сферата на общото и сравнителното езикознание, както и върху типологичните особености (обща и специфични) на славянските езици. Детайлно са разгледани трите основни лингвистични метода – сравнително-исторически, ареален и структурен, някои от най-важните направления и школи, както и явленията, свързани с тях, в контекста на историята на езикознанието. Засегнати са и основните видове писмени системи и връзката им с типовете езици, за които са създадени. Подробно са разгледани типологичната и генеалогичната класификация на езиците, като вниманието е съсредоточено основно върху езиците от индоевропейското езиково семейство, а също и върху езици от някои други по-разпространени езикови семейства.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на общото езикознание. История на лингвистиката до XIX век. Сравнително-исторически метод – обособяване на лингвистиката като съвременна наука. Натуралистично направление – модел на родословното дърво. Езикова реконструкция – видове реконструкции. Младограматическа школа – звукови закони, принцип на аналогията. Психологическо направление в лингвистиката. Ареален метод – формиране и същност на метода. Лингвистична география – теоретични приноси и приложения, движението „Думи и неща“. Типове езикови контакти – теория за стратите. Езиков съюз – Балкански езиков съюз. Структурализъм – структура, система и функция. Езикът като система и структура. Структурализмът в лингвистиката – идеите на Ф. дьо Сосюр. Език и реч. Синхрония и диахрония. Език и писмо – видове писмени системи. Типологична (морфологична) класификация на езиците. Генеалогична класификация на езиците – семейство, група, подгрупа. Индоевропейско езиково семейство. Други езикови семейства – китайско-тибетско езиково семейство, афро-азиатско езиково семейство, алтайски езици, уралски езици, кавказки езици.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционен курс и извънаудиторна заетост (самостоятелна подготовка). Извънаудиторната заетост включва: писмено разработване на доклади и реферати по теми с теоретична и практическа насоченост, разработване на курсова работа, изработване на схема на езиците от индоевропейското езиково семейство, изработване на лингвистична карта, консултации с преподавателя и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез изпит.

ПИСМЕНА И ГОВОРНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 3л+0су+5иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Лъчезар Перчеклийски, Катедра по български език,
тел. +359 73 588 528, lper@swu.bg

Анотация: Учебният курс запознава студентите с основните правописни, граматически и правоговорни норми в българския книжовен език. Основната цел на дисциплината е студентите да се научат да се изразяват правилно при създаването на писмен и устен текст. Това от своя страна ще им даде възможност да обогатят своята обща езикова култура, като по този начин попълнят пропуските от знания в тази област. Предвидени са теми, в които студентите изучават особеностите на някои писмени жанрове на научния стил (реферат, курсова работа, дипломна работа), които имат приложение в процеса на обучение.

Съдържание на учебната дисциплина: Характеристика на учебната дисциплина. Правописни принципи. Правописни правила с фонетичен характер (вмятане и изпадане на съгласни и гласни; групи *-рѣ-, -ѣр-, -лѣ-, -ѣл-*; правопис на двойни съгласни и др.). Правопис на променливо *я*. Правописни правила с граматичен характер. Писане на кратък и пълен определителен член. Бройна форма при съществителните от мъжки род. Формите *кого, когото, някого, никого*. Възвратно притежателно местоимение. Транслитерация на кирилски думи с латински букви. Употреба на главни и малки букви. Синтактична и стилистична употреба на главни букви. Езикови съкращения. Слято, полуслято и разделно писане на сложните и съставните думи. Пунктуация в простото изречение. Пунктуация в сложното изречение. Оформяне на текст. Изисквания и особености при писането на доклад, реферат и курсова работа. Изисквания и особености при писането на дипломна работа.

Технология на обучението и оценяване: Аудиторните занятия се провеждат по традиционно утвърдения метод, като учебният материал се представя и обяснява с помощта на онагледяващи средства (таблици, схеми, илюстративен материал). Използват се също и интерактивни методи на обучение. По време на извънаудиторната заетост студентите имат възможност да приложат на практика научените правописно-езикови правила и знанията за композиране и създаване на писмен научен текст. Всяка индивидуална работа се оценява, като по този начин се формира оценката от текущия контрол. Курсът завършва с писмен изпит.

ПРАКТИЧЕСКИ КУРС ПО ГРЪЦКИ ЕЗИК

ECTS кредити (за 8 семестъра): 56

Форма на оценяване: изпит/т.о.

Семестър: I–VIII

Хорариум (за 8 семестъра): 585 су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика
Филологически факултет

Лектори:

гл. ас. д-р Десислава Йорданова, гл. ас. д-р Мария Христова, гл. ас. д-р Наталия Сотирова

Катедра по славистика и балканистика

e-mail: dessita_y@swu.bg, e-mail: mchristova@swu.bg, e-mail: natali@swu.bg

Анотация: Курсът по практически гръцки език е самостоятелна учебна дисциплина, която се изучава в продължение на 585 часа, разпределени в 8 семестъра. Целта му е да даде задълбочени знания на студентите по новогръцки език и да изгради у тях четирите основни комуникативни умения, които ще им позволят както да общуват свободно в гръцка езикова среда, така и да възприемат и продуцират текстове на гръцки език от различни области на човешката дейност. Началното ниво, от което започва обучението, е A1; в края на VIII семестър студентите следва да владеят гръцки език на ниво B2-C1 по стандартите на Общоевропейската езикова рамка.

Съдържание на учебната дисциплина: Азбука. Правила за четене и писане. Категория род и число. Определителен и неопределителен член. Употреба. Падежна система. Склонения. Глагол – спрежения, времена и наклонения. Активен и пасивен залог. Неправилни глаголи. Числителни имена. Прилагателни имена – степени за сравнение. Наречия – степени за сравнение и т.н. Граматическите знания се въвеждат и надграждат в комуникативен контекст, като паралелно се работи непрекъснато върху разширяването и затвърждаването на лексикалния запас на изучаващите гръцки език. Интегрирането на лексико-граматичните знания в практически план се осъществява чрез многобройни и разнообразни упражнения: четене и слушане с разбиране, граматически писмени и устни упражнения, ситуативни диалози, задания за превод, писмени и устни преразкази, есета и пр.

Технология на обучението и оценяване: Студентите започват изучаването на гръцки език от ниво начинаещи като следват избраната учебна система. Работи се по теми, залегнали в учебната система, както и с допълнителни материали, съобразени с нивото на обучаемите. Обучението предвижда най-вече практическо усвояване на материала и цели въвеждане на студентите в основната лексика и граматика с постепенно развиване на говорните им умения и прецизиране на компетенциите им на ниво писмено владение на езика. Акцент се поставя и върху интеркултурната информация, въвеждана на базата на учебното съдържание и с помощта на допълнителни материали, включително и мултимедийни. Окончателната оценка по учебната дисциплина в I, III, V и VII семестър е изпит, а във II, IV, VI и VIII е комплексна оценка, получена от крайната оценка от осъществения от преподавателя текущ контрол по време на семинарните занятия през семестъра и оценката, получена от семестриалния изпит.

ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+2су+4иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Филологически факултет

Лектори:

доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“, e-mail: snejv_popova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Педагогика“ заема основно място в професионалната подготовка на бъдещите педагози. Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите педагози за справяне с многообразните професионални задачи. Основната идея е обучението по тази фундаментална за студентите учебна дисциплина да бъде съобразено със ситуациите, в които попада съвременният човек в модернизираният се свят – типични, проблемни, критични. При изпълнението на професионалните си роли педагозите ежедневно се сблъскват с най-разнообразни предизвикателства и с необходимостта бързо, точно и адекватно да се справят с тях. Затова основната цел на обучението по педагогика не е само усвояване на определени знания и формиране на конкретни умения, но изграждане на адекватно отношение и нагласа към спецификата на бъдещата професионална дейност.

Съдържание на учебната дисциплина: Предикативна педагогика. Обект, предмет и проблемна ориентация на педагогиката. Система на педагогическите науки; □Методология и подходи в педагогическата наука; □Комплексно-интегративният подход във възпитанието; □Възпитанието като обществено явление; □Възпитателна система и възпитателен процес, Принципи, методи и форми за възпитание Цялостен модел на възпитателните съдържания; Предизвикателства при възпитанието на учениците в съвременното българско училище; □Семейството като основен фактор за възпитание □Средствата за масова комуникация и възпитанието на съвременната личност и др.; Теории и подходи за подбор и структуриране на учебните съдържания, Изисквания към подбора и структурирането на учебните съдържания; Нормативни документи за учебните съдържания, Същност и стилове на преподаването; □Теории за училищния процес на обучение; Принципи на училищното обучение; □Методи на обучение – същност, класификации и детерминанти; □Техники на ученето и преподаването; Системи и организационни форми на обучение; □Урокът като организационна форма; Типология и структура на уроците; □Класни неурочни форми на обучение; Научнообосновано педагогическо измерване за преценяване и оценяване на резултатите от процеса на училищното обучение и образование и др.

Технология на обучението и оценяването: Използват се следните методи на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментирание, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

УВОД В ЛИТЕРАТУРНАТА ТЕОРИЯ

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 3л+0су+5иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Проф. д-р Стилиян Стоянов, Катедра по литература и етнология,
тел. +359 887 776791, stilyan@swu.bg

Анотация: Целта на дисциплината е да се дадат начални познания за проблемното поле на литературознанието. Очертани са границите и възможностите на литературознанието, различните негови дялове, коментира се терминологичния апарат, характеризират се основни литературни направления. Лекционният курс описва науката за литературата в диахронен аспект от една страна, а от друга се търси приложимостта на литературознанието спрямо съвременни процеси и явления. Отделено е специално внимание на преводимостта на художествения текст в съдържателен и формален аспект. Коментира се състоянието на литературата във времето на масовите комуникации и Интернет, дискутират се проявите на популярната и масовата култура.

Съдържание на учебната дисциплина: Науката за литературата. Език на литературната творба. Комуникативният статут на литературата. Литературен процес. Психология на литературното творчество. Литературни родове и видове. Преводът на художествен текст от гледната точка на литературната теория. Популярна и масова литература. Сюжет, фабула и композиция.

Технология на обучението и оценяване: Обучението е основано както върху принципите на класическия лекционен курс, така и на използването на мултимедийни презентации. Доколкото дисциплината се изучава във втория семестър на първи курс, необходимо е изграждането на основен понятиен и терминологичен апарат, въз основата на който да се провеждат дискусиите. Съгласно действащата нормативна база на ЮЗУ „Неофит Рилски” изпитът по дисциплината е писмен, като студентите имат възможност да бъдат освободени от него при покриване по времето на семестъра на определен кръг от дейности и компетентности.

ФОНЕТИКА И ФОНОЛОГИЯ НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+1су+5иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Гергана Падарева, Катедра по български език,
тел. +359 73 588 528, gerypadareva@swu.bg

Анотация: Курсът цели да даде знания на студентите за съвременното състояние на фонетичната и фонологичната система на книжовния български език (вокална система, консонантна система, ритмична

система и интонационна система); придобитите знания да служат за опорна точка на студентите при изучаване на развитието на българския език, включително за изучаване и на съвременните диалекти; да даде знания на студентите за съвременните тенденции и направления за изследвания в областта на фонетиката и фонологията, както и да служи като база за сравнение при изучаването на фонетиката и фонологията на чуждия език, който изучават.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът представя основните зависимости и закономерности на фонетичната и фонологичната система на съвременния български книжовен език. Речевите единици, т.е. говорните звукове, са описани в артикулационен, акустичен и перцептивен аспект. Фонологичната система е представена от двете подсистеми – сегментна и суперсегментна. В рамките на сегментната система подробно се разглеждат вокалната и консонантната система на СБКЕ, а към суперсегментната – ритмичната и интонационната система. В курса са включени основните принципи на фонетичната и фонематичната транскрипция, както и Международната фонетична азбука на Международната фонетична асоциация.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс е комбиниран представя теоретичния материал, който се упражнява по време на занятията. Извънаудиторната заетост на студента се състои от самостоятелна подготовка за лекция, домашни работи; консултации с преподавателя; разработване на задачи. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол и полагане на семестриален изпит. При обучението за онагледяване и упражнения се използват съвременни софтуерни програми за анализ на реч Praat, SIL AcousticSpeechAnalyzer.

БЪЛГАРСКИ ФОЛКЛОР

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Венцислав Божинов, Катедра по литература и етнология, vbozhinov@abv.bg

Анотация: Курсът „Български фолклор“ има за цел да запознае студентите с основните дялове на българската фолклорна култура, със съвременните теории и методи в изследването на фолклора и с неговото битие в съвременните културни процеси. Водеща е концепцията за фолклора като културна система, което позволява да бъдат дискутирани както механизмите на неговото предаване във времето, така и когнитивните аспекти на социалната и културната му същност. Фолклорът се представя като ценностна и светогледна система, тип знание и един от факторите за формирането на идентичността на общностите. Акцент се поставя върху словесните форми на фолклора, доколкото дисциплината е предназначена за студенти филолози.

Съдържание на учебната дисциплина: Съдържанието на учебната дисциплина започва с увод в теорията за фолклора като тип култура. В него се поставят основите за разбирането на фолклора като културна система и се очертават основните теоретични подходи.

Следва разглеждането на фолклорната песенна култура, като внимание се отделя на различните песенни функционални цикли. Важен акцент е поставен върху фолклорния епос – неговата типология, епосът за юнаци, историята на записването и изследванията, връзката между мит и епос, тематичните цикли, персонажите, поетиката и функционалната характеристика на този дял. В рамките на курса се изучават и историческият и хайдушкият епос, както и религиозно-легендарният епос.

Особено място заема фолклорната календарна обредност, която включва календарно-обредни песенни цикли като коледарски, гергьовденски, лазарски и великденски. Свързано с това е и разглеждането на жизнения цикъл и фолклорната култура, представени чрез семейно-обредните песенни цикли. Допълнително внимание се обръща на трудовите песенни цикли – жетварски и сиденкарски.

В курса е включено и изучаването на разказването във фолклора, като се акцентира върху тематичната и функционалната му характеристика, както и върху историята на записването и изследванията. Значително място заема фолклорната приказка – нейната типология, връзката между мит и приказка, както и

структурата на вълшебната приказка. В тази връзка се разглеждат и приказките за животни, новелистичните приказки и анекдотите.

Дисциплината включва още легендата като форма на митология и фолклорните предания, в които се акцентира върху пространството и текста, както и върху значението им за фолклорната история. Завършва се с темата за фолклорната демонология, която разкрива богатството от вярвания и представи за свръхестественото в традиционната култура.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се провежда под формата на лекционни и семинарни занятия, които се съчетават със самостоятелната работа на студентите – четене на специализирана литература, подготовка на писмени задания и участие в дискусии. Извънаудиторната заетост включва още консултации с преподавателя, работа с фолклорни текстове и изследователски задачи. Оценяването на придобитите знания и умения се извършва чрез писмен изпит, който проверява теоретичната подготовка на студентите, способността им за аналитичен прочит на фолклорните текстове и уменията да прилагат съвременни методи на интерпретация.

ПСИХОЛОГИЯ (ОБЩА, ВЪЗРАСТОВА И ПЕДАГОГИЧЕСКА)

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+2су+4иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектори:

Доц. дн. Стоил Мавродиев, катедра „Психология“, E-mail: stoil_m@swu.bg

Гл. ас. д-р Симона Николова, катедра „Психология“, E-mail: simona.nikolova@swu.bg

Анотация: Главната цел на лекционния курс по „Психология“ е да въведе студентите в основни проблеми на психологията като уникална наука. Акцентира се на базисните категории в психологията като: „психика“, „съзнание“; изясняват се генезисът и развитието на основните психични феномени и особеностите им през различните възрасти; прави се психологическа характеристика на възрастовите периоди; изясняват се основните фактори за развитието. Разкриват се съществени закономерности и психологически условия за функционирането на психиката на личността. Разглеждането на казуси от педагогическата практика цели формирането на професионални умения за справяне с актуални проблеми в средното училище и придобиване на компетентности, необходими за упражняване на учителската професия съгласно Постановление №27/1.02. 2021 г. за изменение и допълнение на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“. Чрез работата в образователната платформа Blackboard се цели развитие на способността за критическо и творческо мислене, както и на уменията за работа в екип.

Съдържание на учебната дисциплина: Съдържанието на учебната дисциплина гарантира, че студентите усвояват определена система от теоретични знания от областта на общата, възрастовата и педагогическата психология, осмислят ги съобразно съвременните изисквания на преподавателската дейност, усвояват практически умения за работа с лица от различни възрасти и с различни психологични особености, формира се атитюд за социално-педагогическа дейност с психологическа детерминация, за прилагане на компетентностния подход в обучението по психология, както и развиват способност да мотивират учениците и да ги възпитават в самостоятелност, отговорност и толерантност.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* на студентите се изразява в активното участие и обсъждане на проблемите от лекционния курс, анализ на практически казуси, дискусии, работа с методики. *Извънаудиторната заетост* на студентите се изразява в самоподготовка, рефериране на литературни източници, разработване на курсови задания, есета по теми, свързани с личен опит и наблюдения; силните и слабите страни на характера, добродетели, казуси и др. Оценяването на резултатите на студентите се извършва съгласно ECTS. Крайната оценка за дисциплината се формира в края на курса въз основа на оценката от писмен изпит на две теми от съдържанието на курса, както и въз основа на оценката на самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента. Крайната оценка за курса се базира на сумата от текущата оценка и оценката от финалния изпит.

МОРФОСИНТАКСИС НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

ECTS кредити: 6

Форма на оценяване: изпит

Семестър: III

Седмичен хорариум: 4л+1су+7иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език

+359898568951, bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Дисциплината представя особеностите на езика като система и неговата йерархична структура, като основно внимание е обърнато, както предполага и названието, на морфологичното и синтактичното равнище. Представени са основните специфики на българската морфологична и синтактична система, като, където е възможно, се правят паралели с граматичната система на изучавания чужд език (гръцки). Обръща се специално внимание на различните теории и схващания за морфемния строеж на думата, за частите на речта и техните граматически категории, за класификациите на словосъчетанията и изреченията, за могат студентите да надградят успешно своите знания, получени в средното училище, както и да могат да включат тези знания по време на своята практическа подготовка за учители по български език.

Съдържание на учебната дисциплина: Езикът като система. Парадигматично и синтагматично равнище на езика. Морфема. Видове морфемии. Морфемен анализ. Морфологията като част от граматиката. Части на речта – класификация. Именна система на българския език. Съществително име. Прилагателно име. Части на речта. Именна система на българския език. Числително име. Местоимение. Части на речта. Глагол. Лице, число, вид на глагола. Части на речта. Глагол. Време, залог и наклонение на глагола. Преизказност. Неизменяеми части на речта. Наречие. Предлог, съюз, частица, междуметие. Морфологичен анализ. Части на речта и части на изречението. Синтаксисът като дял от граматиката. Видове словосъчетания. Видове изречения – класификация. Просто изречение. Главни части на изречението. Второстепенни части на изречението. Сложно изречение. Видове сложни изречения. Синтактичен анализ.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия, семинарни упражнения и самостоятелна работа на студентите. Лекционният курс е съчетава традиционният начин за водене на лекции с интерактивни методи, беседи и разискване на примери. Семинарните занятия залагат на дискусията и анализирането на езикови примери. Като самостоятелна работа в рамките на извънаудиторната заетост студентите трябва да решават регулярно практически задачи, включително в платформата „Блекбординг“. По време на семестъра студентите имат и две контролни работи, които са част от текущия контрол. Посещението по време на лекции и на семинарни занятия също се отразява на текущата оценка, която съставлява 75% от окончателната оценка. За да завършат успешно своето обучение, студентите трябва успешно да положат и семестриален писмен изпит под формата на тест, който включва и практическа задача.

СТАРА БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: изпит

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+8иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елена Азманова-Рударска, Катедра по литература и етнология,

тел. +359 73 588 528, elena_azmanova@swu.bg

Анотация: Основната цел на дисциплината е да формира основни познания за историята на средновековната българска литература от IX до началото на XVIII век, както и да създаде теоретическа подготвеност за същността и спецификите на средновековната естетика и православната философия. Цели се да се разкрие художествения модел на старата българска литература не само от съвременна литературоведска позиция, но и с оглед органическата му връзка с религиозно-митологическия светоглед на средновековния творец. Обръща се внимание и на последните извори и научни постижения, допринасящи за доизясняване картината на литературния живот както в известните, така и в по-слабо проучените през различни хронологически периоди книжовни средища.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебната програма по “Стара българска литература” обхваща основните насоки и характеристики на българското литературно развитие от епохата на Средновековието /VIII-IX век/ до периода на Ранното Българско възрождение /XVIII век/. Темите са обединени в раздели, съответстващи на възприетата в българистичната наука през последните години литературна периодизация. В хода на преподаването се отчитат както историческите измерения на литературното развитие, така и вметването на литературните процеси в по-широки културни и философско-естетически рамки.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), работа с библиография (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол и писмен изпит.

ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИЕТО И РАБОТА В ДИГИТАЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Радослав Цонев, тел. +359 73 588 528, radoslavsonev@swu.bg

Гл. ас. д-р Петър Цонев, тел. +359 876 488 022, ptsonev@swu.bg

Катедра по български език,

Анотация: Дисциплината запознава студентите с информационните и комуникационни технологии, прилагани в обучението, и начините за използването им. Основната цел е да се изградят умения за работа със съвременните мултимедийни технически средства (в т. ч. проектори, интерактивни дъски и дисплеи, мултимедийни системи, електронни онлайн платформи и пр.), софтуерни програми (Microsoft Office и други редактори и приложения за създаване и обработка на текст и мултимедия под Windows, Android или macOS), с различни интернет ресурси с приложен характер, Copilot, ChatGPT и най-популярната българска онлайн платформа за създаване на тестове с изкуствен интелект – Smartest.

Съдържание на учебната дисциплина: Традиционни аудио-визуални технически средства. Съвременни информационни технологии в обучението (видове електронно обучение: софтуерна електронна среда за асинхронно и синхронно обучение – Blackboard vs. Big Blue Button, Teams, Moodle, Zoom и др., видеоконферентна връзка и онлайн обучение във виртуална класна стая. Възможности на електронната платформа Google for Education). Звукови илюстрации. Компютърни програми (Audacity и др.) за звукозапис и обработка на аудиофайлове. Визуални илюстрации. Програми за създаване и обработка на видеоклипове – Windows Movie Maker, Video Editor 2025. Изготвяне на различни видове презентации. Видове интерактивни дъски и проектори. Електронни книги, ел. учебници и ел. учебни помагала. Предимства и недостатъци при използването на интернет ресурсите и изкуствения интелект (Copilot и ChatGPT) в обучението. Създаване и решаване на тестове онлайн и на други компютърни тестове с дидактическа цел.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. На лекциите се представят и разискват темите от програмата въз основа на материали, изпратени по електронен път на студентите по време на присъствените занятия по дисциплината. Компютърните програми се демонстрират от преподавателя в зала със съответно съвременно мултимедийно оборудване.

Извънаудиторната заетост включва консултации с преподавателя и разработване на две практически задачи и един тест. Оценяването на придобитите знания се извършва чрез текуща оценка, която е средноаритметична от оценките на практическите задачи и теста.

ЛЕКСИКОЛОГИЯ И ЛЕКСИКОГРАФИЯ НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+6иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Борислав Попов, Катедра по български език,

тел. +359 73 588 528, meristaf@abv.bg

Анотация: Тази дисциплина съдържа две взаимно свързани теоретични части: лексикология и лексикография. Първата от тях включва знания за предмета, задачите и структурните разновидности на лексикологията в ареален, тематичен и хронологичен план. В тази част се изяснява терминологичният апарат, с който си служи българската лексикология, видовете лексикално-семантични взаимоотношения и динамиката на тяхната контекстуална проявеност. Изяснява се системният характер на лексиката и нейните проекции в областта на полисемията, семантичната парадигматика и таксономия. Дават се знания за стилистичната дистрибуция на лексиката и фразеологията, техния произход, структурни модели и значение, както и практическото им приложение в писмената и говорима реч. Втората част от учебната дисциплина включва теоретични и практически знания по лексикография. В нея се представят данни за класификацията на лексикографските справочници (речници и енциклопедии), методологията на тяхното съставяне и принципите за структуриране и редактиране на речниковата статия в речниците и енциклопедиите.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет, задачи и традиции на лексикологията и лексикографията. Думата като основна езикова единица с форма и значение. Семантични характеристики на думата. Полисемия. Видове лексикални и граматични значения. Системност на лексиката. Диференциални групи лексика – омоними, антоними. Синоними – йерархия на линейния ред. Пароними и проблеми на писмената и говорна езикова култура. Активна и пасивна лексика: неологизми, терминологизми, архаизми, историзми. Стилът като езиково явление. Видове стилове в българския език. Неутрална и експресивна лексика. Произход на думите в езика. Домашна и заета лексика. Лексика от тракийски, гръцки, латински, праславянски и прабългарски език. Лексика от руски и църковнославянски език. Старобългарски лексикален период. Международна лексика, заета в български от германски и романски езици. Фразеологизми – произход, структура и класификация. Лексикография – традиции в речниковото дело. Класификация на справочниците и тяхното приложение. Структура на речниковата статия в тълковния речник. Видове тълковни дефиниции. Видове едноезични и двуезични речници.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционен курс и извънаудиторна заетост (самостоятелна подготовка). Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на доклади и реферати по теми с теоретична и практическа насоченост, самостоятелна работа в библиотеката с лексикографски справочници и теоретична литература по лексикология, решаване на тестове и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез изпит.

ВЪЗРОЖДЕНСКА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3л+0су+5иаз

Форма на оценяване: изпит
Семестър: IV

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:
Катедра по литература и етнология
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елена Тачева, доц. д-р Елена Азманова-Рударска,
Катедра по литература и етнология, тел. +359 73 588 528, elena_azmanova@swu.bg

Анотация: Курсът се състои от 45 академични часа аудиторна заетост, които представят различни форми на учебна натовареност: В посочените рамки се проследяват основанията и проявите на литературоцентризма и, в съответствие с тази основна за европейската цивилизация тенденция, литературният процес в България е представен като ярка проява на водещи културни движения на времето. Приоритет на лекционния курс са някои същностни процеси от началото на новобългарската художественост като история на жанровото съзряване, създаване на езиково-художествена норма, адаптиране на европейските естетически направления, литературни школи и културни центрове, елитарна и масова литература, основаване на литературната институция и спецификата на нейните възрожденски феномени. Особен акцент се поставя върху такива надлитературни явления на възрожденската литература като “История славеноболгарская”, “Житие и страдания грешнаго Софрония”, “Горски пътник”, “Изворът на Белоногата”, “Хаджи Димитър”, “Видрица”, чрез които се изгражда етноуникалния пласт в културата на Българското възраждане

Съдържание на учебната дисциплина: Преподаването по дисциплината се съсредоточава в следните теми и проблеми: част I „Литературата на Възраждането в търсене на българската модерност (XVIII – първа половина на XIX век)” проследява прехода от Средновековие към Ново време през ключови идеи, автори и институции. Курсът започва с увод в теорията на възрожденската литература, периодизации и национални движения, поставя Българското възраждане в европейски контекст (връзки с Ренесанса и Просвещението) и представя литературния живот на XVIII век: Паисий Хилендарски и „История славеноболгарская“, Софроний Врачански, Христофор Жефарович и раннопросвещенските книжовници (Кирил Пейчинович, Йоаким Кърчовски, Теодосий Синаитски). Следват теми за филологизма в началото на XIX век (Брашовският филологически кръг; П. Берон, В. Ненович, Ан. Кипиловски, Ив. Селимински), за многопосочното дело на Неофит Рилски и за Свищовския литературен кръг (Хр. Павлович, Ем. Васкидович, Неофит Бозвели) като двигатели на „филологическото движение“. Разглеждат се училището като ядро на литературната институция, учебната и религиозната литература, „даскалската“ поезия, както и взаимодействието „литература – периодика“ (Константин Фотинов, Иван Богоров) и ранните медийни модели. Акцентира се върху просвещенската литература и църковното движение (преводи на свещени книги; поезия, диалогични и епистоларни форми при Неофит Бозвели), върху фигурата на Васил Априлов, неговите мрежи (вкл. Одеския кръг) и „залеза“ на ранния просвещенски модел. Завършекът подчертава ролята на Одеския литературен кръг (Д. Чинтулов, Н. Геров), началото на белетристиката (В. Друмев, Ил. Блъсков), жанровите и естетически експерименти на Л. Каравелов, възрожденското „театро“ (историческа драма, комедия; Д. Войников, В. Друмев, Т. Пеев), литературата на факта (пътепис, мемоар, фейлетон), кулминацията „Ботев“ в края на епохата и конституирането на литературната институция (творец, читател, спомоществовател; училище и читалище; критически дискурс — Нешо Бончев).

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол през семестъра и окончателна оценка от писмен изпит.

ТЕОРИЯ НА ПРЕВОДА

ECTS кредити: 3
Форма на оценяване: изпит
Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз
Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:
Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектор: доц. д-р Светла Томанова, Катедра по славистика и балканистика,
тел. +359 73 588 528 tomanova@swu.bg

Анотация: Целта на курса е да развие и задълбочи знанията и уменията на студентите в областта на превода. Темите за дискусия са фокусирани върху двата основни съвременни лингвистични подхода: функционализъм и формализъм, чийто потенциал за теорията на превода се обсъжда подробно. Основно внимание се обръща на лингвистичната интерпретация на понятията за значение, функционален преводачески еквивалент, предаване на значението и безеквивалентна лексика. Студентите се запознават с основните технически и организационни етапи в практиката на превода.

Съдържание на учебната дисциплина: За езиковите аспекти на превода (Р. Якобсон, 1959). Езиковият подход към теорията на превода в рамките на структурната лингвистика: Найда, Нюмарк, Колер. Езиковият подход към теорията на превода в рамките на структурната лингвистика: Винай, Дарбелне, Катфорд. Лингвистичният подход към теорията на превода в рамките на функционалната лингвистика: Райс, Холц-Мантари, Вермеер и др. Лингвистичният подход към теорията на превода в рамките на функционалната лингвистика: Халидей, Хаус, Бейкър, Мейсън. Проблемът за „видовете превод“. Значение, еквивалентност и промяна: какво се променя в теоретичната перспектива? Цел на текста и анализ на текста, дискурсен регистър. Възможно ли е да се постигне еквивалентност: съвременни теории за еквивалентността. Видове еквивалентност. Процедури и стратегии за превод. Процедури за редактиране на текстове.

Технология на обучението и оценяване: Академичните занятия са под формата на лекции. Студентите следва да представят презентация по определена тема, следвана от дискусия. Крайната оценка е оценката от финалния тест и дискусията по две теми от лекциите.

КОМПЕТЕНТНОСТЕН ПОДХОД И ИНОВАЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+1су+5иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по дисциплината Компетентностен подход и иновации в образованието отчита важността за компетентностния подход в образователната практика, като и значението на иновационните в сферата на образованието. Вниманието е насочено към процесите, свързани с усъвършенстване на педагогическата среда, с повишаване на ефективността и продуктивността на функциониращите образователни структури. В рамките на учебната дисциплина се поставя акцент върху ролята и същността на компетентностния подход в обучението, видовете компетентности, основните методически подходи за формиране на ключови компетентности, както и върху изграждането на иновационна култура на студентите от специалностите, в които се подготвят бъдещи учители. В процеса на обучението студентите имат възможност да придобият знания, да изградят умения и компетенции за адекватни действия и поведение в специфичните условия на иновиране в съвременното училище. Във фокуса на вниманието са новите идеи, осъществявани в конкретната педагогическа среда и техните технологични измерения в нови подходи, форми, методи, дидактически и възпитателни средства.

Съдържание на учебната дисциплина: Компетентностният подход в образованието в контекста на идеите на интердисциплинарността и трансдисциплинарността. Компетентностният подход и иновации в аспекта на историческата динамика в развитието на педагогическата теория и практика. Межданародни измерения в прилагането на компетентностния подход в образованието. Видове компетенции. Формиране на ключови компетентности – дидактически и технологични измерения. Референтна рамка на ключовите компетентности за учене през целия живот. Съвременна образователна система в контекста на социалната иноватика. Педагогическа иноватика – реалности и перспективи. Методология на иновациите в

образованието. Иновационни стратегии и модели. Типология на педагогическите иновации. Специфика на иновационните процеси в детската градина и началното училище. Основни направления на иновационната дейност в предучилищното и училищното образование. Иновационни изменения в съдържателните и технологичните характеристики на образователния процес в детската градина и началното училище. Иновационни идеи в оценъчно – диагностичната дейност в началното училище. Иновационни трансформации в урока на началното училище. Иновации в организацията и управлението на педагогическия процес в детската градина и началното училище. Оценяване на резултатите от иновационната дейност в предучилищното и училищното образование.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – изложение в съчетание с беседата; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. *За извънаудиторна заетост* – анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

НОВА БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0су+6иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Роман Хаджикосев, Катедра по литература и етнология

тел. +359 73 588 528, r.hadjikosev@swu.bg

Анотация: Лекционният курс по Нова българска литература за Педагогика на обучението по български и чужд език (гръцки) разпределя темите в 2 модула: (1) Традиция и новаторство; (2) Раждането на българския модернизъм. Първият раздел проследява зараждането и оформянето на българската литература след Освобождението. В първите години (80-те и 90-те години на XIX в.) основно място заемат темите, свързани с изобразяване на близкото героично минало и проблемите на съвременността. Едновременно с това се набляга на онези стилистични и тематични белези, които тласкат реалистическата традиция у нас към оформянето на нови художествени форми. Вторият раздел вече се занимава с творчеството на писателите, които първи модернизират българската литература. Специално внимание се обръща на явлението кръгът “Мисъл”, който налага нов модел на развитие и оценки за българската литература под общото наименование “европеизация на българската литература”. Търси се и уникалното място на търсенията на творци като Стоян Михайловски и Кирил Христов в естетиката на модерната литература.

Съдържание на учебната дисциплина: Литературният живот през 80-те години. Творчеството на Иван Вазов – поезия, проза, драми, пътеписи. Захари Стоянов – особености на разказваческите нагласи и тяхната реализация в творчеството на писателя. Стоян Михайловски – многообразие на жанровите изяви, творчески път, критически образи на поета. Литературният живот през 90-те години на XIX в. Кирил Христов – мястото му в развоя на българската лирика, своеобразие, специфика. Особенности на повествованието през 90-те години на XIX в. – доминанти и представители (Т.Г.Влайков, М. Георгиев, Г.П.Стаматов, А.Т.Страшимиров). Алеко Константинов – жанрови особености и специфичност на творчеството му. Пътеписи, файлетони, “Бай Ганьо”. Елин Пелин. Особенности на развитието на разказа, поезията, народността и социална основа. Литературните кръгове в развитието на българската литература. Кръгът “Мисъл” – културна мисия и нейната реализация. Представители, идеи и периоди. Д-р К. Кръстев – личност и критическа съдба. Пенчо Славейков – жанрови предпочитания, идейни изяви. Критически и есеистични постижения. Творческо своеобразие и културно месианство. П. К. Яворов – мястото на поета в цялостното развитие на българската поезия. П. Ю. Тодоров. Разкази, идилии и драми. Фолклорни мотиви и модерни идеи и герои. Традиция, оригиналност, новаторство. Особенности на българския символизъм. Представители, периоди и развитие. Поетика на символистичната поезия – Н. Лилив, Т. Траянов, Ем. Попдимитров, Хр. Ясенов, Д. Бояджиев. Димчо Дебелянов. Поетическа реализация и влияние върху по-нататъшното развитие на българската поезия.

Технология на обучението и оценяване: Изпитът е устен. Състои се в защита на теза по въпроси, представени в конспекта на дисциплината.

СТРАНОЗНАНИЕ НА ГЪРЦИЯ

ECTS кредити: 5

Форма за оценяване: изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+1су+7иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова, Катедра по славистика и балканистика

E-mail: dessita_y@swu.bg

Анотация: Целите на учебната дисциплина са:

- да запознае студентите с историческите и съвременните културни процеси в Гърция, с основните моменти от нейната древна и нова история, с гръцката култура и нейните носители, с поезията, литературата, изкуството, с носителите на Нобелова награда и тяхното творчество в оригинал, с гръцката образователната система, политиката, нравите, бита на гръцкия народ в съвременните условия, с особеностите на гръцкия менталитет в контекста на Балканите и процесите на европеизация;

- да подготви студентите за бъдещи занимания с проблеми на културата на Гърция, включващи както проблеми на превода, така и на интерпретация на различни жанрове автентични текстове.

Съдържание на учебната дисциплина: Съдържанието на учебната програма е организирано в три модула:

1-ви модул - Геополитическо разположение на Гърция на Балканите.

Внимание се обръща на релефа, населението и териториалното му разположение според административното деление на страната.

2-ри модул - История на Древна Елада.

Разгледани са най-старият период от началото на гръцката история, епохата на градовете-държави, класическият период от развитието на страната, както и периодите на упадък, Македонската държава и Византийската империя.

3-ти модул – Гърция до Освобождението и след това. Съвременна Гърция.

Модулът обединява исторически теми, свързани с по-новата и най-новата история на Гърция, която е най-малко позната на българските студенти. Обръща се внимание и на т.нар. кипърски въпрос в контекста на политическите събития в Гърция по време на неговото възникване.

Технология на обучението и оценяване: Курсът състои се от 30 часа лекции, в които се разглеждат отделните теми, предвидени в програмата, и 15 часа семинарни упражнения, за които се предвижда работа по предварително зададени теми, изготвяне на доклади или реферати, и обсъждане на различни въпроси. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол и посредством полагане на семестриален изпит.

МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 3л+0су+5иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Български език“

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език

+359898568951, bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина цели да запознае студентите не само с теоретичните постановки на методиката на обучението по български език като научна дисциплина, със съдържанието на обучението по български език от 5. до 12. клас, но и с философията на съвременното образование, което се основава на компетентностния подход и по-точно на развитието на ключовите компетентности на учениците в рамките на учебния процес. Студентите се запознават също така със специфичните методически принципи на обучението по български език, възможностите за междупредметни връзки, със структурата на различните видове уроци, с методите и похватите за обучение и възпитание в урока по български език, за да могат да се постигнат необходимите знания, умения и отношения според заложеното в Учебните програми по БЕ за съответните класове и етапи на обучението (<http://www.mon.bg/?go=page&pageId=1&subpageId=28>). Обсъждат се постановките, залегнали в ДОС за учебно съдържание по български език, като се поставя фокус върху възможността за развитие на различни ключови компетентности на учениците в рамките на учебния процес (стр. 12-18 на Наредба № 5/30.11.2015 г. за общообразователната подготовка). Акцент в програмата е запознаването на студентите с вариантите за подбор и структуриране на учебното съдържание по български език за различните видове уроци в зависимост от конкретните потребности на учениците в училище.

Съдържание на учебната дисциплина: Методиката на обучението по български език като самостоятелна наука. Възникване, развитие, задачи. Специфика на учебния предмет български език. Преподаването на българския език като първи и като втори език. Цели и задачи на обучението по български език в българското училище. Държавни образователни стандарти за обучението по български език. Прилагане на компетентностния подход в обучението по български език. Очаквани компетентности на учениците в резултат от обучението по български език. Специфични методически принципи. Системно-структурен, комуникативно-речев принцип. Методи и похвати в урока по български език. Традиция и иновации при избора на методи и похвати. Фактори, определящи избора им. Специфика на беседата в урока по български език. Езиковите задачи в урока по български език. Същност. Видове. Фактори, определящи избора и съчетаването на методи, похвати и форми за взаимодействие между учителя и учениците с цел развиване на ключовите компетентности на учениците. Подготовка на учителя за урока. Същност на урока като форма за преподаване на български език в училище. Видове уроци. Принципи на класификация. Структура на урока за запознаване с ново езиково явление. Съдържание и структура на урока за затвърждаване на знанията. Съдържание и структура на урока за обобщаване на знанието. Съдържание и структура на преговорните уроци. Изисквания към съвременния урок по български език в рамките на компетентностния подход в образованието. Формиране на комуникативно-речеви умения в обучението по български език. Методи и похвати, използвани в уроците по български език, за овладяване на комуникативно-речеви умения. Критерии за оценка на ученическа реч. Характеристики на текста, съставен от учениците, в обучението по български език. Резултати от обучението по български език. Обучение по правопис – съдържание и методи. Обучение по пунктуация – съдържание и методи. Тенденции и перспективи в развитието на обучението по български език. Интерактивните методи в обучението по български език. Мястото и ролята на дигиталните средства в урока по български език и ролята им за развитие на личността на ученика.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, разработване на курсови проекти (групови и индивидуални), разработване на план-конспекти и др., които са част от текущото оценяване. Посещението по време на лекции и на семинарни занятия също се отразява на текущата оценка, която съставлява 75% от окончателната оценка. За да завършат успешно своето обучение, студентите трябва успешно да положат и семестриален писмен изпит под формата на тест, който включва и практическа дидактическа задача (казус).

МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 3л+0су+5иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елена Азманова-Рударска, Катедра по литература и етнология,
тел. +359 73 588 528, elena_azmanova@swu.bg

Анотация: Лекционният курс има за цел развитие на познавателните способности на студентите и формиране на практически умения за приложение на някои основни принципи и методи на преподаването в обучението по литература; развитие на теоретичното им мислене и на оценъчно отношение към художествените явления; усвояване на някои от пътищата за анализ на художествената творба; развитие на комуникативните им способности и изграждане на професионални умения за създаване и регулиране на различни педагогически ситуации. В него методиката на обучението по литература се разглежда като синтезираща научна дисциплина, в която са включени различни методи и принципи на дисциплините от хуманитарното познание. В случая сходството между тях е продиктувано от общата им родова същност, системно организирани и определени в зависимост от една и съща форма на познанието, така и от възникналите нови отношения помежду им в процеса на неговото изследване и изучаване.

Съдържание на учебната дисциплина: На основата именно на интердисциплинарния подход се разглеждат освен въпросите за методологията на методиката още и за организацията на учебния процес; за особеностите на художественото възприемане, пътищата, формите и средствата за изучаване на художествената творба; за системата на писмените литературни упражнения; интегралните форми в обучението и пр.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), работа с библиография (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка и писмен изпит.

МОРФОСИНТАКСИС НА ГРЪЦКИЯ ЕЗИК

ECTS кредити: 5

Форма за оценяване: изпит

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 3л+1су+6иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова, Катедра по славистика и балканистика

E-mail: dessita_y@swu.bg

Анотация: Курсът по Морфосинтаксис на новогръцкия език е предвиден за шести семестър. Студентите следва да владеят гръцки език на средно и по-високо от средно ниво. Целите на учебната дисциплина са:

- да се запознаят студентите с основите на теоретичната граматика на новогръцкия език, като се поставят на научно-теоретична основа знанията им за морфологичната и синтактичната система и структура на изучавания език,
- да запознае студентите с начините на провеждане на морфологичен и синтактичен анализ върху оригинални гръцки текстове и изгради умения за морфологичен и синтактичен съпоставителен анализ.

Съдържание на учебната дисциплина: Тематичният план, по който се провежда обучението по Морфосинтаксис на новогръцкия език, следва логиката на зададените в програмата параметри като е разделен на 3 модула, съобразени със спецификата на материала.

1-ви модул. Класификация на морфологичните единици в новогръцки език. Именна система. Този модул включва анализ на съществуващите направления в гръцката морфология, характеризират се основните морфологични единици, подробно се разглеждат класификациите на частите на речта. Прави се обща характеристика на изменяемите и неизменяемите части на речта, а акцентът се поставя върху именната система.

2-ри модул. Глаголна система. Неизменяеми части на речта. Този модул включва темите, свързани с глаголната система на новогръцкия език – лични и нелични глаголни форми и граматичните им категории. Особено внимание се обръща на темпоралната и аспектиална система в съпоставителен план, както и на

условното наклонение, чиито форми и употреби затрудняват носителите на българския език. Разглеждат се и отделните неизменяеми части на речта.

3-и модул. Този раздел включва класификация на синтактичните категории. Дума, фраза, изречение. Видове изречения според съдържанието, формата и структурата им. Класификация на изреченията на прости и сложни. Частите на изречението се разглеждат в тясна връзка със синтактичните им характеристики, прави се подробен анализ на начините на свързване в сложното изречение. Обръща се внимание на новогръцката падежна система с оглед синтактичните и адвербиални функции на новогръцките падежи. Анализира се връзката между синтаксис и семантика, както и функционалната изреченска перспектива.

Технология на обучението и оценяване: Курсът включва 30 часа лекции и 15 часа упражнения върху основните теми. Граматичните категории се разглеждат в съпоставителен план; провежда се морфологичен и синтактичен анализ на конкретни текстове. След всеки модул се провежда тест, проверяващ теоретичните знания и практичните умения на студентите.

Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол и посредством полагане на семестриален изпит. Изпитът в края на курса се състои от три части: теоретичен тест върху въпроси от трите модула, морфологичен синтактичен анализ на текст. Формирането на оценката става комплексно като се има предвид активността на студента по време на протичането на курса, оценките от междинните тестове и изпитния резултат по време на сесията.

ЛЕКСИКОЛОГИЯ НА ГРЪЦКИЯ ЕЗИК

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: изпит

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+1су+7иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Курсът има за цел да запознае студентите със спецификата на гръцката лексикология като част от изграждането на по-широка лингвистична компетентност. В рамките на обучението се разглежда езиковата система на лексикално равнище, думата като основна речникова единица и функционалните отношения между лексикалните елементи. Акцент се поставя и върху механизмите за обогатяване на речниковия състав на съвременния гръцки език, както и върху приложението на лексикологията в лексикографията. По този начин студентите придобиват умения да разпознават и анализират системните връзки между думите, да сравняват и използват различни видове речници и да изграждат по-богата и устойчива лексикална база по гръцки език, необходима за бъдещи специализирани изследвания.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение в новогръцката лексикология; Връзка на лексикологията с другите лингвистични дисциплини; Формиране на лексикалния състав на новогръцкия език; Полисемия; Синонимия; Антонимия; Паронимия; Омонимия; Метафора, метонимия; Източници за обогатяване на речниковия състав; Заемки и обратни заемки; Приложение на лексикологията в лексикографията; Видове лингвистични речници.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва събиране, систематизиране и представяне на информация по определени въпроси, свързани с лексикологията на съвременния гръцки език. Постигнатите в процеса на обучението компетентности в областта на лексикологията са предпоставка и за самостоятелно разширяване на лексикалния запас. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол и посредством полагане на семестриален изпит.

ПРИБОЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+6иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра “Управление на образованието и специална педагогика”
Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Светослава Съева, Катедра “Управление на образованието и специална педагогика”,
E-mail: s_saeva@swu.bg

Анотация: Лекционният курс „Приобщаващо образование“ в бакалавърската програма е необходим за пълноценното включване на дипломираните студенти в педагогическата практика у нас, защото законодателството и нормативната уредба на Република България обезпечава възможността за обучение на лица с различия от разнороден характер в общообразователната среда. Иновативният характер на лекционния курс се състои в същността на предвидените теми, които излизат извън класическите характеристики на „различност“, общоприети у нас, каквито са: ученици със специални образователни потребности, ученици от малцинствени етнически общности, ученици от емигрантски произход. Темите са щекотливи и провокативни както за образователната система, така и за обществото като цяло.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебното съдържание на лекционния курс е разпределено в три модула. Първи модул – Базисна терминология. Втори модул – Измерения на различността в съвременното общество. Трети модул – Подходи за приобщаване.

Технология на обучението и оценяването: Лекционните занятия са посветени основно на характеристиката и приложението на различни подходи и методи за приобщаване в условията на образователната среда у нас. Предвижда се провеждането на текущо писмено оценяване в рамките на семестъра. Обучението завършва с полагането на семестриален изпит.

СЪВРЕМЕННА БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: 7

Седмичен хорариум: 2л+0су+6иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по български език,
Филологически факултет

Лектори:

Проф. д.ф.н. Албена Вачева, Катедра по литература и етнология,
тел. +359 73 588 528, bnv@abv.bg

Анотация: Учебната програма на дисциплината Съвременна българска литература включва няколко тематични блока, които имат за цел да запознаят студентите с проблемите на българската литература, литературознание и критика на XX век, поставяйки ги в контекста на един модерен хуманитарен дебат. Дискутират се въпроси на литературната история и теория, да се включат специфичните проблеми на рецепцията, да се отдели специално внимание на литературното поле в цялостния културен контекст с оглед на естетическите търсения в него. Вниманието на аудиторията се ангажира с разглеждането на актуалните литературни процеси в един отворен и динамичен период. Това извежда на преден план както въпросите, свързани с механизмите, чрез които езикът и литературата формират когнитивния аспект на социалната и културната реалност, така и тези, свързани с европейския литературен диалог на XX век.

Съдържание на учебната дисциплина: Литературният живот след Първата световна война, Българската поезия през 20-те и 30-те години на XX век, Българската поезия през 30-те и 40-те години на XX век, Поколения и посоки в българската женска литература, Белетристиката и конвенциите на модерния реализъм, Особенности на модерните повествователни стратегии, Модерната идея за историята. Поетика на историческата проза, Езици на властта, езици на литературата, Риторика на поетическите дискурси – 1, Риторика на поетическите дискурси – 2, Литературата чете историята, Модерните повествователни стратегии, Предизвикателства пред белетристиката, Практики на критическата рефлексия, Проблеми на модерната драма

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез изпит.

СЪВРЕМЕННА ГРЪЦКА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+1су+5иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Мария Христова, Катедра по славистика и балканистика

mchristova@swu.bg

Анотация: Идеята на курса по Съвременна гръцка литература е да очертае по-важните етапи в развитието на новата гръцка литература и да запознае студентите с ключовите представители на отделните литературни школи, които са белязали с творчеството си гръцкото литературно и културно пространство. Специално внимание се обръща на развитието на литературните процеси, тенденции и явления на фона и в контекста на балканските и общоевропейските културни реалности, както и на въпроса за присъствието на старогръцкото и византийското литературно наследство в съвременната гръцка проза и поезия.

Съдържание на учебната дисциплина: Гръцкият романтизъм. Литературата на Йонийските острови. Постиганията на поколението на 80-те години. Творчеството на К. П. Кавафис. Гръцката поезия през двайсетте години на 20. век. Прозата в края на 19. и началото на 20. век. Поколението на 30-те. Никос Казандзакис – живот и творчество. Литературни тенденции, възникнали преди Втората световна война, но продължили да се развиват и в десетилетията след нея. Гръцкият сюрреализъм. Тенденции в следвоенната поезия. Развитие на романа. Развитие на разказа. Поколението на 70-те години. Гръцката литература от края на 20. и началото на 21. век.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекции, в които се представя дадена тема, и упражнения, по време на които студентите дискутират лекционната проблематика, анализират литературни произведения и изразят свои идеи и концепции. Извънаудиторната заетост включва консултации с преподавателя и изпълнение на целеви задачи като работа върху конкретен автор или текст, курсови работи, презентации и др. Формирането на оценката по учебната дисциплина става комплексно: чрез текущ контрол и посредством полагане на семестриален изпит. При текущия контрол се вземат предвид както активността на студента по време на занятията, така и изпълнението на задачите за индивидуална подготовка.

СТИЛИСТИКА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: изпит

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+1су+5иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Български език“

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език

+359898568951, bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Курсът има за цел да запознае студентите с основните понятия в стилистиката, с конотативния потенциал на езиковите единици, като всяко езиково равнище се разглежда както поотделно, така и интегрирано, за да представи каква е неговата роля в езиковата система. Курсът също така запознава

студентите с функционалната парадигма, т.е. със закономерностите на употребата на езика в различни сфери на обществения живот, със своеобразната организация на речта, характерна за всяка сфера. Онова, което прави този курс различен, е неговият практико-приложен характер, защото се поставя акцент върху значението на стилистиката при изучаването на чужд език, особено при по-високите езикови равнища (B1 и нагоре по ОЕЕР).

Съдържание на учебната дисциплина: История на стилистиката като научна дисциплина. Проблемът за автономията на стилистиката като лингвистична дисциплина. Връзка на стилистиката с други хуманитарни дисциплини. Стил и стилистика. Видове стилистики. Стилистична фонетика. Стилистична морфология. Стилистична употреба на частите на речта. Стилистичен синтаксис. Синтактично-стилистични фигури. Стилистична лексикология. Стилистична роля на синонимите, антонимите, омонимите и паронимите. Стилистична грешка и стилистичен ефект. Експресивна стилистика. Тропи и фигури. Метонимия. Видове метонимични тропи. Метафора. Видове метафорични тропи. Метафора и сравнение. Функционални стилове. Разговорен стил. Научен стил. Официално-делови стил. Особенности на бизнес комуникацията. Медиян стил. Стил и жанр в медиите. Езикът на средствата за масова информация. Стилистика на политическото говорене. Стилистика на рекламите. Художествен стил. Езиково редактиране. Видове редакции.

Технология на обучението и оценяване: Курсът включва лекционни занятия, семинарни занятия и извънаудиторна заетост. Часовете се провеждат по традиционно утвърдения начин с използването на онагледяващи средства (презентации, илюстративен материал, таблици, схеми). Теоретичните знания се представят във връзката им с конкретни казуси, за да се подходи към проблемите от различни гледни точки, да се очертаят различни виждания и решения на дискуссионните теоретични и практически проблеми. Като самостоятелна работа в рамките на извънаудиторната заетост студентите трябва да решават регулярно тестови задачи в платформата „Блекбординг“, както и да подготвят поне едно задание, в което да откриват особеностите на конкретен тип текст на фонетично, морфологично, синтактично и лексикално ниво с оглед на стилистичните му особености, за да могат да получат текуща оценка. Посещението по време на лекции и на семинарни занятия също се отразява на текущата оценка, която съставлява 75% от окончателната оценка. За да завършат успешно своето обучение, студентите трябва успешно да положат и семестриален писмен изпит под формата на тест, който включва и практическа задача.

СПЕЦИАЛИЗИРАН ПРЕВОД (ГРЪЦКИ ЕЗИК)

ECTS кредити: 4

Форма за оценяване: изпит

Семестър: VIII

Седмичен хорариум: 2л+1су+5иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова, Катедра по славистика и балканистика

E-mail: dessita_y@swu.bg

Анотация: Курсът по Специализиран превод се изучава в продължение на един семестър (VIII) с общ хорариум 30 часа лекции и 15 часа упражнения. Неговата основна цел е задълбоченото разглеждане на проблемите, стоящи пред професионалния преводач с акцент върху работата с широк спектър от литературни текстове. Обучението се фокусира не само върху изграждането и развиването на практически умения за гръцко-български и българо-гръцки превод, но и върху разглеждането чрез съпоставка и анализ на различни преводачески решения в конкретна ситуация, както и дискутирането на актуални теми от сферата на писмения превод, което би подпомогнало студентите в бъдещата им професионална реализация.

Съдържание на учебната дисциплина: Анализ и превод на текст на катаревуса. Анализ и превод на текст с елементи от димотики и катаревуса едновременно. Проза. Анализ и превод на разказ. Особенности на монологичния художествен текст. Особенности при превода на художествения диалог. Драма. Анализ и превод на пиеса. Литература за деца. Анализ и превод на приказка. Анализ и превод на стихотворение за

деца. Поезия. Анализ и превод на стихотворение. Превод и хумор. Анализ и превод на фейлетон. Реалии. Словотворчество и превод

Технология на обучението и оценяване: Курсът се провежда под формата на лекции и упражнения, в съчетание с практически задачи за самостоятелна подготовка (извънаудиторна заетост). В зависимост от темата на занятието на студентите се възлага да подготвят превод от български на гръцки или от гръцки на български език, да съберат текстови материал по зададената тема или да подготвят кратка презентация по актуален проблем от областта на писмения превод.

Оценяването на придобитите знания се извършва чрез текущ контрол и писмен изпит. Текущият контрол се осъществява по време на семинарните упражнения посредством контролни работи и наблюдения в час, както и изпълнение на (творчески) задачи за извънаудиторна заетост (домашни работи).

Писменият изпит се състои от следните компоненти :

- Превод от гръцки на български език
- Превод от български на гръцки език
- Анализ на преводни текстове.

ХОСПЕТИРАНЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 1

Седмичен хорариум: 0л+1пу+1иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език

+359898568951, bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Дисциплина цели формирането на способности за ориентиране в педагогическата дейност чрез наблюдение на практическото приложение на вече придобитите методически знания и чрез изграждане на умения за правилна и многостранна оценка на наблюдаваните уроци (или педагогически ситуации, или допълнителни форми на педагогическо взаимодействие). Очаква се студентите да усвоят основни умения за критическо мислене и творческо прилагане на методическите знания в процеса на обучение по български език в училище.

Съдържание на учебната дисциплина: Структура и съдържание на урока по български език. Видове уроци по български език. Преподаване на различните дялове на езиковата система. Интерактивните методи в обучението по БЕ. Часовете за развитие на комуникативноречевите умения в процеса на обучение по БЕ.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от практически занятия в училище, устно събеседване с преподавателя и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, разработване на писмени протоколи и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ХОСПЕТИРАНЕ ПО ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 1

Седмичен хорариум: 0л+1пу+1иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елена Азманова, ас. д-р Павлина Солачка, Катедра по литература и етнология

тел. +359 73 588 528, elena_azmanova@swu.bg; poli_mitova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Хоспетиране по литература“ е задължителна за студентите от специалност „Педагогика на обучението по български език и чужд език“. Тя включва 10 часа наблюдение и анализ на уроци, педагогически ситуации, извънкласни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, провеждани с участието на учител наставник и под ръководството на специалист по методика на обучението по литература. Извънаудиторната заетост предвижда 20 часа самостоятелна работа, свързана с анализ и изготвяне на протоколи. Основната цел на дисциплината е да развие у студентите умения за ориентиране в педагогическата практика чрез прилагане на методическите знания и за многостранна и обективна оценка на наблюдаваните дейности.

Съдържание на учебната дисциплина: Въвеждане в учебните занятия и педагогически ситуации по литература. Цели на занятието по литература. Преподаване на мит и фолклор. Преподаване на епически и лирически жанрове. Преподаване на драматически жанрове. Преподаване на автор в училище.

Технология на обучението и оценяване: Обучението по дисциплината се реализира чрез наблюдение на учебни занятия и педагогически ситуации под ръководството на учител наставник и методик, както и чрез самостоятелна работа, включваща подготовка за наблюдения, консултации, анализ и изготвяне на писмени работи. Извънаудиторната заетост обхваща индивидуална подготовка, работа с учебни ресурси и писмен анализ на наблюдаваните практики. Оценяването се извършва чрез текущ контрол въз основа на участие в конфеирането на педагогическите ситуации, критическото осмисляне и качеството на представените писмени разработки.

ТЕКУЩА ПРАКТИКА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 2

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VIII

Седмичен хорариум: 0л+2пу+2иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Български език“

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език

+359898568951, bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Дисциплината цели практическото приложение на придобитите способности за ориентиране в педагогическата дейност чрез наблюдение на практическото приложение на вече усвоените методически знания, прилагането им на практика чрез преподаване на уроци и чрез изграждане на умения за правилна и многостранна оценка на наблюдаваните и преподаваните уроци (или педагогически ситуации, или допълнителни форми на педагогическо взаимодействие).

Съдържание на учебната дисциплина: Планиране и структуриране на урока по български език. Видове уроци по български език. Методически умения при преподаването на дяловете на езиковата система. Интерактивните методи в обучението по БЕ. Часовете за развитие на комуникативноречевите умения в процеса на обучение по БЕ.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от практически занятия в училище, устно събеседване с преподавателя и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, разработване на писмени протоколи, преподаване на урок под наблюдение и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ТЕКУЩА ПРАКТИКА ПО ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 1

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VIII

Седмичен хорариум: 0л+1пу+1иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елена Азманова, ас. д-р Павлина Солачка, Катедра по литература и етнология
тел. +359 73 588 528, elena_azmanova@swu.bg; poli_mitova@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Текуща практика по литература“ е задължителна за специалността „Педагогика на обучението по български език и чужд език“ и се състои от 30 часа провеждане и анализ на уроци, педагогически ситуации, извънкласни форми на работа и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие при учител наставник под ръководството на специалиста по методика на обучението. Извънаудиторната заетост включва 60 часа самостоятелна работа по подготовка за педагогическите ситуации, анализ на проведените такива и попълване на съответните протоколи. Дисциплина цели формирането на способности за ориентиране в педагогическата дейност чрез практическото приложение на вече придобитите методически знания и чрез изграждане на умения за правилна и многостранна оценка на подготвяните и проведените уроци (или педагогически ситуации, или допълнителни форми на педагогическо взаимодействие).

Съдържание на учебната дисциплина: Преподаване на литература. Нов урок. Педагогически компоненти на урок. Преподаване на литературни термини. Развитие на уменията за създаване на устно изказване, разказ, преразказ. Развитие на умения за създаване на писмен текст. Провеждане на занятия за въвеждане на цикъл от теми, обобщение и преговор. Изпитване и оценяване. Оценяване на писмени съчинения. Работа с учебна документация. Работа с ученици, родители, класен ръководител и педагогически съветник.

Технология на обучението и оценяване: Дисциплината включва подготовка на студентите за целенасочено осмисляне на предстоящите занятия и други форми на педагогическо взаимодействие; коментират проведените занятия с преподавателя-методик и/или учителя наставник и представят оформените протоколи в писмен вид. Всички оценявания се базират на наблюдение на работата на студента, устно събеседване и писмени протоколи от проведените педагогически ситуации.

СТАЖАНТСКА ПРАКТИКА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 6

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VIII

Седмичен хорариум: 0л+6пу+6иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Български език“

Катедра «Литература и етнология»

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език

+359898568951, bilyanatodorova@swu.bg

Доц. д-р Елена Азманова-Рударска, Катедра „Литература и етнология“

+359886416470, e-mail: eamanova@abv.bg

Анотация: Дисциплина цели формирането на способности за ориентиране в педагогическата дейност чрез практическото приложение на вече придобитите методически знания и чрез изграждане на умения за правилна и многостранна оценка на подготвяните и проведените уроци (или педагогически ситуации, или допълнителни форми на педагогическо взаимодействие). Очаква се студентите да усвоят основни умения за критическо осмисляне и творческо прилагане на методическите знания в процеса на обучение по български език и литература в училище; да придобият основни умения за планиране и провеждане на занятие по български език и литература и/или педагогическа ситуация, свързана с обучението по български език и литература.

Съдържание на учебната дисциплина: Структура и съдържание на урока по български език. Преподаване на литературата в училище. Нов урок. Педагогически компоненти на урока по литература. Видове уроци по български език. Преподаване на литературни термини в училище. Преподаване на

особеностите на различните дялове на езиковата система. Развитие на уменията за създаване на устно изказване, разказ, преразказ и тяхната проверка от учителя. Интерактивните методи в обучението по БЕ. Развитие на умения за създаване на писмен текст по литература и неговата проверка от учителя. Часовете за развитие на комуникативноречевите умения в процеса на обучение по БЕ. Провеждане на занятия по литература за въвеждане на цикъл от теми и обобщение. Планиране и разработване на урок по български език за нови знания. Планиране и разработване на урок по литература за упражнение и преговор. Планиране и разработване на урок за упражнения по български език. Планиране и разработване на урок за развитие на комуникативноречевите умения. Планиране и разработване на урок по български език за преговор и обобщение. Работа с учебна документация. Индивидуалната работа с учениците и мястото ѝ в обучението по български език и литература.

Технология на обучението и оценяване: Дисциплината включва практически упражнения и извънаудиторна заетост. Практическите упражнения се провеждат в средно училище. Целта е да бъдат подготвени студентите за своята бъдеща работа като учители чрез целенасочено възприемане и осмисляне на наблюдаваните и проведени занятия; по време на самите занятия те регистрират съществени връзки и отношения и попълват протоколи на занятието; коментират наблюдаваните и проведени занятия и педагогически ситуации и представят оформените протоколи в писмен вид.

По време на стажантската практика студентите са в ролята на стажант-учители, които заемат учителска длъжност в институция в системата на училищното образование, въпреки че не притежават професионална квалификация „учител“ и се обучават във висше училище, за да я придобият, самостоятелното участие в образователния процес се осъществява чрез изпълнението на нормата за преподавателска работа като част от трудовите им задължения и се зачита за проведена практическа подготовка, което се удостоверява от директора на институцията и от учителя-наставник. Именно затова извънаудиторната им подготовка е свързана с конкретните задачи, поставени на стажант-учителите от техните наставници.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

АНТИЧНА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текущ контрол

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Бойка Илиева, Катедра по литература и етнология,

тел. 073/ 588 528; E-mail: boyka.ilieva@swu.bg

Анотация: Основната цел на дисциплината е да изгради представа за културните и литературните процеси през Античността, които полагат основите на европейската литературна традиция. Обект на дисциплината е литературата на Гръко-римската античност. Учебното съдържание запознава студентите с представителни за всяка епоха творци и произведения. Търси се взаимовръзката между литературните явления и културно-историческия контекст на епохата. Анализират се и се съпоставят произведения, персонажи, проблемно-естетически въпроси. В края на курса се очаква студентите да имат знания за развойните литературни процеси в Античността и да могат да интерпретират литературни и културни явления.

Съдържание на учебната дисциплина: Античност. Проблеми на периодизацията. Мит и митология. Тематични групи митове. Старогръцка литература – периодизация, общи особености. Суксесия на литературните родове. Старогръцки епос. Епически герой. Старогръцка лирика. Произход, жанрове и представители. Старогръцка драма. Произход, жанрове, постановка. Еволюция на старогръцката трагедия. Трагически герой. Старогръцка комедия – произход и представители. Елинизъм. Литературни жанрове и представители. Римска литература – възникване и периодизация. Ранна римска комедия. Римски епос. Античен роман. Произход и специфика. Представители. Рецепция на Античността през следващите културни епохи.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява във вид на лекционни занятия и извънаудиторна заетост (самостоятелна работа с художествени и критически текстове). Оценяването на знанията по дисциплината се извършва чрез текущ контрол на аудиторната (присъствие и участие в занятията, тестове, задачи) и извънаудиторната заетост (изготвяне на доклади, презентации, курсови работи) по скалата от 2 до 6. Оценката от текущия контрол се вписва като окончателна оценка по дисциплината и се трансформира в буквено означение (A, B, C, D, E) по скалата ECTS. Всички писмени работи се съхраняват и подлежат на контрол съгласно Правилника за образователните дейности на университета.

БАНАТСКИЯТ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – ИСТОРИЯ И СЪВРЕМЕННО СЪСТОЯНИЕ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Проф. д-р Маринела Младенова, Катедра по славистика и балканистика

тел. +359 73 588 528, marinela@swu.bg

Анотация: В рамките на курса студентите получават познания за културното и езиковото наследство на българите католици, напуснали България на няколко вълни след 1689 и заселили се през 1738-1741 в мултиетничната област Банат. Акцентът е поставен върху езиковата проблематика, разглеждана в по-широк културноисторически контекст. Курсът цели да запознае студентите с историята и съвременното състояние на банатския български език, определян като втора писмено-регионална норма на българския. Да им представи създаденото през годините книжовно наследство на българите католици, живеещи в румънската част на историческата област Банат, както и техни периодични издания, речници и литературни творби, излезли след 1989 година.

Съдържание на учебната дисциплина: Кои са банатските българи? Кратка история на преселенията им. Банатският говор. Диалектна основа и езикови особености. Условия и фактори за кодифициране на банатски български език. Йозу Рил и Винганското учителско дружество. Проблеми на нормата и кодификацията на банатския български език. Графика и фонетична система на банатския български език. Лексиката на банатския български език. Езикови контакти и влияния. Книжовното наследство на банатските българи в Румъния до Втората световна война. Вестници, календари, алманаси. Книжовното наследство на банатските българи в Румъния след 1990 година. Периодичният печат на банатските българи от края на XX и началото на XXI век. Проблеми на езика и проблемът за езика. Банатският български език в интернет среда. Езикът на българите от румънски Банат в най-ново време: динамика и тенденции.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс съчетава традиционния начин за водене на лекции, от една страна, с предварително раздадени теми за лекционни занятия, от друга, за да бъдат дискутирани част от разглежданите проблеми. Извънаудиторната заетост на студента включва: подготовка върху предварително раздадени текстове по теми от конспекта; реферирание на отделни статии; работа в библиотека; консултации с преподавателя; писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от преподавателя. Оценяването на знанията по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ПРЕЗЕНТАЦИЯ И ПРЕЗЕНТИРАНЕ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. Д-р София Мицова, Катедра по български език,
Тел: + 359 886338077, e-mail: sofiamitsova@swu.bg

Анотация: По време на този лекционен курс студентите ще добият теоретична и практическа подготовка за представяне на идеи, планове, задачи и др. в сферата на преподавателската дейност, комуникациите, туризма. Вниманието е фокусирано върху комуникативните, мултимедийните и организационните аспекти на презентацията. По време на обучението се използват мултимедийни средства за работа, като се анализират мултимедийни презентации по теми, свързани с представянето на различни проекти в сферата на обучението. Един от акцентите на лекционния курс е и теоретична и практическа подготовка на студентите за презентирание на собствени разработки. Студентите трябва да изградят основни знания и умения за: най-важните закономерности, норми и правила, които се прилагат в писмената, устната, мултимедийната, видео и комбинираната презентация. Завършилият курса трябва да могат да се справят успешно с устни, писмени и мултимедийни презентации.

Съдържание на учебната дисциплина: Презентацията – същност, видове презентации. Елементи на презентацията; Презентатор и аудитория. Комуникативна връзка и особености на възприемане; Подготовка за презентирание: Анализ на аудиторията. Структуриране на презентацията. Търсене на материал. Построяване на презентацията. Варианти на презентации. Техническа подготовка. Организационна подготовка; Технологични аспекти на презентацията. Използване на специализиран софтуер. Структуриране на съдържание; Комуникативни аспекти за успешно презентирание.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ПОХВАТИ В РАДИОЖУРНАЛИСТИКАТА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Гергана Падарева, Катедра по български език,
тел. +359 73 588 528, gerypadareva@swu.bg

Анотация: Курсът цели да даде знания за радиото като съвременна медия и възможности за реализация в него. Да ги запознае с терминологичния апарат, с който се бори в радиото, с отликите между радио и телевизия, с основни радиожанрове и качества, необходими за реализацията в радио.

Съдържание на учебната дисциплина: Лекционният курс включва теми, чиято цел е да запознае студентите със: съвременни тенденции в развитието на радиото и радиоейността в България; как се реализира радиопредаване; основни познания за радиожанровете и похвати за успешна реализация; осъществяване на радиокомуникацията; качества, необходими на един успешен радиоводещ и/или новинар (репортер); практически занимания – техники на говора; редакция, структуриране и поднасяне на текстове за новини; репортаж; интервю, анкета и др; софтуерната програма за запис и редакция на звукови файлове SoundForge.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс е комбиниран – съчетава се традиционният начин за водене на лекции, от една страна, с обсъждане на конкретни проблеми след наблюдение върху определен радиоматериал от страна на студентите. Текущата оценка се базира и на самостоятелна работа по създаване на журналистически материали и обработката им.

ИСТОРИЧЕСКА ПОЕТИКА

ECTS кредити: 3
Форма на оценяване: текуща оценка
Семестър: I

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз
Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:
Катедра по литература и етнология
Филологически факултет

Лектори:

Ас. д-р Павлина Солачка, Катедра по литература и етнология, E-mail: poli_mitova@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Историческа поетика“ е насочена към студентите от филологическите специалности и е съществена компонента от тяхната литературоведска подготовка. Курсът проследява историческото развитие на основните литературни категории и изследва тяхната динамика. Целта е студентите да придобият способност за историческо и теоретично осмисляне на литературата като система от развиващи се форми и норми. През цялото обучение се правят паралели с ключови литературни творби, функциониращи като исторически примери и аргументи в теоретичния дискурс.

Съдържание на учебната дисциплина: Естетическата реалност – въведение в проблематиката. Периоди в развитието на художественото съзнание: архаическо (митопоетическо), нормативистко, модерно. Митопоетическо художествено съзнание – движение към Аристотелевия образ на литературното. Хоризонти на категориите: Мит – архаическа литература– фолклор. Категориалният апарат (предлитературност) – осъзнаване на авторството и дисциплиниране на езика (осъзнаване на жанровостта). Традиционалистко художествено съзнание – нормативизъм. Обща характеристика на нормативността (Аристотел – Хораций – Боало). Елинизъм и Средновековие – формулиране на жанровете. Образът на човека в старогръцката литература и в средновековните религиозни текстове. Ренесанс, Класицизъм и Барок. Въведение. Поетика на Ренесанса. Смяна на естетическите приоритети – от правилното (утилитарното) към чувственото. Класицизмът и реставрацията на жанровете. Надмощие на съзнанието за правилност (нормите в драматургията и театъра). Литература и философия на Барока. Романтизъм – овладяване на нови жанрови хоризонти в лириката. Отвъд нормативизма – свобода на текста (проблеми пред жанровата йерархия).

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Предвиждат се консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 3
Форма на оценяване: текущ контрол
Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз
Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:
Катедра по литература и етнология
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Бойка Илиева, Катедра по литература и етнология,
тел. 073/ 588 528; E-mail: boyka.ilieva@swu.bg

Анотация: Основната цел на дисциплината е да изгради у студентите представа за културните процеси и тенденции, които задават посоката на европейското литературно развитие. Обект на дисциплината е литературата на Западна Европа от Средновековието до втората половина на XIX век. Учебното съдържание включва основните епохи и направления в посочения времеви обхват, както и представителни творци и произведения. Търси се взаимовръзката между литературните явления и културно-историческия контекст на епохата. Анализират се и се съпоставят произведения, персонажи, проблемно-естетически въпроси. В края на курса се очаква студентите да имат знания за литературни процеси през различните епохи и да могат да интерпретират литературни и културни явления.

Съдържание на учебната дисциплина: Културни механизми на Средновековието. Литературни жанрове. Предренесанс. Особенности на епохата. Литературни жанрове, представители. Ренесанс. Обща характеристика и периодизация. Национална специфика, жанрове и представители. Френски класицизъм. Нормативна естетика, жанрова йерархия. Просвещение. Идеология, естетика, жанрово многообразие. Характерни особености в отделните западноевропейски литератури. Романтизъм в литературата. Естетически принципи, жанрово многообразие. Западноевропейският роман от XIX век. Тенденции и национална специфика. Социален реализъм. Принципи на художественото изображение. Представители.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява във вид на лекционни занятия и извънаудиторна заетост (самостоятелна работа с художествени и критически текстове). Оценяването на знанията по дисциплината се извършва чрез текущ контрол на аудиторната (присъствие и участие в занятията, тестове, задачи) и извънаудиторната заетост (изготвяне на доклади, презентации, курсови работи) по скалата от 2 до 6. Оценката от текущия контрол се вписва като окончателна оценка по дисциплината и се трансформира в буквено означение (A, B, C, D, E) по скалата ECTS. Всички писмени работи се съхраняват и подлежат на контрол съгласно Правилника за образователните дейности на университета.

ПРАГМАТИКА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текущ контрол

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл.ас. д-р Наделина Ивова, Катедра по български език,

тел. +359 73 588 528, nadelina_ivova@swu.bg

Анотация: Дисциплината цели да запознае студентите с предмета и обекта на прагматиката като езиковедска наука, да представи нейната история, както и основните теоретични постановки, залежали в обособяването ѝ като самостоятелна наука. В лекционния модул се съдържат 14 различни теми, засягащи основните теоретични постановки. Темите разглеждат основни понятия като *речев акт*, *импликатура*, *референция*, *кохезия*, *прагматичен маркер*. В съдържанието на дисциплината се откриват и теми, разглеждащи прагматичните функции на езиковите единици от всяко ниво - фонетично, морфологично, словоредно, лексикално.

Съдържание на учебната дисциплина: Прагматиката и философията на езика. Предмет на прагматиката. Прагматика и семиотика. Семиотични източници на прагматиката. Прагматика и семантика. Основни понятия в прагматиката. Теорията на Грайс. Понятието импликатура. Принцип на вежливостта на Лийч. Пресупозиция. Ролята на говорещия в речевото общуване. Теорията на речевите актове. Видове речеве актове. Референцията и семантиката. Прагматиката и структурата на дискурса. Понятията топик и фокус. Прагматични маркери. Прагматика и лексикон. Прагматика и интонация.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от 30 часа лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: самостоятелна работа с библиографски източници; консултации с преподавателя, разработване на задания и курсова работа по дадена тема. Заданията и курсовият проект се разработват в писмен вид.

ТЕОРИЯ НА РОМАНА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология,

Филологически факултет

Лектори:

Проф. д-р Стилиян Стоянов, Катедра по литература и етнология,
тел.: +359 73 588528, e-mail: stilyan@swu.bg

Анотация: Целта на дисциплината е да даде представа за генезиса и развитието на романовия жанр. Коментират се различните видове роман: античен, рицарски, ренесансов, просветителски, реалистичен, модернистичен и т.н. Дискутира се връзката между метаморфозите на романа и това, което метафорично наричаме „дух на времето“. Обръща се внимание на формалните белези на различните романови проявления: език, стил, графично оформление и т.н. Разглеждат се промените в тематиката и образната система в съответните социокултурни контексти. Отделя се внимание върху характерни явления и процеси в развитието на романа в българската литература.

Съдържание на учебната дисциплина: Епосът и романът. Античният роман. Романът по времето на Европейското средновековие. Романите на Новото време. Готическият роман и неговите съвременни клонинги. Романовите сюжети в киното – език на литературата/език на киното. Митологията като сюжет в романистиката. Модерният и постмодерният роман. Българската действителност и българските романи.

Технология на обучението и оценяване: Обучението е основано върху синтез от лекционен курс, мултимедийни презентации и дискусии по предварително зададени теми. Поощрява се коментирането на образи и сюжети, в романи, предложени от студентите. Съгласно действащата нормативна база на ЮЗУ „Неофит Рилски“ оценката се формира въз основа на текущ контрол.

КОМПЮТЪРНА ТЕКСТООБРАБОТКА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2 су + 4 изз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика
Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Милен Малаков, Катедра по славистика и балканистика
Кабинет: 1563, milen_malakov@swu.bg

Анотация: Обучението по „Компютърна текстообработка“ се състои от 30 часа семинарни упражнения и 60 часа извънаудиторна заетост на студентите. Курсът по дисциплината цели да създаде у студентите практически умения за работа с текстообработващ софтуер. Занятията са концентрирани върху запознаването с възможностите на най-разпространения инструмент в тази област – MS Word. В допълнение към това се разглеждат и някои компютърни програми, предназначени за преобразуване на текст от изображения във формат, позволяващ неговата обработка, включително с помощта на изкуствен интелект.

Съдържание на учебната дисциплина: 1. Въведение (Какво е текстообработка и защо е важна. Видове програми за текстообработка (MS Word, LibreOffice Writer, Google Docs). 2. Основни операции (Създаване, запазване и отваряне на документи. Въвеждане и редактиране на текст. Основни функции: копиране, изрязване, поставяне, търсене и замяна.) 3. Форматиране на текст (Шрифтове, размер, стилове (удебелен, курсив, подчертан). Подравняване, интервали, абзаци. Маркирани и номерирани списъци.) 4. Структуриране на документи (Заглавия и подзаглавия. Създаване на съдържание автоматично. Работа със секции и страници (номерация, горен и долен колонтитул). 5. Таблицы и графики (Вмъкване и форматиране на таблици. Вмъкване на изображения, диаграми и фигури.) 6. Работа с дълги документи (Стилове и шаблони. Бележки под линия и библиографии. Проверка на правопис и граматика.) 7. Съвместна работа и споделяне (Запазване в различни формати (DOCX, PDF). Версии на документи и коментари. Облачни услуги (Google Docs, OneDrive).) 8. Практически умения (Форматиране на курсови и дипломни работи. Изготвяне на официални документи (писма, отчети, CV).)

Технология на обучението и оценяване: Обучението включва: кратки теоретични въведения - обяснение на основните функции и принципи. Демонстрации: преподавателят показва на проектор/екран конкретни операции в текстообработваща програма. Практически упражнения: студентите изпълняват задачи паралелно на компютрите си. Самостоятелна работа: подготовка на малки документи у дома (например оформяне на есе, CV, писмо, таблица). Обсъждане и обратна връзка: колективно разглеждане на често срещани грешки и добри практики. В края на семестъра се оценяват степента и качеството на изпълнение на поставените в хода на обучението практически задачи.

МИТОЛОГИЯ И ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Борислав Попов, Катедра по български език,

тел. +359 73 588 528, meristaf@abv.bg

Анотация: В лекционния курс се поставят общите въпроси, които очертават характера и същността на дисциплината, изяснява се терминологичният апарат, представят се основните теоретични достижения в съществуващите изследвания. Предложеният курс запознава студентите с отражението на митологичното съзнание на етноса в езика, основавайки се на схващането за езика като етнологичен код. Разгледани са: основните понятия и идейни направления в митологията, структурните особености на митологичното съзнание, космическият модел на света, народният мироглед на българина и българските митологични представи, методологията на науката митоллингвистика с нейната структура и кодове, отражението на митологичното мислене на етноса в езика при номинацията на названията от определени тематични групи. Основните тези и по-конкретните теми са развити въз основа на материал от българския език, славянските и балканските езици, а в по-общ план – в сравнение и с други индоевропейски и неиндоевропейски езици.

Съдържание на учебната дисциплина: Типология и същност на мита – видове митове. Митологията като наука – идейни направления. Митологичното съзнание като система и структура. Космически модел на света (вертикален и хоризонтален). Български народен мироглед – митологични представи и рационални познания. Митоллингвистиката – наука със собствена структура и собствени кодове. Специфика при номинацията на индоевропейските зооними с оглед на митологичните представи. Разкриване и анализ на митоллингвистичната структура във вътрешната форма на различни названия на невестулката. Проекции на митоллингвистичната структура при названията на някои опасни и хищни животни. Образът и имената на Младия Бог – пресечна точка между лингвистика, митология и фолклор.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционен курс и извънаудиторна заетост (самостоятелна подготовка). Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на доклади и реферати по теми с теоретична и практическа насоченост, проучване и анализ на митологични материали и изображения (в музеи, в църкви, в библиотеката – фотоматериали) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ПИСМЕНО-РЕГИОНАЛНИТЕ НОРМИ НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Петър Цонев, тел. +359 876 488 022, ptsonev@swu.bg
Катедра по български език,

Анотация: Дисциплината има за цел да запознае студентите с историята на създаването и съвременното състояние на Банатската писмена норма и книжовната норма в Република Северна Македония (т. нар. македонски книжовен език), които са писмено-регионални норми на българския език и наред със стандартизирания официален език у нас представляват писмените книжовни норми на българския език. Специално внимание се обръща на истината за извършените фалшификации при създаването на т.нар. македонски книжовен език през 1945 г., условията, при които това се осъществява, начина, по който се реализират целите, които се преследват с неговото създаване, както и на главните действащи лица (политработници, „езиковеди“ и др.), осъществили тази „езикова реформа“.

Съдържание на учебната дисциплина: Езикови граници на българския език. Писмено-регионалната норма на българския език в областта Банат и тази в Република Северна Македония – цел на създаването им и специфика. Банатските българи – географско разположение, история, култура, език. Извори за етническия състав на населението в областта Македония. Народните говори от географската област Македония днес – особености в областта на фонетиката, морфологията и синтаксиса. Единство на българския език на диалектно равнище: западнобългарски и източнобългарски особености в говорите на днешната Република Северна Македония. Създаване на книжовен български език – мотиви и историческа необходимост. Съчиняването на т.нар. македонски книжовен (литературен) език. Диалектна база и ортография на македонския книжовен (литературен) език. Фонетиката, морфологията, синтаксисът и лексиката на банатския български книжовен език и на „македонския книжовен (литературен) език“ в съпоставителен план с фонетичните, морфологичните, синтактичните и лексикалните особености на съвременния български книжовен език.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс е комбиниран – съчетава се традиционният начин за водене на лекции с обсъждане на конкретни проблеми след наблюдение и анализ на определени материали, подготвени предварително от преподавателя или от студентите. Извънаудиторната заетост включва консултации, изпълнение на теоретични и практически задачи за домашна работа и една писмена разработка на тема по избор от учебната програма. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ВЪВЕДЕНИЕ В МАСОВИТЕ КОМУНИКАЦИИ

ECTS кредити: 3
Форма на оценяване: текуща оценка
Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз
Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:
Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:
Доц. д-р Гергана Падарева, Катедра по български език,
тел. +359 73 588 528, gerypadareva@swu.bg

Анотация: Програмата представя основните теории на комуникациите – моделите на Ласуел, Барт, Якобсон, Стивънсън и др., и как се адаптират в контекста на медийната комуникация. Разглеждат се и теориите за природата и въздействието на медиите върху аудиторията. Представят се видовете медии и тяхното социокултурно значение за обществото от началото на съществуването им до днес. Разглежда се теорията и методологията на критическия дискурсен подход на Фейрклаф. Дискутират се социокултурните механизми на създаване и потребление на медийни продукти (текстове и образи); Анализират се стратегиите за въздействие и манипулация чрез медиите – вербални, образни, невербални. Студентите придобиват умения за анализ на езиковите стратегии за манипулация на различни езикови равнища – фонетично, прагматично, стилистично, лексикално, синтактично и граматично.

Съдържание на учебната дисциплина: Модели на комуникацията. Теории за природата и въздействието на медиите. Видове медии. История на медиите. Социокултурно значение на медиите. Критически

дискурсен анализ. Методи за манипулация. Стратегии за въздействие и манипулация. Анализ на езиковите стратегии на различни лингвистични равнища, съответно за видовете медии.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и анализи на медийни текстове и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЮЖНОСЛАВЯНСКА ЕПИЧЕСКА ТРАДИЦИЯ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: II

Седмичен хорариум: 2л+0су+4 иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл.ас. д-р Наделина Ивова, Катедра по български език,

тел. +359 73 588 528, E-mail: nadelina_ivova@swu.bg

Анотация: Курсът запознава студентите с епоса на южнославянските народи, като прави своеобразна съпоставка между български, сръбски и хърватски епични текстове. Дисциплината разкрива пред студентите историческите и културните предпоставки за възникването на фолклорната епика и изяснява спецификата на фолклорния епос и отликите между него и литературния епос. Курсът разкрива основните теории за формулността на южнославянските поетически текстове, разкрива съдържанието на т.нар. орални формули. Дисциплината разглежда основните епически персонажи, като целта е всеки персонаж да бъде обвързан и с конкретни епически сюжети. Лекциите представят на студентите и спецификата при употребата на различни структурно-композиционни похвати, разглежда употребата на поетически средства и похвати, като за да ги откриват и анализират студентите, им се предоставят подбрани епически текстове.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни характеристики на фолклорния епос. Исторически предпоставки за възникването на славянския епос. Южнославянската орална традиция. Първи записки на южнославянска епика. Структурно-композиционни особености на южнославянския епос. Мнемоническият процес при възприемането и възпроизвеждането на епическия текст. Лексикално преобразуване на формули. Юнашки епос. Южнославянският епически цикъл за Крали Марко. Трактовки на женствеността в южнославянската епическа традиция. Жената воин. Демоничната женственост – самодиви, вили и юди. Родствените отношения в южнославянската епика. Поетика на южнославянския епически текст – епитетът и алитерацията и асонансът. Епически формули, основани на повторението.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от 30 часа лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: самостоятелна работа с библиографски единици; консултации с преподавателя с преподавателя, разработване на задания и курсова работа по дадена тема. Заданията и курсовият проект се разработват в писмен вид.

СТАРОБЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0с/у+4ИАЗ

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Любка Ненова, Катедра по български език

Тел.: +359 73 588 528, E-mail: ljubka_nenova@abv.bg, ljubka_nenova@swu.bg

Анотация: Старобългарският език е първият писмено засвидетелстван славянски език и като такъв е от съществено значение не само за изучаването на българската езикова история, но има важна роля за проучването на историята и на останалите славянски езици, както и за реконструирането на праславянския език. Курсът има за цел да запознае студентите с обстоятелствата около създаването на старобългарския език, с неговите фонетични, граматични и лексикални особености. Темите са разпределени в 30 лекционни часа. В тях студентите се запознават с предмета и задачите на курса; получават библиографска осведоменост. В областта на фонетиката се отделя специално внимание на процесите, действали във времето от късния праславянски до ранния старобългарски език. Разглеждат се тенденциите на развой и съпътстващите ги езикови фонетични закони. В темите, свързани с граматиката, се обръща внимание на частите на речта и техните граматически характеристики. Отделя се време и за изучаване на отношенията между думите в рамките на изречението. В лекционния курс са включени и няколко часа работа със старобългарски нормализирани текстове, за да може нагледно на студентите да се представи как функционират фонетиката и граматиката на езика.

Съдържание на учебната дисциплина: Глаголически и кирилски пергаментни книги и листове. Създаване на старобългарския книжовен език. Старобългарски азбуки. Вокална и консонантна система на старобългарския език. Именна система. Съществителни имена – обща характеристика. (Съществителни имена от о-осн. м. р. и ср. р., съществителни имена от а-осн. ж. р. и м. р., съществителни имена от јо-осн. м. р. и ср. р., съществителни имена от ја-осн. ж. р. и м. р.) Прилагателни имена – обща характеристика. Склонение на простите прилагателни имена по твърдия склнитбен тип. Склонение на простите прилагателни имена по мекия склнитбен тип. Местоименна система. Глагол. Обща характеристика на глагола. Сегашна и минала основа на глагола. Сегашно време на глагола. Повелително наклонение на глагола. Имперфект и аорист. Причастия. Видове причастия.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез оценката от текущия контрол.

ЕТНОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0с/у+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Илия Недин, Катедра по литература и етнология,

тел. 073/ 588 528; E-mail: nedin@swu.bg

Анотация: Лекционният курс се фокусира върху основния проблемна кръг на етнологичното познание, основните концепти и аналитични подходи в етнологията; поставя се акцент върху водещи теории за етноса и нацията. Целите на дисциплината са: да запознае студентите с класическия проблемна кръг на етнологичното познание и терминология; да формира у студентите базисно знание за типологията на човешките общности и за човека в неговите общностни състояния; да запознае студентите с основни въпроси на етнологията, свързани с понятия като етнос, общество, нация, родство, обичай, традиция, обред, празник; език, локалност, религиозно битие, елементи на общностната култура и форми на социална организация. В края на курса се очаква студентите да са запознати с основните теми и проблеми в епистемологичната рамка на етнологията; да умеят да правят сравнителен анализ на културните и социалните феномени от различни култури.

Съдържание на учебната дисциплина: Етнологията като познание за човешките общности. Родство и родствени системи. Брак и семейство. Антропология на пола: понятието „джендър” в социалните науки. Човешката адаптация. Храна и хранене: традиционни модели, история на храненето, хранителни навици и стилове, хранителната индустрия днес; екология и хранене. Представи и вярвания. Етнос и етническа идентичност. Нации и национализми. Социална стратификация: публични измерения на социалните

различия; социалното неравенство. Културна промяна и глобализация. Антропология на изкуството: видове изкуства, социални функции на изкуството – социална интеграция и социален контрол, крос-културни вариации. Приложна антропология.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява във вид на лекционни занятия и извънаудиторна заетост. Оценяването на знанията по дисциплината се извършва чрез текущ контрол. Текущият контрол се формира въз основа на аудиторната и извънаудиторната заетост. Всички писмени работи се съхраняват и подлежат на контрол съгласно Правилника за образователните дейности на университета.

ПСИХОЛИНГВИСТИКА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. Д-р София Мицова, Катедра по български език,

Тел: + 359 886338077, e-mail: sofiamitsova@swu.bg

Анотация: Курсът по психолингвистика представя трансформационното направление в психолингвистиката (Дж. Милър, Н. Чомски) и новите теории, свързани с развитието на когнитивната психология, мрежовото моделиране и социо-психолингвистиката. Представени са психологическите процеси на възприемане на единиците от различните езикови равнища – фонетично, семантично, синтактично, дискурсно. Използвани са както експериментални данни, така и данни от езиковата патология. Критически са анализирани моделите на перцепция и производство на езиковите единици и взаимодействията между различните равнища.

Особено внимание е отделено на усвояването на езика от децата - детската фонетика, морфология, синтаксис, както и на теориите за езиковото развитие. Специално внимание е отделено на проблемите на билингвизма и на дискусията за предимствата и недостатъците на ранния и късен билингвизъм. Разгледани са и моделите и стратегиите на четене.

Съдържание на учебната дисциплина: История на психолингвистиката. Основни направления и подходи. Език и мозък - биологичните основи на езика. Еволюция на комуникативната способност. Хемисферна и интрахемисферна локализация на езиковите функции. Патология на речта. Основни принципи на класификация на афазите. Афазии и тестване на езиковите модели. Перцепция на речта. Акустични и артикулационни качества на речевите сегменти. Варианти и инварианти. Възприемане на гласните. Възприемане на съгласните. Възприемане на супraseгментите – коартикуляция. Лексикални и синтактични фактори при възприемането на звуковете на речта (top-down processing). Модели на речева перцепция. Моторна теория, анализ чрез синтез, кохортна теория, теория на следите. Дума и смисъл. Възприемане на думите. Достъп до думите в паметта (сериен модел, модел на паралелния достъп, мрежови модел, кохортен модел). Организация на понятията. Психологически теории на значението – референтна теория, идеационална теория, прототипна теория, теория на всекидневното познание. Модели на семантична репрезентация. Изречение: дълбока и повърхностна структура, компетенция и перформация. Синтактичната структура (опора и ролеви изпълнители, модификатори, спецификатори). Модели за обработка на изреченията: теория на следите, теория на синтактичната автономия, интерактивна он-лайн теория, модулна теория. Синтактичната двусмисленост. Ролята на паметта в производството на изречения. Разговорният дискурс. Речевата ситуация, роли и социална вариация на речта. Изборът в дискурса – тематика, действия, социални маркери, социални варианти. Организация на разговора. Прагматика на речта. Основни принципи и стратегии на общуване. Категорията лице и етикет, културни вариации. Усвояване на езика от децата. Теории за детската реч – когнитивна, лингвистична, бихевиористична, социално-функционална, невронно-мрежова. Фонетичен, граматичен, лексикален и синтактичен развой на детската реч. Билингвизъм и усвояване на втори език. За и против ранния билингвизъм. Психолингвистичен анализ на четенето. История на писмените системи. Развитие на четенето. Модели на четенето.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

БЪЛГАРСКАТА НАРАЦИЯ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Венцислав Божинов, Катедра по литература и етнология,
тел. +359 73 588 534, vbozhinov@abv.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Българската нарация“ запознава студентите с основните концепции и теми в българската литература, акцентирайки върху творби и автори, които предизвикват литературните норми и разширяват разбирането за наратив. Курсът изследва произведения, които не само отразяват българската културна идентичност, но и провокират нови ракурси на анализ. Студентите ще изучават значими текстове от автори като Паисий, Софроний, Поп Минчо Кънчев, Раковски, Елин Пелин и Радичков, разглеждайки как тези произведения се вписват в и излизат извън традиционната литературна рамка.

Съдържание на учебната дисциплина: Програмата обхваща различни аспекти на българската нарация, като се започне с историческия контекст на литературата, представен чрез произведението на Паисий Хилендарски „История славянобългарска“, което подчертава значението на историческото повествование в българската традиция. Студентите ще продължат с изследването на Софроний Врачански и неговото „Житие и страдания на грешния Софроний“, което иновативно съчетава автобиографичността с литературната форма. Наред с това, курсът ще разгледа как българският фолклор и литературата взаимно се обогатяват, с акцент на творбата „Видрица“ от Поп Минчо Кънчев, в която фолклорни елементи преобразуват литературната структура. Програмата включва и интерпретацията на Раковски и неговият „повестителен спев“ „Горски пътник“, в която се проследява взаимодействието между история и наратив. Съвременната литература е представена чрез творбите на Елин Пелин и Радичков, които разглеждат социални теми и експериментални подходи в произведения като „Черкаски разкази“ и „Свирепо настроение“. Чрез тези текстове студентите ще изследват как новите подходи и жанрове влияят върху българската литература и как се оформя връзката между форма и съдържание в контекста на националната идентичност.

Технология на обучението и оценяване: Обучението ще се провежда чрез лекции, семинари и групови дискусии, което ще позволи на студентите да анализират текстове в дълбочина. Освен това, ще има работа по семинарни задания и индивидуални проекти, свързани с конкретни трудове от българската нарация, с цел усвояване на аналитични умения. Оценяването се базира на текущ контрол, който включва участие в дискусии, представяне на писмени задания и анализ на специфични текстове. Студентите ще имат възможност да демонстрират както теоретични знания, така и практическа им работа с текстовете.

КОМУНИКАТИВНИ ПРИНЦИПИ И СТРАТЕГИИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. Д-р София Мицова, Катедра по български език,
Тел: + 359 886338077, e-mail: sofiamitsova@swu.bg

Анотация: Лекционният курс по дисциплината представя социолингвистичен анализ на концепцията за наблюдението на речевото взаимодействие в семиотико-прагматически план. Изказването се разглежда като съвместна продукция на комуникаторите (говорещия и слушащия (аудиторията), където техните комуникативни намерения се съгласуват, договаря се обща интерпретационна схема и поддържане на определени представи за всеки от тях. Речевото взаимодействие се подчинява на определени прагматически закономерности и всеки от участниците в него използва специфични стратегии, за да изгради най-добрата представа за себе си и да третира по възможно най-добрия начин представата за съкомуникатора си (face - лице). Акцентът пада върху анализирането на езиковите похвати, чрез които се проявяват стратегиите за третиране на лицето.

Съдържание на учебната дисциплина: Прагматически принципи и стратегии в процеса на комуникация. Принцип на сътрудничеството на П. Грайс. Теоретична рамка; Актове на третиране на лицето (Face threatening acts). Реализация на стратегии за любезност; Позитивната любезност. Третиране на позитивното лице у събеседника. Стратеги; Негативни стратегии за любезност. Третиране на негативното лице у събеседника; Универсалност на комуникативните принципи и стратегии и разлики в способите за тяхната проява в различните културни традиции.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ОСНОВИ НА РЕДАКТИРАНЕТО

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Радослав Цонев, Катедра по български език,
тел. 073/ 588 523, radoslavsonev@swu.bg

Анотация: Идеята на дисциплината е да формира у студентите знания и умения за разпознаване и коригиране на различни типове грешки в писмения текст на български език. Разглеждат се често срещаните пропуски и неточности на различни езикови равнища – фонетично, морфологично, лексикално, синтактично и стилистично. Грешките са систематизирани и представени с примери, като към всяка група са разработени практически задачи за упражнение и усъвършенстване на съответното умение. Акцентът е върху постигането на яснота, точност и стилова уместност в писменото изложение, без промяна на основното съдържание на текста.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия за редактиране. Видове редакции. Знаци за отбелязване и поправяне на грешки в писмения текст. Типове грешки в писмената реч. Неправилна замяна, изпадане и вмъкване на гласни и съгласни в думите. Грешки в правописа на морфемите. Грешки в правописа на класовите думи. Грешки, свързани с правописа и пунктуацията на простото и сложното изречение. Грешки, свързани с лексикалното значение на думата. Стилистични грешки. Грешки, свързани с изграждането на текста. Указания за редактиране на текст. Редактиране с помощта на компютърни програми.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост (самостоятелната работа) включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и

обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ИНТОНАЦИЯ И ЗНАЧЕНИЕ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Гергана Падарева, Катедра по български език,

тел. +359 73 588 528, gerypadareva@swu.bg

Анотация: Курсът има за цел да даде знания на студентите за ролята и мястото на интонацията в речта, нейните компоненти, реализация в зависимост от комуникативната ситуация. Да представи ролята на интонацията и нейните компоненти – мелодика, темп, пауза, интензитет, възможностите ѝ да служи като средство за въздействие и манипулация.

Съдържание на учебната дисциплина: Лекционният курс съдържа теми, свързани с интонационната система, нейните компоненти и тяхната реализация и значение в различни комуникативни ситуации. Обсъжда се и връзката между интонацията и синтаксиса, интонацията и семантиката, интонацията и прагматиката. По какъв начин чрез специфични интонационни промени може да се постигне определен ефект.

Технология на обучението и оценяване: Темите от съдържанието се представят чрез презентации, придружени с примери, които се обсъждат със студентите. Оценяването се базира на участие в дискусиите и анализите, както и в подготовка на презентация.

БАЛКАНСКО ЕЗИКОЗНАНИЕ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Красимира Хаджиева, Катедра по български език,

тел. +359 73 588 528, kr_hadjieva@swu.bg

Анотация: Сравнителните изследвания на славянските езици, говорени на Балканския полуостров, водят до установяването на изключително любопитния факт, че в региона са налице езикови черти, които се споделят както от славянски, така и от неславянски езици. Това наблюдение поставя началото на поредица от задълбочени проучвания върху спецификата и общите черти на езиците, говорени на Балканите. В продължение на десетилетия се натрупва значително количество материал, което се превръща в предпоставка за обособяването на самостоятелната езиковедска дисциплина „Балканско езикознание“. Лекционният курс има за цел да запознае студентите с периодите в развитието, с постиженията и основните задачи, които стоят за решаване пред балканското езикознание. Коментира се въпросът за създаването и прилагането на термина „езиков съюз“ и за езиците, които образуват т. нар. „балкански езиков съюз“ (БЕС). Представят се езиковите белези, смятани за общи за езиците от БЕС. Дискутират се и скептичните мнения по въпроса за БЕС.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на балканското езикознание. Периодизация на научните търсения. Балкански езиков съюз. Общи фонологични черти в балканските езици. Развой към

аналитизъм при имената. Развой към аналитизъм при местоименията. Развой към аналитизъм в глаголната система. Общи балкански черти на синтактично ниво. Обща балканска лексика. Обща балканска фразеология.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се провежда под формата на лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост се състои от консултации с преподавателя, самостоятелна работа в библиотека, подготовка за текущо писмено изпитване, писмено разработване на доклади и презентации по теми, зададени от преподавателя. Курсът на обучение приключва с оценка от текущ контрол.

ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКА ЛИТЕРАТУРА – ПРОЧИТИ И ДИАЛОЗИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текущ контрол

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Бойка Илиева, Катедра по литература и етнология,

тел. 073/ 588 528; E-mail: boyka.ilieva@swu.bg

Анотация: Основната цел на дисциплината е да изгради у студентите представа за повтарящи се теми и мотиви в развитието на западноевропейската литература, както и за наличието на междутекстови връзки и диалози между отделни творби. Обект на дисциплината са устойчивите теми, мотиви, сюжети и типаж, повтарящи се в еволюцията на западноевропейската литература от XIV до XX в. Учебното съдържание разглежда в съпоставителен план произведения от различни епохи, стилове и направления, в които се откриват сходни проблеми и мотиви. В края на курса се очаква студентите да могат да интерпретират в съпоставителен план литературни и културни явления.

Съдържание на учебната дисциплина: Литературата на Западна Европа – периодизационни ориентири. Сонетът: композиционна рамка, характеристики. Романът – просвещенският (XVIII в.) и социалният (XIX в.). Реалистичност и достоверност. Конвенции на жанра. Какво чете литературният герой? Къде и как пътува литературният герой? Скрити и явни междутекстови диалози. Западноевропейският роман и неговите паратекстове. Мотивът за времето – изгубено, намерено, пропиляно. Женски персонажи – роли и употреби. Героят в социума: кариеристи и маргинали. Героят в семейството: бащи и деца; литературните Каин и Авел. Престъпление и изкупление.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява във вид на лекционни занятия и извънаудиторна заетост (самостоятелна работа с художествени и критически текстове). Оценяването на знанията по дисциплината се извършва чрез текущ контрол на аудиторната (присъствие и участие в занятията, тестове, задачи) и извънаудиторната заетост (изготвяне на доклади, презентации, курсови работи) по скалата от 2 до 6. Оценката от текущия контрол се вписва като окончателна оценка по дисциплината и се трансформира в буквено означение (A, B, C, D, E) по скалата ECTS. Всички писмени работи се съхраняват и подлежат на контрол съгласно Правилника за образователните дейности на университета.

ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКИЯТ РОМАН ПРЕЗ XVIII – XIX ВЕК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текущ контрол

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Бойка Илиева, Катедра по литература и етнология,
тел. 073/ 588 528; E-mail: boyka.ilieva@swu.bg

Анотация: Основната цел на дисциплината е да изгради у студентите представа за развитието на западноевропейския роман, за различните му жанрови разновидности и тематични аспекти. Обект на дисциплината е динамиката в развитието на западноевропейския роман от XVIII и XIX век. Учебното съдържание запознава студентите с различните категоризации на романа, както и с представителни автори и произведения. Търси се взаимовръзката между литературните явления и културно-историческия контекст на епохата. Анализират се и се съпоставят произведения, персонажи, проблемно-естетически въпроси. В края на курса се очаква студентите да познават изявените в романовия жанр западноевропейски автори и да могат да интерпретират литературни и културни явления.

Съдържание на учебната дисциплина: Роман. Концепции за възникването и еволюцията на романа. Критерии за класификация. Романът в епохата на Просвещението. Жанрови разновидности. Повествователни техники. Водещи теми и мотиви. Функции на философската проза. Пикаресков роман. Произход. Персонажна система. Романи за пътешествия. Сатира, утопия, пародия. Роман със сантиментални мотиви. Готически роман. Естетика на ужаса. Западноевропейският роман на романтизма. Водещи тенденции, теми и мотиви. Исторически роман. Западноевропейският роман от XIX век. Тенденции и национална специфика. Женско писане. Социален реализъм. Принципи на художественото изображение. Представители. Романът в периода на ранния модернизъм. Експериментален роман. Естетически роман.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява във вид на лекционни занятия и извънаудиторна заетост (самостоятелна работа с художествени и критически текстове). Оценяването на знанията по дисциплината се извършва чрез текущ контрол на аудиторната (присъствие и участие в занятията, тестове, задачи) и извънаудиторната заетост (изготвяне на доклади, презентации, курсови работи) по скалата от 2 до 6. Оценката от текущия контрол се вписва като окончателна оценка по дисциплината и се трансформира в буквено означение (A, B, C, D, E) по скалата ECTS. Всички писмени работи се съхраняват и подлежат на контрол съгласно Правилника за образователните дейности на университета.

СТАРОГРЪЦКА МИТОЛОГИЯ И РЕЛИГИЯ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра "Славистика и балканистика"

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Силвия Георгиева, Катедра "Славистика и балканистика",

тел. +359 898629972, silvia@swu.bg

Анотация: Курсът по старогръцка митология и религия е предназначен за широк кръг студенти от Филологическия факултет в ЮЗУ. Проблемите, които се третират, изискват историко-културологичен подход и предполагат (а съответно и биха допринесли за) едно високо ниво на т. н. *обща култура*. Важен акцент при преподаването на старогръцката митология за студентите от специалностите към Филологическия факултет е запознаването с образните архетипи, митологични алегии и визуални образци, заложи в човешкото мислене още от митологичното осмисляне на света. Лекциите по митология дават основна информация за старогръцките богове и герои, както и за различните цикли митове. Изпитанията и пътят на героя в старогръцката митология се превръщат в основен код на всички съвременни аудио-визуални изкуства /най-вече театъра и киното/, полагайки началото на старогръцката трагедия, комедия и епически произведения. Освен неизбежния наративно-информационен елемент, голяма част от лекциите е посветена на наблюдение и анализиране на филмов материал, с цел откриване на основните механизми на старогръцкия мит, въплътени в съвременното изкуство - театър, кино, литература. Темите на семинарите анализират литературните и иконографски източници на по-важните космологични, генеалогични и етиологични митове на гръко-римската античност: митовите за Пандора и Прометей; мита за Едип; мита за последователността от няколко метални поколения и др. Особено

внимание се обръща на отделните митологични цикли – троянски и тивански, както и интерпретациите на митовите за старогръцките герои: Херакъл, Персей, Тезей, Белерофонт и др. Разглеждаме също и основните съвременни интерпретации и подходи към митологията (ритуалистичен, психоаналитичен, структурално-семиотичен).

Съдържание на учебната дисциплина: Античният мит. Литературни източници за старогръцките митове. Омировата митология и общогръцките митологични цикли. Особености на гръцките космогонични и теогонични митове. Периодизация на гръцката митология. Митовите за произход, антропо, зоо- и фитогонии. Критика на мита в антична Гърция. Алегоричният превод на Омировата митология. Митология и антична драма. Понятията мит, логос и фабула през античността. Произход на алегорезата. Типове тълкувания на мита: физикално, евхемеристично, морално. Съвременни подходи към мита. Античната митография. Първи опити за систематизация и представяне на генеалогии на боговете. Връзките между гръцките богове, представени в съвременното изкуство. Подвизите на Херакъл. Гръцкият мит на римска почва - митът за Еней. Римският Херакъл. Античният мит и християнските апологети. Старогръцка религия. Извори за характера на гръцката религия. Религия на егейската епоха. Култът към херосите. Общогръцкото култово единство и пантеон. Култът към мъртвите в древна Гърция. Религията на елинистическата епоха. Жречески колегии и култови практики.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

РУСКА КЛАСИЧЕСКА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорарниум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Павел Филипов, Катедра по славистика и балканистика

тел. +359 73 588 528, pavel_filipov.16@swu.bg

Анотация: Курсът руска класическа литература е полезен за студентите, защото дава на студентите теоретични познания за основните имена в руската класическа литература от 19. век. Представа основните развойни линии и тенденции в руския литературен процес. Очертава най-емблематични типологичните модели и реформаторската поетика на класическия руски роман, най-ярките и стойностни явления от “златния век” на руската литература в областта на поезията, прозата и драматургията.

Съдържание на учебната дисциплина: Руската литература от първата четвърт на 19. век. А. С. Грибоедов (1795-1829) и утвърждаването на руския реализъм. Ранни комедии. Комедията “Горко на умния” – етапи в развитието на руската класическа драматургия. А. С. Пушкин (1799-1837) – родоначалник на руската класическа литература. Лирика. М. Ю. Лермонтов (1814-1841). Поеми. „Демон“ и „Мцири“ – образци на социално-философската романтична поема на Лермонтов. Драматургията на Лермонтов – драмата „Маскарад“. Проза. „Герой на нашето време“ – начало на руския философско-психологически роман. Н. В. Гогол (1809-1952). Цикълът „Вечери в чифлика край Диканка“, сборникът „Миргород“, повестта „Тарас Булба“, „Петербургски повести“. Романът-поема „Мъртви души“ – върхов момент в развитието на Гоголевия реализъм. И. С. Тургенев (1818-1883) и мястото му в развитието на руския реализъм. Цикълът „Записки на ловеца“ и народностният дух на руската литература. Романите на Тургенев. Проблемът за историческата съдба на руската интелигенция – „Рудин“, „Дворянско гнездо“, „В навечерието“, „Бащи и деца“. Ф. М. Достоевски (1821-1881) и руският роман. „Престъпление и наказание“ – социално-философска и психологическа колизия. Концепцията за положително-прекрасния човек в романа на „Идиот“. Философската епопея „Братя Карамазови“ – синтез на художествените търсения на Достоевски. Л. Н. Толстой (1828-1910) и неговото място в развитието на руската литература.

Историческият роман-епоса „Война и мир“. Романът „Ана Каренина“ и нравственото кредо на Толстой. А. П. Чехов (1860-1904) и съдбата на руския реализъм от края на 19. век.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Лъчезар Перчеклийски, Катедра по български език, llper@swu.bg

Гл. ас. д-р Любка Ненова, Катедра по български език, lyubka_nenova@swu.bg

тел. +359 73 588 528

Анотация: В курса се проследява историята на говоримия български език през Средновековието, като се започва от данните за предписания период и се завършва с различията в съвременните български диалекти. Отделя се специално място на въпроса за прехода от синтетизъм към аналитизъм. Очертава се мястото на българския език сред останалите славянски и балкански езици. Разглежда се спецификата на историята на книжовната норма и връзката ѝ със състоянието на диалектите. Дава се представа за отличителните черти на средновековната книжовност. Подчертава се историческата приемственост в разволя както на книжовния език, така и на диалектите на територията на цялото българско езиково землище.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на дисциплината история на българския език. Основни изследвания върху българската езикова история. Общ преглед на основните периоди в разволя на българския език. Балканизми в българския език. Чуждоезикови съставки в българския език. Характерни особености на българския език в предписаната епоха. Обща характеристика на промените във фонетичната система на българския език и тяхното отражение в съвременните български диалекти. Промени с еровите гласни. Промени с носовите гласни. Промени с ятовата гласна. Разволя на консонантизма. Обща характеристика на българската именна система през Средновековието. Промени в системата на прилагателните имена. Промени в българската местоименна система. Разволяни процеси в областта на българския глагол. Разволя на глаголните времена. Разволя на неличните глаголни форми.

Технология на обучението и оценяване: Аудиторните занятия се провеждат по традиционно утвърдения метод, като учебният материал се представя и обяснява с помощта на онагледяващи средства (таблици, схеми, илюстративен материал). Използват се също и интерактивни методи на обучение. По време на извънаудиторната заетост студентите имат възможност да приложат на практика наученото, като проучват библиографски единици, анализират текстове от старобългарската и среднобългарската епоха и др. Всяка индивидуална работа се оценява, като по този начин се формира оценката от текущия контрол.

СЛОВНОТО БОГАТСТВО НА НАРОДНИТЕ ГОВОРИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Радослав Цонев, Катедра по български език,
тел. 073/ 588 523, radoslavsonev@swu.bg

Анотация: Курсът се фокусира върху диалектната лексика и нейното тематично разнообразие. Дисциплината цели да формира у студентите умения за диагностициране на лексикални особености и принадлежността на лексемите към определени тематични групи, както и да възпита уважение към творческия гений на българина, въплътен в българския език. Очакваните резултати включват правилно разбиране на характера на диалектната лексика и усвояване на основни аналитични умения в тази област.

Съдържание на учебната дисциплина: Лексикалните пластове в българския език. Връзка на днешното словесно градиво в българските говори със старобългарския език и с останалите славянски езици. Система за записване на диалектни образци. Особенности на диалектната лексика: състав на номинативните единици в говорите и видове диалектизми. Тематично многообразие на диалектната лексика: названия за номиниране на селскостопански постройки и помещения; названия, свързани с традиционния бит; названия, свързани с традиционното хранене; названия, свързани с традиционното животновъдство; названия, свързани с традиционното земеделие.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост (самостоятелната работа) включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

СЪВРЕМЕННА ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКА ПРОЗА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текущ контрол

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Бойка Илиева, Катедра по литература и етнология,

тел. 073/ 588 528; E-mail: boyka.ilieva@swu.bg

Анотация: Основната цел на дисциплината е да изгради у студентите представа за тенденциите в съвременната европейска проза. Обект на дисциплината е западноевропейската проза от 70-те години на XX век до днес. Учебното съдържание запознава студентите с автори и произведения, които са представителни за развитието на западноевропейската проза през последните 50 години. Съвременните литературни явления се разглеждат в контекста на различни идеологически движения, както и във взаимодействието им с киното и интернет. В края на курса се очаква студентите да познават творчеството на изявените западноевропейски белетристи и да могат да интерпретират литературни и културни явления.

Съдържание на учебната дисциплина: Културната ситуация в Европа след 70-те години на XX век. Литература „извън“ теорията. Феминизъм и литература. Женско писане. Идеология и литература. Ангажирана литература. Биографизъм и литература. Автофикшън. Популярни жанрове. Фентъзи. Трилър. Комерсиална литература. Авторы на бестселъри. Литературни награди. Съвременна английска проза. Съвременна френска и белгийска проза. Съвременна немска проза. Съвременна испанска и португалска проза. Съвременна италианска проза. Литературни класации за най-четени книги. Литературата в киното. Литературата в интернет.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява във вид на лекционни занятия и извънаудиторна заетост (самостоятелна работа с художествени и критически текстове). Оценяването на знанията по дисциплината се извършва чрез текущ контрол на аудиторната (присъствие и участие в занятията, тестове, задачи) и извънаудиторната заетост (изготвяне на доклади, презентации, курсови работи) по скалата от 2 до 6. Оценката от текущия контрол се вписва като окончателна оценка по дисциплината и се трансформира в буквено означение (A, B, C, D, E) по скалата ECTS. Всички писмени

работи се съхраняват и подлежат на контрол съгласно Правилника за образователните дейности на университета.

ЛЕКСИКАЛНА МОРФОЛОГИЯ (СЛОВООБРАЗУВАНЕ)

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Лъчезар Перчеклийски, Катедра по български език, llper@swu.bg

тел. +359 73 588 528

Анотация: Курсът има за цел да запознае студентите с основните теоретични постановки на структурно-функционалния метод на словообразуване, разработени детайлно от чешкия лингвист Милош Докулил през 1962 г. Десет години по-късно теорията е приложена за първи път и у нас от Ив. Кочев върху български диалектен материал. Самият автор определя науката като тип лексикална морфология, т. е. тя се явява гранична между лексикологията и морфологията и в предложения курс се базира на вече получените от студентите знания по тези дисциплини. При работата с диахронния метод на словообразуване пък студентите ще допълнят познанията си в съответния езиков дял по старобългарски език, история на българския език и сравнителното езикознание на славянските езици.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на дисциплината “Лексикална морфология (Словообразуване)”. Общ преглед на различните теории и хипотези в областта на словообразуването. Основни изследвания. Терминология на науката “Лексикална морфология”. Начини на словообразуване. Методи на словообразуване. Видове словообразователен анализ. Словообразователната категория имена за производители на действие (*nomina agentis*). Словообразователната категория имена за вършители на действие (*nomina actoris*). Словообразователната категория имена за носители на определени черти, свойства (*nomina attributiva*). Словообразователната категория имена за носители на субстанциално отношение. Словообразователната категория имена на места (*nomina loci*). Словообразователната категория имена на средства за действие (*nomina instrumenti*). Словообразователната категория имена за действия и за резултати от действия (*nomina actionis et resultativa*). Словообразователната категория имена за качества, свойства (*nomina essendi*). Умалителни и хипокористични имена (*nomina diminutiva et meliorativa*). Названия за малки същества и същности. Увеличителни и неодобрителни имена (*nomina augmentativa et pejorativa*). Събирателни и единични имена (*nomina collectiva et singulativa*). Двоични имена (*nomina mota*). Префиксни образувания.

Технология на обучението и оценяване: Аудиторните занятия се провеждат по традиционно утвърдения метод, като учебният материал се представя и обяснява с помощта на онагледяващи средства (таблици, схеми, илюстративен материал). Използват се също и интерактивни методи на обучение. По време на извънаудиторната заетост студентите имат възможност да приложат на практика наученото, като проучват библиографски единици, правят словообразователен анализ и др. Всяка индивидуална работа се оценява, като по този начин се формира оценката от текущия контрол.

АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА БЪЛГАРСКАТА ФРАЗЕОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл.ас. д-р Наделина Ивова, Катедра по български език,
тел. +359 73 588 528, E-mail: nadelina_ivova@swu.bg

Анотация: Дисциплината представя пред студентите основни проблемни моменти от теоретизирането на фразеологията, като сред тях са дискусии около нейния обект и предмет, за изграждането на фразеологичната вътрешна форма, реализацията на вътресистемните отношения между българските фразеологизми и фразеографското им представяне. Посещаемостта на курса от страна студентите, от друга страна, повишава и усъвършенства уменията им адекватно да си служат с фразеологизми при формалното и неформалното си общуване, значително обогатява филологическите им познания за анализ на структурните, семантичните и стилистичните свойства на ФЕ. Дисциплината отделя внимание както традиционни теоретични схващания, така и най-новите научни изследователски търсения в областта на българската фразеология.

Съдържание на учебната дисциплина: Фразеологията като самостоятелна наука. Обект и предмет на фразеологията. Фразеологията и езиковата картина на света. Националноспецифичност на българската фразеология. Пътища и механизми на възникване на ФЕ. Основни класификации на българските фразеологизми. Основни признаци на фразеологичните единици. Значение на фразеологизмите. Понятията *фразеологично свързано значение*, *семантична сфера* и *фразеологична полисемия*. Лексикален състав на фразеологизмите. Пълнозначните думи като компоненти. Структура на фразеологизмите. Вариантност на фразеологизмите. Основни видове. Общограматическа и функционална характеристика на фразеологизмите. Отношенията на синонимия и антонимия в българската фразеологична система. Отношенията на паронимия и омонимия в българската фразеологична система. Българска фразеографска традиция.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от 30 часа лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: самостоятелна работа с библиографски единици; консултации с преподавателя с преподавателя, разработване на задания и курсова работа по дадена тема. Заданията и курсовият проект се разработват в писмен вид.

МОРФОЛОГИЯ НА ГЛАГОЛА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Красимира Хаджиева, Катедра по български език,
тел. +359 73 588 528, kr_hadjieva@swu.bg

Анотация: В курса на обучение по дисциплината „Морфология на глагола“ се акцентира върху многообразието от форми на българския глагол – които са както исторически наследени, така и новоразвити – техните особености и значения. Целите на курса са да бъде изяснена същността на различните по тип глаголни категории, да бъдат изяснени граматическите значения на различните глаголни форми, да се представят разнообразните възможности за придаване на стилистична маркираност на текста, които българските глаголни категории притежават, да се очертаят съвременните езиковедски тенденции при класифицирането на формите на българския глагол. Обект на внимание са и неличните глаголни форми и приглаголните клитики. Лекционният курс опреснява и надгражда знанията на студентите за специфичните особености на българския глагол.

Съдържание на учебната дисциплина: Обща характеристика на българския глагол. Валентност и съчетаемост на глагола. Рекция. Аспектуалност. Морфологичната категория „вид на действието“. Морфологичната категория „таксис“. Залогови отношения. Евиденциалност. Глаголната категория „статус“. Нелични глаголни форми. Приглаголни клитики.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се провежда под формата на лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост се състои от консултации с преподавателя,

самостоятелна работа в библиотека, подготовка за текущо писмено изпитване, писмено разработване на доклади и презентации по теми, зададени от преподавателя. Курсът на обучение приключва с оценка от текущ контрол.

ЕЗИКОВИ ОСОБЕНОСТИ НА ИНТЕРНЕТ КОМУНИКАЦИЯТА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език

+359898568951, bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Курсът е посветен на една много актуална тема – езикът в глобалната мрежа. Той си поставя задачата да представи пред студентите особеностите на интернет комуникацията, нейното жанрово разнообразие, динамиката на процесите и не на последно място – езиковите промени, които този тип комуникация предизвиква. Обръща се внимание на различните интернет жанрове, разглеждат се вербалните и невербалните аспекти на интернет комуникацията. Особено внимание се обръща на езиковите специфики на всеки тип текст, създаден в рамките на интернет комуникацията.

Съдържание на учебната дисциплина: Общуването в интернет – обща характеристика. Понятието „виртуално общуване”. Интернет жанрове. Електронно писмо и чат. Форуми. Блогове. Новинарски сайтове. Онлайн издания на вестници. Игри и социални мрежи. Влогове. Програми за ИИ. Конвергенция на виртуалния образ. Себеизразяване и анонимност в интернет. „Езиците” в интернет. Билингвизъм и диграфия в интернет. Диалекти и социолекти в интернет. Лексикални особености на различните типове текстове в интернет. Граматични особености на различните типове текстове в интернет. Текстолингвистични особености на текстовете в интернет.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), някои от които в платформата „Блекбординг”, събиране и обработване на емпиричен материал и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЕТНОЛОГИЯ НА РОДСТВОТО

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Илия Недин, Катедра по литература и етнология,

тел. 073/ 588 528; E-mail: nedin@swu.bg

Анотация: Курсът се фокусира върху проучването на родствените отношения като базов тип социално отношение. Акцентът е поставен върху различните типове родството на Балканите. Основната цел на дисциплината е да запознае студентите с принципите на конструиране на социални отношения в различните култури. Представя се съвременният дебат относно характера на родството на Балканите; проследяват се модернизационните трансформации, настъпили през XX век. В края на обучението се очаква студентите да могат да анализират определени социални отношения и културни явления през призмата на родството и отношенията между половите.

Съдържание на учебната дисциплина: Семейството, родството и родствените отношения като изследователски обект на етнологията. Родствени системи и институции. Семейство и родство. Типология на семейните форми. Дискусията за „европейското“ и „балканското“ семейство. Задругата: тези за произхода и характера ѝ; социо-културни и политически трактовки. Символичното родство. Брачни и семейни модели на Балканите и Средиземноморието. Конструирание на половете: мъжественост и женственост. Модернизация и промени в семейните форми и отношенията между половете и поколенията. Брак и семейство в периода на социализма.

Семейство и родство в периода на постсоциализма. Безбрачното съпружеско съжителство.

Транснационални семейства и родителства.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява във вид на лекционни занятия и извънаудиторна заетост. Оценяването на знанията по дисциплината се извършва чрез текущ контрол на аудиторната и извънаудиторната заетост. Оценката от текущия контрол се вписва като окончателна оценка по дисциплината и се трансформира в буквено означение (A, B, C, D, E) по скалата ECTS. Всички писмени работи се съхраняват и подлежат на контрол съгласно Правилника за образователните дейности на университета.

ЛИТЕРАТУРА, МЕДИИ, ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елена Азманова-Рударска, Катедра по литература и етнология,

тел. +359 73 588 528, elena_azmanova@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Литература–медии–образование“ предлага възможности за подготовка на студентите да работят с ученици с подчертан интерес към устното и писменото слово. В този смисъл „Литература–медии–образование“ ангажира студента към нуждите на обществото. Дисциплината е важна в процеса на изучаване и усвояване на формите на публична изява – конкурси, медийни презентации и текстове, работа с интернет продукти, както и използването на интердисциплинарни подходи в образованието (музика, живопис, фотография).

Съдържание на учебната дисциплина: Акцент на занятията са образователните форми на реализация – училищни и извънучилищни центрове, медии, интернет, библиотеки и архиви. Обучението по дисциплината се осъществява по учебна програма, ситуирана в отделни теми. Всяка тема представлява относително завършена цялост доколкото тя е част, изграждаща общото съдържание на обучението по тази учебна дисциплина. Провеждането на занятията се състои под формата на презентации и практически занятия, които имат за цел да информират и обучат студентите относно практическото прилагане на литературата в училище и нейното взаимодействие с медийната среда. Преподаването по „Литература–медии–образование“ включва няколко компонента, които приемат два израза – теоретичен и практически. В теоретичния облик темите се представят под формата на презентации, а в практическия те се отработват в съответствие със специфичността си. Всяка тема има теоретичен и практически аспект, ето защо практическото изпълнение на конкретни задачи е важна и необходима част от обучението.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), работа с библиография (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЛИТЕРАТУРА НА РАННОТО ХРИСТИЯНСТВО

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра “Славистика и балканистика”
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Силвия Георгиева, Катедра “Славистика и балканистика”,
тел. +359 898629972, silvial@swu.bg

Анотация: Основната цел на дисциплината е да запознае студентите със зараждането, същността, насоките, развитието и различните жанрове на ранната християнска литература като културни конструкти на зараждащото се християнство. Дискутират се въпроси от историята и развитието на християнството и Църквата през Късната античност. Материалът е подреден на хронологичен принцип, в рамките на който се осветляват произведенията на християнските апологети и т. н. “Отци на Църквата” както на Изток, писани на старогръцки език, така и на Запад – писани на латински език. Разгледани са различни жанрове на християнската религиозна литература: проповеди, трактати, епистолография и агиография. Проследява се развитието на библейското богословие, екзегетичното богословие и развитието на официалната християнска доктрина /doctrina Christiana/. Акцент се поставя върху писмата на великите Църковни учители и по-специално тези, адресирани до жени, за да се подчертае революционното за Античността отношение на равноправие между мъж и жена, което християнството въвежда в духовен план.

Съдържание на учебната дисциплина: Възникване, същност и периодизация на християнската литература. Библията и нейните преводи. Развитие на идеята за scriptura sacra. Литературно-историческата ситуация от края на Античността на територията на Римската империя: литературни направления – теми, проблеми, изразни форми. Езичество и християнство. Ранното християнство на Запад: Иринеи Лионски, Киприан, Ориген, Тертулиан, Амвросий Медиолански, Павлин от Нола, Йероним и Аврелий Августин. Ранното християнство на Изток: Григорий Назиански, Йоан Златоуст, Василий Велики, Григорий от Ниса. Развитие на християнската епистолография: жанровото развитие на епистолографията и промените, настъпили в християнската идея за писмото. Писмата на Блажени Йероним. Идеята за приятелството в писмата на Павлин от Нола. Писмата на Блажени Августин. Християнските писма до жени: Тертулиан, Йероним, Августин. „Изповеди“ на Св. Августин – начало на жанра в европейската литература. „За Божия град“ на Блажени Августин и края на епохата Античност.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЕЗИК И ПОЛ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. Д-р София Мицова, Катедра по български език,
Тел: + 359 886338077, e-mail: sofiamitsova@swu.bg

Анотация: Теоретичното въведение описва поставянето на проблема за различното социално-речево поведение и комуникативни идентичности на мъжете и жените в антропологията, социологията, психоанализата, както и в различните феминистични теории. В първия модул от социолингвистична гледна точка е разгледано различното представяне на мъжете и жените в езиковите системи – фонетика, граматика, речник, както и в езиковите употреби – преносни и метафорични значения. Разгледани са и

различните прагматични правила на социално-речево общуване – лице, кооперативност, любезност, както и различните речеви жанрове, техники на водене на разговор и комуникативен стил. Вторият модул съчетава социолингвистичния с психоаналитичния подход при разглеждането на комуникативното конструиране на половите идентичности на Балканите /19-20 век/ въз основа на анализ на писмени и устни /автобиографии., етнологични изследвания и медии. Очертани са основните типове комуникативни полови идентичности – патриархални, преходни, буржоазни, социалистически, съвременни. Разглежда се полът като социокултурен фактор в онлайн комуникацията и самопредставянето в социалните медии.

Съдържание на учебната дисциплина: Аспекти на проблема за пола в антропологията, социологията, психологията. Феминистични теории за социално- политическото и езиково неравенство и за двете култури /психоанализа на Жак Лакан и Юлия Кръстева/. Езикова система /фонетика, граматика, речник/ и полов детерминизъм. Сексизмът в езика. Речева практика и полова разлика – преносите и метафорите в езика. Различната прагматика в мъжкия и женския език /лице, кооперативност, любезност/. Речеви жанрове и техники на разговор при мъжете и жените. Традиционното патриархално общуване на жените и мъжете на Балканите /сфери, норми, жанрове, етикет/. Мъжката жена /заклетата девица/ и обръщането на половата идентичност и модели на общуване. Буржоазен манталитет и комуникативни идентичности. Българският феминизъм. Национализъм, модернизация, масови комуникации и новите комуникативни модели на Балканите. Половите комуникативни идентичности при прехода от буржоазно към социалистическо общество. Политически идеологии и утопии и нов речеви манталитет. Социалистическият период – новият феминизъм и комуникативни полови идентичности. Тоталитарни пропагандни механизми при комуникативното конструиране на «новите» полови идентичности на мъжете и жените. Преходът от социализъм към капитализъм през 1990-те - речеви манталитет и полови комуникативни идентичности. Глобалните електронни медии, реклама, масова култура при изграждането на нови популярни представи за мъжественост и женственост днес. Историческа, социална и комуникативна относителност на “фундаменталните” полови идентичности на Балканите.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

БЪЛГАРСКА ДИАЛЕКТОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Радослав Цонев, Катедра по български език,

тел. 073/ 588 523, radoslavsonev@swu.bg

Анотация: Дисциплината цели са запознае студентите с особеностите на българските народни говори в рамките на езиковото землище и извън него. Лекционният курс обхваща две основни теоретични части: първата разглежда предмета, задачите и видовете диалектология, терминологичния апарат, както и разграничението между книжовен език и диалект, границите на българското езиково землище и неговото диалектно членение в миналото и днес; втората част представя конкретните езикови особености на отделните говори и спецификата на социалните говори.

Целта е студентите да придобият умения за разпознаване и анализ на диалектните особености, да разберат тяхната роля в историческото развитие на българския език и да осъзнаят, че диалектите са пълноценна форма на неговото съществуване.

Очакваните резултати включват умения за идентифициране на отделни диалекти и социолекти и правилно разбиране на тяхното значение за езиковата история и културното наследство.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет на диалектологията. Видове диалектология. Задачи и значение на диалектологията. Граници на българското езиково землище. Диалект, наречие, народен говор,

говор. Основни разлики между книжовен език и диалект. Общи и различителни черти в диалектите. Диалектна делитба на българския език. Основно диалектно деление на българския език. Старобългарско диалектно деление. Среднобългарско диалектно деление. Новобългарско диалектно деление. Вокално-консонантно взаимодействие. Североизточни (източноизточен и балкански) говори. Югоизточни (рупски говори. Северозападни (западноизточен говори). Погранични говори. Югозападни говори. Българските народни говори извън пределите на езиковото землище. Българска лингвистична география. Лексикалното богатство на българските народни говори. Тематични групи лексика. Фонетични, граматични, словообразователни и семантични диалектизми. Социални диалекти.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост (самостоятелната работа) включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЦЪРКОВНОСЛАВЯНСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма за оценяване: текущ контрол

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0с/у+4ИАЗ

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език, Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Любка Ненова

Тел: 073/ 588523; e-mail: lyubka_nenova@swu.bg

Анотация: Учебният курс се състои от 30 часа лекционен курс и 60 часа извънаудиторна заетост. Лекционният курс включва теми, чиято цел е да запознае студентите с: църковнославянския език като език на богослужението; основните промени, настъпили при формирането на църковнославянския език, при развоя му от старобългарския език като късна руска редакция (XVI – XVII век); някои по-важни фонетичен, морфологичен и синтактични особености на църковнославянския език и църковнославянските текстове; първата граматика по църковнославянски език на Мелетий Смотрицки – „Грамматика церковнославянская“ (1619 г.); специфичната църковнославянска фразеология и лексика; значимостта на църковнославянския език при формиране на новобългарския книжовен език; практически занимания – работа с църковнославянски текстове: четене, морфологичен разбор и превод.

Съдържание на учебната дисциплина: Възникване и роля на църковнославянския език. Фонетични и правописни особености на църковнославянския език. Съкращения и надредни знаци. Тематика на църковнославянските текстове и кратка жанрова характеристика. Църковнославянска лексика. Църковнославянска фразеология. Морфологични особености на църковнославянския език в сравнение със старобългарския книжовен език. Съществителни имена. Прилагателни и числителни имена. Местоимения. Глаголи – основна характеристика (сегашно време, аорист, имперфект, бъдеще време). Причастия, видове, особености. Неизменяеми части на речта – частици, предлози, съюзи, наречия. *Dativum absolutum*. Ролята на църковнославянския език при формирането на българския книжовен език.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс е комбиниран – съчетава се традиционният начин за водене на лекции, от една страна, с обсъждане на конкретни проблеми след наблюдение върху конкретен материал от страна на студентите.

Извънаудиторната заетост на студента се състои от: консултации с преподавателя; подготовка за контролна работа; разработване на самостоятелни задачи (работа с конкретен църковнославянски текст; курсова работа; домашна работа). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущия контрол.

БЪЛГАРСКА ЕМИГРАНТСКА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Роман Хаджикосев, Катедра по литература и етнология
тел. +359 73 588 528, r.hadjikosev@swu.bg

Анотация: Дисциплината Българска емигрантска литература е избираема и се преподава само под формата на лекции (30 ч.). Дисциплината има задачата да запознае студентите от горните курсове с едни рядко попадащи в литературните истории и заглавия. Става дума за книги на български писатели, писани в емиграция, или такива представящи спомени, пътеписи, впечатления и скици от чужди страни. Като времеви обхват изследваните книги са издавани от Освобождението (1878 г.) до края на Втората световна война (1944 г.). В жанрово отношение палитрата на заглавията е доста пъстра, като не това ще бъде водещото при представянето на отделните творби. Повечето от изучаваните книги са напълно непознати и без особени художествени качества, но това ще даде възможност да се постави дебатът за критериите за художество през различните епохи в българската литература.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване със спецификата на българската емигрантска и пътеписна литература. Обществено политически и социални причини за пътуванията извън граница на българския писател. Раждането на българския туризъм. Пътувания из Европа. Балканските земи и балканския контекст. Германия – повишеният интерес към северната страна. Близко-далечният юг - Италия, Южна Франция. Раждането на феномена културен туризъм в България. Студеният, но примамлив север: Норвегия, Швеция и Финландия. Мястото на Гренландия в съзнанието на българския пътешественик. Централна Европа - чудесата на природата и на културния свят: Швейцария, Австрия, Чехия. Русия - своечуждият брат. Противоречивите четения през различните епохи на страната. Близкия Изток и Свещените земи. Как българинът извършва своите поклоннически пътувания и до кои земи. Северна Африка. Плашещата дестинация. Раждането на митовите. Вечната притегателност на Япония. Северна Америка. Опияняващата магия на Новия свят. Голямата тема в българската литература - Южна Америка. Специфика на книгите на Матвей Вълев и Борис Шивачев. Чудати дестинации в българската литература.

Технология на обучението и оценяване: Изпитът е писмен. Състои се в разработването на курсова работа по разглежданите творби. Всички писмени работи се съхраняват за срок, определен от Правилника за образователните дейности. Те подлежат на контрол от съответните органи.

ДИНАМИКА И ИНОВАЦИИ В БЪЛГАРСКАТА ЛЕКСИКА ОТ КРАЯ НА XX И НАЧАЛОТО НА XXI ВЕК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика
Филологически факултет

Лектори:

Проф. д-р Маринела Младенова, Катедра по славистика и балканистика,
тел. +359 73 588 528, marinela@swu.bg

Анотация: Лекционният курс е предназначен за студентите от специалност *Българска филология*. Основната му цел е да насочи тяхното внимание към иновациите в лексикалната система на българския език, в основата на които са интензивните общественно-политически промени от края на миналото столетие и проявите на глобализация в съвременния свят. В курса се разглеждат въпроси, свързани с пътищата и начините на обновяване на лексиката в българския език; коментират се модели за интеграция и адаптация на новите заемки, на калкиране и семантична неологизация. Представят се основните езикови тенденции, активни в съвременната българска лексика: към интернационализация и запазване на националната специфика, към интелектуализация и демократизация.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни тенденции в новата българска лексика. Тенденцията към интернационализация. Типология на новите интернационализми в българския език. Разпределението им по функционални сфери. Интернационални семантични модели. Интернационализация на словообразователно равнище. Тенденция към национализация в новата българска лексика. Семантични неологизми, означаващи националноспецифични реалии. Нови домашни думи, устойчиви съчетания и фразеологизми. Адаптация на новите лексикални интернационализми към българската езикова система. Тенденция към интелектуализация в новата българска лексика. Тенденция към демократизация в новата българска лексика. Начини и пътища за обновяване на лексиката в българския език в края на XX и началото на XXI век.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс съчетава традиционния начин за водене на лекции, от една страна, с предварително раздадени теми за лекционни занятия, от друга, за да бъдат дискутирани част от разглежданите проблеми. Извънаудиторната заетост на студента включва: подготовка върху предварително раздадени текстове по теми от конспекта; реферирание на отделни статии; работа в библиотека; консултации с преподавателя; писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от преподавателя. Оценяването на знанията по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЛИТЕРАТУРНИ ПОЛЕМИКИ И ДИАЛОЗИ ОТ ОСВОБОЖДЕНИЕТО ДО КРАЯ НА ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елена Азманова-Рударска, Катедра по литература и етнология,

тел. +359 73 588 528, elena_azmnaova@swu.bg

Анотация: Лекционният курс „Литературни полемики и диалози” има за цел да надхвърли представата за период и да преекспонира проблеми от историята и теорията на българската литература в полето на диалогичността. Конкретната цел е да се проследи динамиката в жанровите организации, стиловите модернизации и ценностните преориентации в българската литература след Освобождението. Конкретните задачи, които си поставя преподаването на „Литературни полемики и диалози”, е да допълни, уплътни и дискутира познанието за българската литература до първата световна война, получено по съответните курсове на редовните дисциплини.

Съдържание на учебната дисциплина: Изграждането на жанрови конвенции е диалогично предпоставено от стиловите модернизации. Затова са включени въпроси, коментиращи развойните процеси и промени в литературните норми в края на XIX и началото на XX век. Изживяването на отделни жанрови и стилови белези се осъществява под силното въздействие на известни културни трансформации, действащи в българското общество. Те довеждат до известните ценностни преориентации, настъпващи както през 90-те години на XIX в. и продължаващи през първото десетилетие на XX в. Дискусиите на тези проблеми оформят специфични литературни полемики през десетилетията. Така се оформя представата за моделиращата сила на критиките, полемиките и сформираните литературни кръгове в българската литература след Освобождението до Първата световна война.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), работа с библиография (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

БИЗНЕС БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 3
Форма на оценяване: текуща оценка
Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз
Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Милена Накова-Петрова, Катедра по български език,
тел. +359 889781821, m_nakova82@abv.bg

Анотация: Корпусът от лекционни теми е предназначен да запознае студентите със съвременните изисквания за оформяне на специфични текстове и да изгради у бъдещите висшисти знания и професионална компетентност, свързани с изготвянето на заявление, декларация, автобиография, делово писмо, мотивационно писмо, пълномощно, поздравителен адрес, покана, препоръка, анотация, експозе, резюме, реферат, статия и др. Курсът ще ги запознае също и с начините и подходите при предаване на собствени имена от чужди езици със средствата на българския книжовен език, транслитерирането на български имена, както и с приетия етикет при официална кореспонденция по електронен път. По време на занятията се поставят задачи, свързани с различни казуси на бизнес общуването. По този начин преподавателят цели да формира у студентите способност за прилагане на професионална компетентност при създаване и употреба на писмени и устни текстове за нуждите на бизнес кореспонденцията.

Съдържание на учебната дисциплина: Правила за писане на заявление и декларация. Оформяне на автобиография (автобиография по свободен образец, автобиография тип CV и тип Resume – американски английски). Изготвяне на мотивационно писмо. Оформяне на делово писмо (начини за оформяне на писмо за искане, благодарствено писмо, търговско предложение и др.). Оформяне на препоръка. Оформяне на поздравителен адрес. Оформяне на покана за различни поводи. Оформяне на пълномощно. Изготвяне на анотация, експозе и резюме. Изготвяне на статия, реферат, дипломна работа. Предаване на собствени имена от чужди езици със средствата на българския книжовен език. Транслитерация на български собствени имена с латински букви. Службена кореспонденция по електронен път.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, анализ на текст, работа с библиографски източници, отразена в писмен вид, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ МОДЕРНИЗЪМ

ECTS кредити: 3
Форма на оценяване: текуща оценка
Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз
Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика
Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Павел Филипов, Катедра по славистика и балканистика
тел. +359 73 588 528, pavel_filipov.16@swu.bg

Анотация: Курсът запознава студентите с появата, възникването и генезиса на литературния модернизъм като явление в западноевропейската, българската и руската литература, да открие типологично общото, границите на явлениято, основните фигури и произведения на европейския модернизъм (поезия), да очертае особеностите и националното му своеобразие, да формира допълнителни знания и умения за анализ на текстове, надграждащи тези, получени от курсовете по българска, британска, руска и западноевропейска литература.

Съдържание на учебната дисциплина: За природата на модернизма. Модерност и модернизъм. География на модернизма. Манифестите като явление в литературата на модернизма. Принципи на

изкуството на модернизма. Езикови експерименти. Творецът, геният и тълпата. Лириката и другите изкуства: музика, живопис, архитектура. Руският модернизъм – опити и образи. Модернизмът и авангардът.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

СЛОВООБРАЗУВАНЕТО В НАРОДНИТЕ ГОВОРИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Лъчезар Перчеклийски, Катедра по български език, llper@swu.bg

тел. +359 73 588 528

Анотация: Лекционният курс включва теми, чиято цел е да разшири знанията, получени при обучението по дисциплините “Морфология на българския език”, “Българска лексикология” и „Българска диалектология“. Проследяват се особеностите, свързани с диалектната лексика и начините на словообразуване при прозрачните формации съществителни имена, прилагателни имена, глаголи и наречия. Учебната дисциплина цели да изгради у студентите знания за спецификата на лексиката от българските народни говори, гледана откъм начините на нейното образуване, а също така да формира у студентите умение да диагностицират словообразователни начини, категории и типове.

Съдържание на учебната дисциплина: Мястото на словообразуването сред езиковите равнища. Основни понятия и структурни единици. Мотивираност на производната дума. Словообразователно значение. Основни словообразователни начини. Структура на производната дума. Словообразователен формант. Афикси. Словообразуването в българските диалекти. Образуване на съществителни имена (мутационни, транспозиционни и модификационни структури. Образуване на прилагателни имена. Образуване на глаголи. Образуване на наречия.

Технология на обучението и оценяване: По време на занятията се представят теоретичните постановки, изясняват се термините, свързани с науката за словообразуването. В извънаудиторната си заетост обучаемите проучват библиографски единици, правят словообразователен анализ на текстове, създават реферати или курсови работи. Курсът завършва с оценка, която се базира на оценяванията от текущия контрол.

ЕЗИКОВА ГЕОГРАФИЯ НА ЕВРОПА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. Д-р София Мицова, Катедра по български език,

Тел: + 359 886338077, e-mail: sofiamitsova@swu.bg

Анотация: Курсът има за цел да запознае студентите с основните теоретични постановки на сравнително новата дисциплина Лингвистична география, като част от лингвистиката. Поставя се акцент на феномените

на езика и проявлението им в пространството в епохата на глобализация. Европейските езици се изследват от гледната точка на териториалното им разпределение, т.е. наблюдават се проявите на техните особености на диалектно, локално равнище.

Обучението по дисциплината си поставя и задачата да създаде умения у студенти-те да могат да анализират лингвистичните процеси и от гледна точка на геолингвистиката.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на дисциплината “Езикова география на Европа”; Лингвистична география и ареална лингвистика; Езиците в Европа. Обзор; Езикът като етническа характеристика; Съвременното разпределение на езиците и езиковите варианти в Европа; Териториално вариране на езиковите системи; Лингвистични ареали. Типове лингвистични ареали. Изоглоси; Езиковите семейства на територията на Европа; Официални езици на Европейския съюз; Динамика на езиците в Европа; Езикови атласи.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

БИБЛИЯТА В ТЪЛКУВАНИЯ И ОБРАЗИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Лъчезар Перчеклийски, Катедра по български език, тел. +359 73 588 528, lper@swu.bg

Анотация: Библията е в основата на вярата на две от големите религии – юдаизъм и християнство, а основните и идеи и герои са припознати и от исляма. Наред с това обаче тя е и литературно произведение, в което са включени всички литературни родове, които са представени от жанрове като любовна лирика, ода, елегия, разказ, повест, притча и др. Особено атрактивни със своя език са литературните форми на мъдростта. В тях се съдържат множество сентенции, част от които българският народ е заел в езика на фолклора под формата на пословици и поговорки („Който не работи, не трябва и да яде“), фразеологизми („Измивам си ръцете“), символи, метафори, алегии и др. Голяма част от използваните символи са общобиблейски (лозе, жена, дреха, сватба и мн. др.), т.е. те са характерни както за Стария, така и за Новия завет. Някои от тях са изтълкувани в контекста, в който се откриват, други получават яснота в характерните за езика на Библията поетични форми, които са известни под термина синонимен паралелизъм. Моралните идеи на Библията (заедно с гръцката и латинската философска мисъл) са в основата на Европейската цивилизация.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на дисциплината „Библията в тълкувания и образи“. Библията. Време на възникване. Старозаветен и новозаветен канон. Литературни жанрове в Библията. Библейският светоглед. Основни идеи и проблеми в Свещеното писание според трите клона на християнството (католицизъм, източно православие и протестантизъм). Алегоричният език на Библията. Общобиблейски символи и тяхното значение. Литературни фигури. Библейските притчи (моралнопоучителни и символични). Книгите на Закона. Моисеево петокнижие (Тора). Старозаветните книги на мъдростта. Книгите „Притчи“ и „Еклисиаст“. Библейската лирика. Книгите „Псалми“, „Песен на песните“, „Йов“ и „Даниил“. Книгите на пророците: „Исая“, „Йеремия“, „Йезекиил“, т.нар. „малки пророци“. Исторически книги: „Исус Навин“, „Съдии“, книги „Царства“, книги „Пара-липоминон“ („Летописи“). Новозаветни евангелия. Идеи и проблеми. Новозаветни книги: „Деяния на апостолите“, послания на апостолите, „Откровение“. Славянският превод на Библията. Състав на славянското Евангелие и славянския Апостол. Тълкувания на библейските книги в средновековната славянска култура

Технология на обучението и оценяване: Аудиторните занятия се провеждат по традиционно утвърдения метод, като учебният материал се представя и обяснява с помощта на онагледяващи средства (таблицы, схеми, илюстративен материал). Използват се също и интерактивни методи на обучение. В

извънаудиторната заетост студентите ще правят идейно-литературен анализ на избрани текстове от Библията; ще пишат реферати и курсови работи по предварително зададени теми. Всяка индивидуална работа се оценява, като по този начин се формира оценката от текущия контрол.

СТРУКТУРНА ПОЕТИКА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: изпит

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Роман Хаджикосев, Катедра по литература и етнология

тел. +359 73 588 528, r.hadjikosev@swu.bg

Анотация: Дисциплината Структурна поезика е избираема и се преподава само под формата на лекции (30 ч.) в пети семестър на специалността. Дисциплината има задачата да въведе студентите в теорията и практиката на структуралистичния анализ. Преподаваните теми условно са разделени на два дяла, които условно казано се занимават с поетиката на лирическия дискурс и с поетиката на краткия прозаичен текст. От друга страна, едновременно с конкретни анализи на специално подбрани произведения, се прави и един кратък ракурс върху историята на структуралистичната мисъл. Без да се спекулира с теорията се очертават основните семиотични постановки, но единствено разглеждани през призмата на тяхната функционалност за литературната наука. Подчертано по-голямо влияние се отдава на теченията плътно обвързани с художествения език. Очертават се основните постановки и имена на руския ОПОЯЗ и школата на Тарту, набляга се на важните идеи, развити от Пражкия структуралистичен кръжок и влиянията, които оказват върху френския структурализъм.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на лингвистичния и литературен знак. Семиотични модели. Руската структуралистична школа ОПОЯЗ – теориите на Борис Ейхенбаум, Юрий Тинянов и Виктор Шкловски. Пражката структуралистична школа – Роман Якобсон. Тартуско-московската семиотична школа – Ю. Лотман. Френският структурализъм – Ролан Барт. Специфика на структурния анализ на лирическата творба. Нива на организация на лирическия текст. Метафониични структури. Текстура. Поетически синтаксис и поетическа лексика – основни хипотези. Взаимодействие между смисъл и форма. Специфика на структурния анализ на кратък прозаичен текст. Механизми за “разчленяване” на текста. Критерии за обособяване на вътрешнотекстовите части. Функция на авторския глас, на описателния подход и на повествователните планове. Система на персонажно организиране. Обособеност и приравняване на различните повествователни езици към единна методологическа аналитична нагласа.

Технология на обучението и оценяване: Изпитът е писмен. Състои се в разработването на курсова работа по разглежданите творби. Всички писмени работи се съхраняват за срока, определен от Правилника за образователните дейности. Те подлежат на контрол от съответните органи.

РУСКИЯТ ЪНДЪРГРАУНД

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: V

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Павел Филипов, Катедра по славистика и балканистика

тел. +359 73 588 528, pavel_filipov.16@swu.bg

Анотация: Курсът руският ъндърграунд е полезен за студентите, защото ги запознава с явлението ъндърграунд и основните фигури в неофициалната поезия от 50-80-те г. на XX век. Представя неофициалната руска поезия от класическия и период, около която в Русия възниква ново, второкултурно пространство, обединило в периода на разцвет десетки от най-значимите творци на новата руска литература като Йосиф Бродски, Игор Холин, Хенрих Сапгир, Всеволод Некрасов, Лев Кропивницки, Едуард Лимонов, Бахит Кенжеев и много други.

Съдържание на учебната дисциплина: Руският ъндърграунд и самиздат. Отсояване на културите. Самиздатски списания и издателства. Мястото на руската неофициална поезия в контекста на руската литература от XX век. Дисидентската поезия. Петербургският ъндърграунд 50-60-те години на 20. век. Група СМОГ. Московският концептуализъм. Соцартът. Арт поезията или авангардът в търсене на синтез.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ИСТОРИЯ НА РУСКИЯ РОМАН

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Павел Филипов, Катедра по славистика и балканистика

тел. +359 73 588 528, pavel_filipov.16@swu.bg

Анотация: Курсът представя основните развойни процеси и тенденции в руската романова проза от 19 и 20. в., като ги обвързва с различни контексти – социоидеологически, религиозни, естетико-теоретични.

Съдържание на учебната дисциплина: Типология на романа в световната литература. Романът в стихове Евгений Онегин. Романът на Лермонтов Герой на нашето време и руската философско-психологическа проза. Романът поема на Гогол - Мъртви души. Типът Тургенев роман. Л. Н. Толстой в историята на руската класическа романистика. Полифоничния роман на Ф. Достоевски – своеобразие на неговите духовни и творчески търсения. Руската литература от Краевековието на 19 и 20. век. Романът на руския символизъм. Творчеството на Ив. Бунин. Романът на 20-30-те години. Сатиричната диалогия на Илф и Петров. М. Булгаков и неговата романистика. Романите на Вл. Набоков. Лагерният роман. Творчеството на Солженицин.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ТЕРЕННА ФОЛКЛОРИСТИКА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Форма на оценяване: т.о.

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Венцислав Божинов, Катедра по литература и етнология,

тел. +359 73 588 534, ybozhinov@abv.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Теренна фолклористика“ има за цел да запознае студентите с методите, техниките и практическите аспекти на събиране, анализ и архивиране на фолклорен материал. Курсът разглежда теренната работа като изначалие на научноизследователската дейност и като основен инструмент за придобиване на емпирични данни, които да бъдат подложени на теоретично осмисляне. Програмата акцентира върху значението на локално-регионалните варианти на фолклора, взаимодействието със селската и градската общност, както и върху специфичните особености на записване на различни жанрове от словесния, музикалният и обредният фолклор. Студентите усвояват практически умения за организиране и провеждане на теренни експедиции, работа с архиви и лаборатории, както и за подготовка на курсови и дипломни работи.

Съдържание на учебната дисциплина: Програмата запознава студентите с историческите и съвременни подходи към теренната работа, основните методи за събиране на фолклорни материали и тяхното научно осмисляне, както и с теренната дейност като система и с локално-регионалните варианти в етнически контекст. Практическите заниманията в селище и/или регион включват наблюдение, документиране и анализ на културни практики, местни обичаи и социални процеси в определена географска среда. Предварителната подготовка за теренната дейност включва проучване на налични издания и архивни записи, използване на въпросници и анкети, подбор на техника и инструменти за качествено събиране на материал. Студентите се запознават с логистиката, етичните стандарти и практическите аспекти на експедиционната работа. Стационариране в селището за фолклорни записи: установяване, набелязване на осведомители, запознаване с местни дейатели, набиране на общи сведения за селището и населението, включително писана или разказвана история, проучвания в миналото, родова памет и документиране от видни дейатели. Проследяване и записване на селищни прояви като местни събори, родови и земеделски срещи, фестивали, обредност и обреден фолклор. Записване на: народни песни по съдържание; народни приказки (за животни, вълшебни, битови), легенди, предания и народни разкази, както и особености при записване на кратки жанрове (наричания, гатанки, пословици, баяния, гадания); детски фолклор в семейната среда и сред детския социум, с акцент върху специфичните жанрове и форми на детското творчество. Работа в архива и лабораторията, включително съхраняване, каталогизиране и анализ на събраните материали за научни публикации и студентски изследователски проекти.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се провежда чрез лекционни занятия и извън аудиторни теренни упражнения. Студентите извършват конкретни записи, анализират резултатите, архивират теренния материал и се консултират с преподавателя. Извънредните дейности включват подготовка по специализирана литература, разработване на писмени задания, курсови и дипломни работи. Оценяването се базира на текущ контрол и отразява както теоретичните знания, така и уменията за практическо приложение на методите и анализ на фолклорен материал.

СЪВРЕМЕННИ ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА ПРЕВОД

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2 су + 4 изз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Милен Малаков, Катедра по славистика и балканистика

Кабинет: 1563, milen_malakov@swu.bg

Анотация: Обучението по „Съвременни технически средства за превод“ се състои от 30 часа семинарни упражнения и 60 часа извънаудиторна заетост на студентите. Курсът по дисциплината цели да даде на студентите теоретични познания, но и практически умения за прилагане на съвременни инструменти за компютърно подпомаган превод (*Computer-assisted translation (CAT) Tools*). Разглеждат се възможностите за създаване и работа с терминологични речници и бази от многоезични преводачески памети (*Translation memories (TM)*). Обучението е ориентирано към овладяване на специализирания преводачески софтуер *SDL Trados Studio*, който е незаменим помощник на съвременния преводач, а освен това употребата му е

задължителна при всички преводи за нуждите на органите на Европейския съюз (Европейски парламент, Съвет на Европейския съюз, Европейска комисия, Европейски съд и Европейска сметна палата).

Съдържание на учебната дисциплина: 1. Анализ на съвременните системи за машинен превод – предимства и недостатъци. 2. Еволюция и сфери на приложение на най-разпространените инструменти за компютърен и компютърно подпомаган превод. 3. Развойни насоки и перспективни разработки в сферата на компютърно подпомаган превод. 4. Подготовка на файлове за работа с SDL Trados Studio, включително конвертиране на текст съдържащи изображения в текстови файлове. 5. Стартиране и основни настройки на SDL Trados Studio. 6. Бази от данни и системи за управление на бази данни. Създаване на собствена база от преводи. 7. Работа с готови бази данни. 8. Създаване на терминологични речници. 9. Работа с готови терминологични речници. 10. Използване на инструментите на SDL Trados Studio за оптимизиране на преводаческата дейност. 11. Създаване на нов проект. 12. Обработка на файл чрез отдалечен достъп до памет.

Технология на обучението и оценяване: Обучението включва: кратки теоретични въведения - обяснение на основните функции и принципи. Демонстрации: преподавателят показва на проектор/екран конкретни операции в конкретната програма за компютърно подпомаган превод. Практически упражнения: студентите изпълняват задачи паралелно на компютрите си. Самостоятелна работа: подготовка на кратки документи за превод у дома, които се подлагат на компютърно подпомаган превод в час. Обсъждане и обратна връзка: колективно разглеждане на често срещани грешки и добри практики. В края на семестъра се оценяват степента и качеството на изпълнение на поставените в хода на обучението практически задачи.

СОЦИОЛИНГВИСТИКА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р София Мицова, Катедра по български език,

Тел: + 359 886338077, e-mail: sofiamitsova@swu.bg

Анотация: Курсът представя най-вече дикурсното направление в социалингвистиката – критически дискурсен анализ, езикови идеологии и езиково планиране и политика. Общата теория разглежда връзките на езика със съзнанието, мисленето и обществото; прагматически принципи и стратегии на общуване. Разгледани са особеностите на различни социални варианти на езика – териториални, класови, възрастови, полови, професионални. Специално внимание е отделено върху европейската образователна политика към териториалните и социални говори, усвояването на международни езици и билингвизма. Осветлени са и някои приложни проблеми: балкански езикови политики, медии и езикова манипулация, младежки комуникации и идентитичност. Целите на дисциплината са:

- Да даде някои от основните категории на функционалния подход към езика и да развие чувствителността към езиковото съществуване на индивида и на различни социални групи.
- Критическият дискурсен анализ на ежедневно речево поведение и на популярната преса позволява да се преодолеят някои социално-речеви стереотипи и манипулативни техники.
- Анализът на европейската и балканска езикова политика обръща внимание на връзката между езиково планиране и социална промяна и очертава възможностите за преодоляване на социалното неравенство и маргиналност чрез адекватна езикова политика.

Съдържание на учебната дисциплина: Език и съзнание. Езиков универсализъм (Р. Декарт, Н. Чомски) и езиков релативизъм (И. Хумболд, Е. Сапир, Б. Уорф. Умереният езиков релативизъм на Ф. Боас. Език, мислене и култура. Прототипна теория за мисленето. Усвояване на езика и културно усвояване. Типове култури и речево поведение. Език и мозък. Мозъчна асиметрия и езикови функции. Билингвизъм – за и против ранният билингвизъм. Направления и подходи в социалингвистиката. Вариативна социалингвистика. Социално разчленение на езика – структурни формираня на езика (книжовни формации, диалекти, мезолекти) и неструктурни форми (арго, професионални езици и жаргони, класови

социолекти, младежки сленг). Идеологии на модерните книжовни езици - езиково планиране и политика. Езикова политика и идеологии на модерния български книжовен език. Мъжки и женски социолекти.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс е комбиниран – съчетава се традиционният начин за водене на лекции, от една страна, с предварително раздадени лекционни занятия, от друга, които се дискутират от гледна точка на изясняването на най-важната информация в тях. На семинарните занятия се разискват предварително поставени от преподавателя въпроси. Извънаудиторната заетост се състои от консултации с преподавателя, самостоятелна работа в библиотека, подготовка за текущо писмено изпитване, писмено разработване на доклади и презентации по теми, зададени от преподавателя. Окончателната оценка по учебната дисциплина се формира от оценка от текущ контрол и оценка от заключителен семестриален изпит.

БАЛКАНСКА ОНОМАСТИКА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Радослав Цонев, Катедра по български език,

тел. 073/ 588 523, radoslavsonev@swu.bg

Анотация: Дисциплината има за цел да запознае студентите с проблематиката на собствените имена в балканския контекст, разгледани в плана на лингвистичната диахрония и в светлината на етнолингвистичните контакти в Югоизточна Европа. Специално внимание се отделя и на въпроси, свързани с езиковата политика в областта на антропонимията. Курсът е изцяло лекционен и има за цел: да формира умения за критическа работа с научна литература, да осигури обща библиографска осведоменост, да запознае студентите с основните хипотези за произхода на собствените имена и да представи фактологичен лексикален минимум. Очакваните резултати от обучението включват усвояване на основните теоретични положения в областта на балканската ономастика и изграждане на умения за анализ на езиков материал.

Съдържание на учебната дисциплина: Ономастиката като научна дисциплина. Специфика на балканската ономастика – основни исторически пластове. Преиндоевропейски и медитерански слой – хипотези. Пеласгийската хипотеза на Георгиев. Индоевропейска ономастична система – реконструкции, топонимични суфикси и антропонимични модели. Палеобалканска ономастика и тракийски топонимичен пласт. Дако-мизийски компонент в топонимията. Илирийски антропонимичен и топонимичен компонент. Елино-македонски компонент в топонимията. Гръцки заемки в топонимията. Славянско топонимично наследство. Славянско антропонимично наследство. Български топоними – ареал и специфики. Християнски пласт в топонимията и антропонимията. Езикови политики в ономастиката.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост (самостоятелната работа) включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЛИТЕРАТУРА И КИНО (Кинолектория)

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Проф. д-р Стилиян Стоянов, Катедра по литература и етнология,
тел. +359 887776791, stilyan@swu.bg

Анотация: Смисълът и задачите на предложения курс са да систематизира връзките между литература и кино. Коментира се понятието „медия“, а също и как масовизирането на визуалните изкуства (фотография, кино, телевизия) оказва влияние върху сюжетите, поетиката и социологията на литературата. Обръща се внимание на реализацията на определени архетипове в литературата и в киното. Коментира се също така и битуването на литературата в „постгутенберговата галактика“. Лекционният курс, както и времето за извънаудиторна заетост, съдържат в себе си наблюдение и коментар на филми, както и коментари за връзките му с литературата.

Съдържание на учебната дисциплина: Технологиизиране на визуалните изкуства. Детството на киното – между приказката и цирка. „Страшните филми“ и „страшната литература“. Архетипът „Франкенщайн“. Сюжетите за Дракула. Машинни времена (по Чаплин), утопии и антиутопии. Вселената на Уолт Дисни и нейните литературни първоизточници. Българската литературна класика и нейните реализации в българското кино. Проблеми на филмовата адаптация. Изразни средства в литературата и в киното.

Технология на обучението и оценяване: Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол. Необходимото условие е изготвяне на мултимедийна презентация, в която се коментират:

- Теоретични аспекти на връзката литература – кино;
- Конкретен анализ на филм, като изискването е анализът да бъде центриран около проблемите за връзката между литература и кино.

Поощрява се иновативното мислене и опитите за вникване в спецификата на изказа на литературата и на киното. Всички материали, представени за оценяване, се съхраняват в срока, определен от Правилника за образователните дейности в ЮЗУ „Неофит Рилски“ и подлежат на контрол.

ЛИНГВИСТИКА НА ТЕКСТА (български език)

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Български език“

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език
+359898568951, bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Курсът има за цел да запознае студентите с текста като обект на лингвистично изследване. Фокусът е върху текста и неговите характеристики, както и към езиковите единици, които го изграждат. Изследва се спецификата на огромното разнообразие от текстове, реализирани в писмена или устна форма, монолог и диалог, с естетическа или без естетическа стойност, в най-разнообразни сфери на употреба. Учебната дисциплина цели да формира у студентите умения да анализират граматическите категории, които функционират като текстоизграждащи елементи: лексикални повторения, местоимения, синоними, глаголните категории и др.

Съдържание на учебната дисциплина: История на науките за текста: реторика, поетика, стилистика. Първи изследвания, свързани с лингвистиката на текста. Понятието текст. Групи текстове според семиотичната им основа. Езиковият текст като предмет на лингвистиката на текста. Дискурс и текст. Неезикови и езикови текстове. Основни характеристики на текста. Кохезия и кохерентност. Граматичност. Информативност. Цялостност и завършеност. Интертекстуалност. Механизми и средства за текстова свързаност. Лексикална рекурсия. Синоними и антоними. Словна трансформация.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс е комбиниран - съчетава се традиционният начин за водене на лекции с дискусии и практически задачи. Представят се както основните теоретични постановки, така и конкретни казуси. Участието в дискусиите е част от текущата оценка.

Очаква се също така в рамките на курса студентите да подготвят индивидуални анализи на текстове. В часовете за извънаудиторна заетост те трябва да подготвят индивидуален и/или групов проект, който също участва във формирането на текущата оценка.

ПИСМЕНОСТИ И КУЛТУРИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Борислав Попов, Катедра по български език,

тел. +359 73 588 528, meristaf@abv.bg

Анотация: В лекционния курс се поставят общите въпроси, които очертават характера и същността на дисциплината, изяснява се терминологичният апарат, представят се основните теоретични достижения в съществуващите изследвания. Тази дисциплина въвежда студентите в особеностите на основните типове писмени системи, като проследява тяхното възникване, развитие и дешифрирането им от учените. Обръща се внимание и на техните графични особености, а също и на някои специфики на фонетичните и граматичните системи на езиците, които са използвали тези писмености. Паралелно с това студентите се запознават с най-важните духовни и материални културни постижения на най-значимите древни цивилизации и културни кръгове, в чиято среда са създадени и развити основните писмени системи.

Съдържание на учебната дисциплина: Писменост, графика, азбука и графема. Основни видове графични системи – логография, силабография и фонография. Предписмени символни изображения от палеолита, неолита и от по-късни епохи – иконографски, символграфски и мнемонически. Пиктографска писменост. Идеографска писменост. Културни постижения на шумерската цивилизация. Културни постижения на древноегипетската цивилизация. Културни постижения на дравидската (Индската) цивилизация Харапа и на индоарийската цивилизация. Сричкова (силабографска) писменост. Културни постижения на Вавилон, Асирия и Персия. Културни постижения на анатолийските цивилизации (хети, фригийци и др.). Линейно писмо А и линейно писмо Б. Фестоски диск. Културни постижения на критско-минойската цивилизация. Консонантна писменост. Северносемитски писмености – финикийско писмо. Буквена писменост – старогръцко писмо и някои негови модификации. Рунически писмености – сарматски, прабългарски и тюркски руни; скандинавски руни. Глаголица и кирилица.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционен курс и извънаудиторна заетост (самостоятелна подготовка). Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на доклади и реферати по теми с теоретична и практическа насоченост, проучване и анализ на писмени паметници и свързани с тях културни артефакти (в музеи, в църкви, в библиотеката и от интернет – фотоматериали) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

АКАДЕМИЧНОТО ПИСАНЕ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Роман Хаджикосев, Катедра по литература и етнология
тел. +359 73 588 528, r.hadjikosev@swu.bg

Анотация: Курсът запознава студентите с техники на четене, тълкуване и писмено усвояване на хуманитарни научни текстове. Курсът предлага базови умения за съставяне на конспекти и за написване на научен текст с различна степен на трудност (отзив, анотация, реферат, есе, доклад, статия, курсова работа). Студентите трябва да получат познания и подготовка за осъществяването и представянето на академични Power Point презентации. Курсът също така дава начални познания за техниката на научното изследване, чиято крайна цел е написването на почтена дипломна работа.

В процеса на работа със студентите се анализират организацията на видовете научни текстове, търсенето и подготовката на материала, текстове, визуален, графичен, необходимостта от стандарти за цитиране, библиография, показалци; необходимостта от работа с речници и енциклопедии.

Съдържание на учебната дисциплина: Четене, критическо четене, тълкуване и интерпретация. Стратегия и реторика на текста. Есе. Академично есе. Особенности на жанра. Как се събира информация? От идеята към текста. Терминология. Особенности на научния стил. Писането като процес. Организация на текста. Принципи за цитиране. Норми. Цитиране от електронни източници. Жанрът на курсовата работа. Стратегии на научното изследване. Изготвяне на курсова работа. Редактиране на текст. Видове редакции. Как се прави презентация? Презентация и устно представяне. Практическа работа по избраните от студентите теми за курсова работа. Студентски проект. Как се прави проект.

Технология на обучението и оценяване: Изпитът е писмен. Състои се в разработването на курсова работа по разглежданите творби. Всички писмени работи се съхраняват за срока, определен от Правилника за образователните дейности. Те подлежат на контрол от съответните органи.

СЕМАНТИКА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Лъчезар Перчеклийски, Катедра по български език, llper@swu.bg

тел. +359 73 588 528

Анотация: Семантиката е лингвистична дисциплина, изучаваща езика като цяло, значението на различните езикови единици и тяхното функциониране в езика и речта. В езикознанието семантиката заема особено място, защото, от една страна, тя обхваща почти всички езикови нива, а от друга страна, свързва лингвистиката с науки като философията, логиката, психологията, семиотиката и др. Целта на курса е да се представят основните понятия в семантиката, като се започне от морфемата – най-малката езикова единица, която има собствено значение, и се стигне до текста и неговото функциониране.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на дисциплината “Семантика”. Връзка на семантиката с други науки (семиотика, философия, логика и др.). Функции на езика. Значение. Метаезик. Методи на семантиката. Език, култура и мислене. Семантика на морфемата (словообразуване и семантика). Семантика на думата (лексема и словоформа, синонимия, антонимия, паронимия и др.). Текст и дискурсен анализ. Граматична семантика. Граматична категория. Език и пол. Семантиката в теорията и моделите на езика. Теория на референцията. Теория на речевите актове. Прагматика и семантика.

Технология на обучението и оценяване: По време на занятията се отделя внимание на отношението между семантиката и прагматиката, на понятията, свързани с общата семантика, на лексикалната семантика, на граматичната семантика и на текста и дискурсия анализ. В извънаудиторната си заетост обучаемите анализират текстове, създават реферати или курсови работи по теми, свързани със семантиката. Курсът завършва с оценка, която се базира на оценяванията от текущия контрол.

ОБЩА, СРАВНИТЕЛНА И ФОРМАЛНА СТИЛИСТИКА

ECTS кредити: 3
Форма за оценяване: текущ контрол
Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0с/у+4ИАЗ
Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език, Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Любка Ненова, Катедра по български език

Тел: 073/ 588523; e-mail: lyubka_nenova@swu.bg

Анотация: Учебният курс се състои от 30 часа лекционен курс и 60 часа извънаудиторна заетост. Обучението се осъществява по един модул, който изгражда общото съдържание на учебната дисциплина. Курсът има за цел да запознае студентите с основните понятия от областта на стилистиката, като се набляга на историята на стилистиката, видовете стилистики в миналото и днес, разглеждат се отделните функционални стилове, тропи, фигури и др. Разчита се изключително много на извънаудиторната заетост на студентите. Всеки студент трябва да подготви по поне една писмена и по една курсова работа в рамките на семестъра, в който дисциплината се изучава.

Съдържание на учебната дисциплина: История на стилистиката. Възникване на стилистиката – реторика, поетика, диалектика. Фердинанд дьо Сосюр. Експресивна и идеалистическа стилистика. Теоретическа и практическа стилистика. Съвременен състояние на стилистиката. Отношението семиотика-стилистика, лингвистика на текста-стилистика, литературознание-стилистика. Езиково редактиране. Видове стилистични редакции. Символът и съседните му структуро-семантични категории. Метафора. Видове метафорични тропи. Метафора и сравнение. Епитет. Метонимия. Видове метонимични тропи. Стилистично разслояване на езиковите изразни средства. Архаизъм, неологизъм, диалектизъм, книжни и разговорни изразни средства. Жаргонизми, вулгаризми, евфемизми. Стилистична фонетика. Стилистична морфология. Стилистична употреба на частите на речта. Стилистика на граматическата категория „лице“. Стилистичен синтаксис. Проблеми на паратаксиса и хипотаксиса. Синтактико-стилистични фигури. Стилистика и пунктуация. Стилистика на цитирането. Функционални стилове в СБКЕ. Стилистика на текста.

Технология на обучението и оценяване: Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол, който има комплексен характер и включва проверка на знания от теоретичната и практическата работа на студентите по време на семестъра.

Теоретичната част изисква от студентите да познават характеристиките на функционалните стилове, техните езикови особености, да познават различните езикови равнища, употребата на езиковите единици в пряко и преносно значение.

Практическата част изисква от студентите да откриват принадлежността на конкретни езикови единици към определени функционални стилове и жанрове, да разпознават стилистичната функция на синонимите, омонимите, антонимите и паронимите, да откриват тропи и фигури в реални речеви образувания. Най-голяма тежест в теста има практическата задача, при която студентите трябва да анализират конкретни типове текстове, като откриват стилистичните им особености – принадлежност към определен функционален стил, откриване на стилистично маркирани езикови единици, на тропи и фигури. Студентът привежда аргументи за направените твърдения в защита на тезата си. Този анализ се поднася на преподавателя във вид на свързан текст в писмена форма. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи) и др.

ЛИТЕРАТУРА - ВИЗУАЛНИ ОБРАЗИ - КОМУНИКАЦИИ

ECTS кредити: 3
Форма за оценяване: текущ контрол
Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0с/у+4ИАЗ
Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология
Филологически факултет

Лектори:

Проф. д-р Стилиян Стоянов, Катедра по литература и етнология,
тел. +359 887776791, stilyan@swu.bg

Анотация: Целта на дисциплината е да постави литературата в контекста на екранните образи и комуникациите и по този начин да коментира специфични особености и на литературния текст, и на възприятието му. Лекционният курс изгражда кратка история на визуалните образи и на комуникациите, започвайки от изобретяването на фотоапарата и телеграфа в средата на XIX век и стигайки до Интернет. Коментира се историята на книгата като медия в зависимост от технологиите. Разглеждат се подтикващите (апелативните) възможности на книгата и на визуалните образи, както и опитите да се предопределя и управлява въздействието на литературата върху масите.

Съдържание на учебната дисциплина: Диалог, проповед, книга. Просвещенски модели. Електричество и магнетизъм в номинален и в метафоричен план. Радиото – прагматика и развлечение. Телевизия, олимпиада, манифестация. Визуалните метафори на кинохрониката. Техника на новите политически митове (По Касирер). Литература и класическа анимация – дидактичните модели. Уплътняването на жицата. Културата на пясъка.

Технология на обучението и оценяване: Обучението е основано върху коментиране на мултимедийни презентации. Доколкото аудиторната заетост е само 30 часа, съдържанието на аудио-визуалния материал предварително е известно на студентите. Поощрява се коментирането на образи и сюжети, предложени от студентите. Съгласно действащата нормативна база на ЮЗУ „Неофит Рилски“ оценката се формира въз основа на текущ контрол.

ТЪРНОВСКА КНИЖОВНА ШКОЛА

ECTS кредити: 3

Форма за оценяване: текущ контрол

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0с/у+4ИАЗ

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Любка Ненова, Катедра по български език

Тел: 073/ 588523; e-mail: lyubka_nenova@swu.bg

Анотация: Учебният курс се състои от 30 часа лекционен курс и 60 часа извънаудиторна заетост. Лекционният курс включва теми, чиято цел е да запознае студентите с: живота и творчеството на св. патриарх Евтимий Търновски; да изясни жанровете, в които твори св. Евтимий Търновски, като се обърне внимание на основни понятия като *служба*, *канон*, *похвално слово*, *житие*; езиковата реформа на св. Евтимий; последователите на търновския правопис и школа; особеностите на редакциите на старобългарския език (сръбска – зетско-хумска, рашка и ресавска, и ранна руска и късна руска – църковнославянска); иконата; практически занимания – работа предимно с житийни текстове от среднобългарския период от развоя на българския език (XIV век); откриване на изразните средства в тях; функция на библейските цитати; морфологичен разбор и превод.

Съдържание на учебната дисциплина: Задачи за изучаването на българския книжовен език от XIII, XIV и XV век. Евтимий Търновски – писател и творец на книжовния български език от Късното средновековие. Исихазъм. Правописни и фонетични особености на Търновската книжовна школа. Морфологични особености на Търновската книжовна школа. Синтактични и лексикални особености на Търновската книжовна школа. Отражение на езика и стила на Търновската книжовна школа в хомилетичната (проповедната) литература. Отражение на езика и стила на Търновската книжовна школа в „житийната литература“. Актуални култове на български светци и тяхната специфика (*Житие на св. Иван Рилски* и *Житие на Петка Търновска* от патриарх Евтимий). Отражение на езика и стила на Търновската книжовна школа в химнографската литература (*Евтимиев служебник*). Разцвет на българската ръкописна книга през XIV век (писмо и шрифтове, украса, стилове) (Представителни творби: *Иван-Александров песнинец*; два превода на *Хрониката* на Константин Манасий – *Ватикански кодекс* и *Тулчански препис*; *Лаврентиев сборник* (*Иван-Александров сборник от 1348 г.*) – *хартия*; *Лондонско четроевангелие от 1355–1356*; *Бдински сборник*; *Евтимиев служебник*, *Синодикът на цар Борил*.). Редакции на старобългарския

книжовен език, възникнали под влияние на Търновската книжовна школа в Русия и Сърбия. Константин Костенечки – *Сказание за буквите*, и Григорий Цамблак.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс е комбиниран – съчетава се традиционният начин за водене на лекции, от една страна, с обсъждане на конкретни проблеми след наблюдение върху конкретен материал от страна на студентите. Извънаудиторната заетост на студента се състои от консултации с преподавателя и разработване на задачи (работа с конкретен среднобългарски текст; курсова работа; домашна работа). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол.

ЛИТЕРАТУРА, КУЛТУРА, ВЪЗРАЖДАНЕ IN SITU

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елена Тачева, доц. д-р Елена Азманова-Рударска

Катедра по литература и етнология, тел. +359 73 588 528, elena_azmanova@swu.bg

Анотация: Учебната програма по “Литература, култура и Възраждане IN SITU” проблематизира възрожденския град и градската култура от миналото столетие в културологичен план и в посоките, зададени от съвременните обществени науки. Българският възрожденски град е интерпретиран като формация с дълготрайна традиция, преживяла в историческия си път многобройни катаклизми, запазила в културната си памет следи от различни епохи и реализирала през XIX век преход към модерните европейски времена.

Учебният курс предлага методология за конструиране на културната парадигма на възрожденския град, производна от идеята за театрализацията на културата като временно състояние на повишена семиотичност на културните единици. Културологичният модел ”град - театър” е материализиран в някои от универсалните театрални категории като зрител, сцена, действащи лица, сценарии. Същевременно дисциплината предлага възможности за „разчитане” на възрожденската градска култура и въз основа на други фактори – религиозното многогласие, ролята на художествената култура (архитектура, стенопис, изобразително изкуство, музика) като форма на адаптация и пренос на литературната култура. Друга група въпроси засягат проблемите на всекидневното и празничното общуване. Особено важна роля във функционирането на града като културен механизъм имат основните културни дейатели на възрожденската градска култура и културните институции. Затова от голям интерес е да се предложат изтъкнати фигури на Българското възраждане. Специфика на курса е силната му обвързаност с възрожденския урбанистичен терен и вниманието към възрожденските градски центрове от региона на Югозападна България. Като такива се интерпретират Мелник, Банско, Дупница и Самоков.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебната програма е изградена около 14 тематични ядра, всяко с продължителност от по 2 учебни часа, които въвеждат студентите в богатия културен и литературен свят на Възрожденския град. В началото се поставя акцент върху възрожденската градска култура в контекста на литературоцентризма на XIX век и нейните контрапункти – средновековна и рурална култура, като се изясняват основната терминология, целите и библиографската база на курса. След това вниманието се насочва към религиозното многогласие и съвместната култура на различните общности, към социосферата на града с нейните социални групи и психотипология, както и към „театралния космос” на Възраждането, в който градската култура се разгръща *sub specie ludī*. Важен акцент са всекидневието и местата за общуване – площад, чаршия, кафене, баня, жилище – разглеждани през документалните свидетелства на пътеписа, епистологографията, мемоаристиката и периодиката. Проследяват се формите на празничност, ритуалност и театралност, както и ролята на отделни културни фактори – чуждите възпитаници, учителите, артистите и пътуващите личности. Курсът включва и анализ на възрожденската градска песен, на архитектурата и нейните художествени елементи, както и на семиотиката на изображенията в къщи, храмове и обществени сгради. В програмата са интегрирани теренни посещения и практически занятия в различни възрожденски центрове – Самоков, Дупница, Мелник и Банско, които дават възможност за *in situ* наблюдения върху материалното и нематериалното културно наследство. Завършва се с насоки за

изграждане на библиографски апарат и подготовка за разработка на курсови работи, чрез които студентите затвърждават умения за самостоятелно изследване и аргументация по конкретен литературен и културен проблем.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсoви работи), работа в библиотеки (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЛИТЕРАТУРНОИСТОРИЧЕСКИ СЮЖЕТИ В ПЕРИОДА МЕЖДУ ДВЕТЕ СВЕТОВНИ ВОЙНИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елена Азманова-Рударска, Катедра по литература и етнология,
тел. +359 73 588 528, elena_azmanova@swu.bg

Анотация: Основната цел на учебната дисциплина литературноисторически сюжети в периода между двете световни войни е да формира у студентите знания за динамиката на жанровите организации, стилите модернизации и ценностните преориентации в българската литература между двете световни войни. Обръща се специално внимание на литературноисторическите процеси, на които са базирани не само обучението в училище, но и много културни и обществени прояви.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебният курс се състои от 30 часа лекционен курс, 0 часа упражнения и 60 часа извънаудиторна заетост. Обучението е организирано под формата на дискуссионни кръгове и се осъществява с мултимедийни презентации, които акцентират върху най-важните моменти. Тяхната цел е да актуализират придобитото вече знание по българска литература и да го активират чрез конкретно поставени задачи за извънаудиторна заетост. С мултимедийните презентации се представят темите в литературноисторически контекст, очертава се спецификата чрез подходящо подбрани примери спрямо студентската аудитория, задават се проблемни полета под формата на въпроси или казуси за решаване.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсoви работи), работа с библиография в различни бази данни (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

РУСКА ЕМИГРАНТСКА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Павел Филипов, Катедра по славистика и балканистика
тел. +359 73 588 528, pavel_filipov.16@swu.bg

Анотация: Курсът *Руска емигрантска литература* е полезен за студентите, защото запознава студентите с процеси, явления, основни фигури в руската емигрантска поезия, да очертае средищата на руската литература в изгнание, да изгради представата за динамичното единство на руската литература в емиграция и в родината, да проследи развитието на емигрантската поезия, да формира допълнителни знания и умения за анализ на текстовете от руската поезия.

Съдържание на учебната дисциплина: Три емигрантски вълни. Основни теми, проблеми. Средища, причини, етапи и състав на руската емиграция. Поезията на първата емиграция. Константин Балмонт. В. Иванов. Иван Бунин, Зинаида Гипиус. Трите кита: Георгий Иванов, Владислав Ходасевич, Марина Цветаева. Поети около сп. Сатирикон. Поезия от втората емигрантска вълна. Руската емигрантска поезия в последните десетилетия на 20. век.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ПЪТЕПИСИ, ПЪТЕШЕСТВЕНИЦИ И ТУРИЗЪМ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Роман Хаджикосев, Катедра по литература и етнология

тел. +359 73 588 528, r.hadjikosev@swu.bg

Анотация: Дисциплината Пътеписи, пътешественици и туризъм е избираема и се преподава само под формата на лекции (30 ч.). Акцентът на предмета се поставя върху идеята за мобилност на българския човек през различните етапи от историческото му формиране. Специално внимание се обръща на модерната епоха, на времето, когато се появява туристическото движение у нас и се създава т.нар. организиран туризъм. Акцент в курса се поставя на различните видове туризъм, както и на спецификата на всеки един от тях. В исторически аспект се проследяват различните видове пътувания, които предприема българинът. Търси се зависимостта между спецификата на пътуванията и текстовете, които се появяват и описват различните пътувания.

Съдържание на учебната дисциплина: Философска същност на свободата. Концепции от античността до съвременното. Туристът като свободен индивид – постмодерна трактовка на проблема. Концепции и теоретични аспекти на туризма и пътешествията. Класификационна схема на туризма. Видове туристически пътувания: от къмпинг до Ол Инклузив. Стратегия на избора. Икономика на индивидуалния туризъм. Планиране, избор на маршрути, концепиране. Същност на пътешествието. Разлики и прилики с туристическото пътуване. Пътешествия и пътешественици по българските земи. Историческа реконструкция. Специфика на пътеписа. Маркери за диференциране на пътеписен текст. Туристически пътеписи. Авантюристични текстове и техните поджанрове: авантюристични пътеописания и авантюристична литература. Основни аспекти на политическия туристически очерк. Емигрантска литература. Неутрална емигрантска литература и социална емигрантска литература. Големите имена и произведения в българската туристическа литература. Същност на алпинистката литература. Смисъл на предизвикателствата. Стратегия на добре изградения текст за туристическо или пътешественическо пътуване. Пътувания без правила. Алтернативни варианти за пътешествия по света.

Технология на обучението и оценяване: Изпитът е писмен. Състои се в разработването на курсова работа по разглежданите творби. Всички писмени работи се съхраняват за срока, определен от Правилника за образователните дейности. Те подлежат на контрол от съответните органи.

СИНТАКСИС НА БЪЛГАРСКАТА РАЗГОВОРНА РЕЧ

ECTS кредити: 3
Форма на оценяване: текуща оценка
Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз
Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Радослав Цонев, Катедра по български език,
тел. 073/ 588 523, radoslavsonev@swu.bg

Анотация: Идеята на дисциплината е да обогати и усъвършенства знанията и уменията на студентите филолози за българския синтаксис, тъй като задължителният курс по синтаксис се занимава основно с проблемите на книжовния език. Като цяло усложненият синтаксис е присъщ за писмената книжовна реч, а разговорната реч се отличава с още по-усложнен синтаксис, заради непълните (елиптични) конструкции, недовършените реплики, многото повторения и пр. Често адресантът прекъсва поради субективни или обективни причини своето изказване, добавя нова информация или се връща към нещо, вече споменато. Тези и някои други отлики на разговорния синтаксис от синтаксиса на книжовната реч са предпоставка за уникалната употреба и подредба на езиковите единици в устната комуникация.

Съдържание на учебната дисциплина: Българската разговорна реч – същностни черти. Особености на синтаксиса на българската разговорна реч. Основни синтактични понятия, които се използват в изследванията по проблемите на разговорната реч. Знаци за транскрибиране на разговорната реч. Словоредът в разговорната реч. Синтактични рамкови конструкции в българската разговорна реч. Конструкции с елидирани елементи. Явлението конкуренция в езика и конкуренцията в българския език. Разговорните съчинителни съюзи в българската устна комуникация. Конкуренция между съединителните съюзи *та* и *на* в българската разговорна реч. Конкуренция между противопоставителните съпоставителните съюзи *ама*, *ами* и *пък* в българската разговорна реч. Конкуренция между съотносителните (разделителните) съюзи *ту-ту*, *хем-хем*, и *я-я* в българската разговорна реч. Конкуренция между паратаксис и хипотаксис в българската разговорна реч. Изказвания, които са съчинителни по форма, но могат да бъдат и подчинителни по функция. Асиндетични безсъюзни конструкции.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост (самостоятелната работа) включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА В КРАЯ НА XX ВЕК

ECTS кредити: 3
Форма на оценяване: текуща оценка
Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз
Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология
Филологически факултет

Лектори:

Проф. д.ф.н. Албена Вачева, Катедра по литература и етнология,
тел. +359 73 588 528, bnv@abv.bg

Анотация: Замисълът на настоящата програма е да реализира образователен проект, насочен към изучаването на най-съвременната българска литература – от края на 80-те години на XX век до днес. В основата на програмата заляга схващането да се изследват процесите и явленията, свързани с формирането, обособяването и развитието на българската литература в посттоталитарния период. Представят се динамиката и активния обмен на идеи не само в полето на нашата литература, а и от гледна точка на взаимодействието ѝ с европейските и световни образци, създават нова ситуация, която поставя множество нови предизвикателства. Изучават се и се анализират текстове от различен порядък – художествени,

публицистични и критически, които формират цялостната контекстуална динамика на най-съвременната ни литература и култура. Задача на лекционните теми е да се реконструира универсумът от дискурси в съвременността и доминиращите философско-естетически и идейни конструкции, чрез които се задават критериите за художественост през настоящия период.

Съдържание на учебната дисциплина: Литература и период, Литературните противоречия на постмодерността, Структуриране на публичността, Женското писане – отвъд дисциплиниращите конвенции, Белетристиката на 90-те – традиция и иновации, Повествователните стратегии на (пост)модерния наратив, Ословесяване на спомена. (Авто)биографичното писане, Поетическите проекти на 90-те, Радикализиране на поетическия дискурс, Драматургията на 90-те

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, резултат от цялостната работа по време на курса.

НОБЕЛОВАТА ПРЕМИЯ ЗА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елена Азманова-Рударска, Катедра по литература и етнология,
тел. +359 73 588 528, elena_azmanova@swu.bg

Анотация: Лекционният курс предвижда интерпретация на сложния културологически проблем на литературните награди – не само като оценка на определено авторско присъствие в световния литературен процес, но и като опит за въвеждане на граници в него. Очертават се и различните културни ситуации (европейска, японска, американска) като модели на вътрешната и/или междуетническата характеристика на литературата. Проследяват се някои важни модернистични процеси, извършващи се в полето на литературния език – промените в жанровата среда на романа, структурни колебания в модерната драма, езикът на модерната поезия. Обособяват се вътрешни модели в самия литературен процес – отношенията история и литература, нахлуването на елитарните сюжети, нобелисти “отвъд стената” и пр.

Съдържание на учебната дисциплина: Избираемата дисциплина „Нобеловата премия за литература“ има за цел да задълбочи познанията на студентите върху историята на литературния процес на XX век, както и да разшири познанията на студентите върху теория на рецепцията. Основна задача е студентите да могат да изградят начални представи за формирането и развитието на аксиологията на литературния процес като функция на културната ситуация. След завършване на лекционния курс студентите трябва да имат изградена теоретическа представа за динамиката на естетическите категории в сферата на литературата на XX век; да имат теоретическата готовност за анализиране на отделни интерпретативни тези, ориентирани към текстове на отделни автори от 20-те, 40-те и 70-те години на века; да разширят познанията си по основните дисциплини, свързани с историята на литературата – процесуалните развития на западноевропейския роман, жанровите кризи на романа и драмата.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), работа с библиография (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЛИНГВИСТИЧНА ТИПОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Красимира Хаджиева, Катедра по български език,
тел. +359 73 588 528, kr_hadjieva@swu.bg

Анотация: Лекционният курс има за цел да запознае студентите с предмета, задачите и методологията на лингвистичната типология, както и да акцентира върху по-важните приноси на някои изтъкнати лингвисти за обособяването ѝ като наука. Представят се различните типологични класификации на езиците по света, предложени до сегашния момент, и принципите, на които се основават. Подробно се разглежда теорията за езиковите универсалии, която е основополагаща за лингвистичната типология като наука. Обръща се внимание и на революционното в науката прилагане на методи за количествени измервания с цел определяне на типа на даден език. Също така курсът запознава студентите с типологичните сходства между езиците по света, проявяващи се в областта на фонетиката и фонологията, морфологията и синтаксиса, както и в речниковия състав. Създават се умения за работа със Световния атлас на езиковите структури.

Съдържание на учебната дисциплина: Лингвистичната типология като наука – предмет и задачи. Методи на изследване. Раждане на идеята за търсене на типологично сходство между езиците. Първата типологична класификация на езиците по света. Теорията на Дж. Грийнберг за езиковите универсалии – класификационни белези. Универсални езикови закони. Квантитативната типология. Квалитативна типология. Световният атлас на езиковите структури.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се провежда под формата на лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост се състои от консултации с преподавателя, самостоятелна работа в библиотека, подготовка за текущо писмено изпитване, писмено разработване на доклади и презентации по теми, зададени от преподавателя. Курсът на обучение приключва с оценка от текущ контрол.

СЕМИОТИКА НА СЛОВЕСНИТЕ ИЗКУСТВА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология,
Филологически факултет

Лектори:

Проф. д-р Стилиан Стоянов, Катедра по литература и етнология,
тел.: +359 73 588528, e-mail: stilyan@swu.bg

Анотация: Целта на дисциплината е да даде представа за знаковия характер на изкуствата и в частност на словесните изкуства. Коментират се различни теории за знака, търсят се неговите реализации в различни форми на словесността: алегория, символ, емблема и др. Дискутира се знаковият характер на словесните изкуства в рецептивен контекст. Търси се връзката между литературата и нейното прекодиране в други изкуства: театър, кино, музика. Коментират се конкретни произведения на литературата по линия на експериментално затворено четене и търсене на смисъла на знаците.

Съдържание на учебната дисциплина: Знаковият характер на културата. Теории за знака. Знак и смисъл. Знакът в контекстите на комуникацията. Знак и символ. Основни теории в семиотиката. Знакът като код и проблемът за декодирането и прекодирането. Анализи на конкретни литературни текстове от семиотична гледна точка. Знакът във визуалните изкуства. Езиковата и визуалната метафора.

Технология на обучението и оценяване: Обучението е основано върху синтез от лекционен курс, мултимедийни презентации и дискусии по предварително зададени теми. Поощрява се коментирането на

знаковата структура в конкретни художествени текстове, театрални постановки или филми, предложени от студентите. Съгласно действащата нормативна база на ЮЗУ „Неофит Рилски” оценката се формира въз основа на текущ контрол.

БЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРНА КРИТИКА НА XX В.

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4 иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Проф. д.ф.н. Албена Вачева, Катедра по литература и етнология,

тел. +359 73 588 528, bnv@abv.bg

Анотация: Настоящата програма има за цел да реализира образователен проект върху зараждането, развитието и основните проблеми на българската литературна теория и критика, което ще им даде възможност да придобият цялостен професионален поглед върху движението на литературната теоретическа и критическа мисъл през XX век. Запознаването с динамиката на случващите се дебати в оперативната критика, институционализирането на полето и механизмите на утвърждаване на едни или други художествени текстове като част от класическото наследство, също е сред първостепенните цели на курса. Основната задача, която стои пред този лекционен курс е да позволи на студентите филолози да се ориентират в непосредствената рецепция на литературните текстове, както и в познаването на различните критически прочити в тяхното сложно единство и дискусийна динамика. Разширяването на познанията по основните дисциплини, свързани с историята на литературата, както и върху процесите в развитието на новата и съвременната българска литература също е сред задачите на курса.

Съдържание на учебната дисциплина: Литературната историография: критически инвенции, Литература и периодика – структуриране на публичността, Кръгът “Мисъл” – модели и алтернативи, Модерността – естетически и философски течения, Литературно-критически зигзаги
Сп. “Златорог” – критически проект, Властта и езиците на критиката, Теория и практика на критическата рефлексия, Нова критика, Предизвикателства пред теорията

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, резултат от цялостната работа по време на курса.

ЕТНОЛИНГВИСТИКА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Борислав Попов, Катедра по български език,

тел. +359 73 588 528, meristaf@abv.bg

Анотация: В лекционния курс се поставят общите въпроси, които очертават характера и същността на дисциплината, изяснява се терминологичният апарат, представят се основните теоретични достижения в съществуващите изследвания. Дисциплината запознава студентите с многообразието от научни парадигми, чрез които се реализира научното поле на етнолингвистиката. Предпочитание се отдава на

Хердеро-Хумболтовата традиция, разгърната в диахронните школи и направления. Същевременно, студентите получават информация за американските синхронни направления, особено за Хаймсовото направление, известно като "етнография на общуването".

Съдържание на учебната дисциплина: Терминологично уточнение – етнолингвистика, антропологична лингвистика. Същност и задачи на етнолингвистиката. Етнолингвистични основи на българската езикова общност. Балкански субстрат. Прабългарският компонент на българската етническа общност – езикови въпроси. Българският език като славянски и индоевропейски език. Хердеро-Хумболтово направление в етнолингвистиката. Руска семиотична школа – диахрония и структурализъм. Проект на Н. И. Толстой за реконструкция на славянската старина – „Етнолингвистичен речник“. Френска етнолингвистична школа. Език, раса и култура – синхронен характер на американската етнолингвистика. Българска етнолингвистична традиция. Език и общност.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционен курс и извънаудиторна заетост (самостоятелна подготовка). Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на доклади и реферати по теми с теоретична и практическа насоченост, проучване и анализ (отразени в писмен вид) на етнолингвистични материали (в музеи, в библиотеката), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Проф. д-р Стилиян Стоянов, Катедра по литература и етнология,
тел. +359 73 588 528, 887776791 stilyan@swu.bg

Анотация: Основните цели на курса са: Да формира основни познания, свързани с материалното битуйване и социалните (социализиращи) функции на детската литература; да предложи визия за битуйването на литературата във времето от Освобождението до наши дни; да уплътни културната картина на българската литература и изкуство след Освобождението; да коментира употребите на литературата; да даде знания и възможности на студентите за изработване на дидактически материали, необходими за процеса на обучението (в качеството им на бъдещи учители).

Съдържание на учебната дисциплина: Идеята на дисциплината е да предложи модели и да предизвика дискусии по отношение на битуйването на литературния текст в определена социокултурна среда, така и на неговите създатели. За целта лекционният курс включва обзорни теми като: мястото и ролята на детската литература в във възпитателния процес; ролята на периодичния печат, връзките на детската литература с развитието на педагогическата мисъл и други. От друга страна, студентите се запознават със знакови имена, които имат принос в развитието на българската детска литература и детската книга (писатели, преводачи, илюстратори, книгоиздаватели и др.).

Технология на обучението и оценяване: Обучението включва лекции и изготвяне на реферати. Акцентите са върху интерактивното обучение, както и върху извънаудиторната заетост (реферати, курсови работи). Окончателната оценка се формира въз основа на текущ контрол: самостоятелно разработените писмени работи (курсони работи), участие в дискусии, разработка на мултимедийни презентации.

РУСКА ЛИТЕРАТУРА НА XX ВЕК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика
Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Павел Филипов, Катедра по славистика и балканистика
тел. +359 73 588 528, pavel_filipov.16@swu.bg

Анотация: Курсът Руска литература на 20. век е полезен за студентите, защото главните акценти в лекционния курс са поставени върху явления като модернизма, авангарда и постмодернизма в руската литература, феномена на “Сребърния век”, формирането на “съветския канон”, литературния живот в средите на руската емиграция и върху литературните тенденции през втората половина на века. Детайлно се проследяват и най-значителните персонални творчески изяви, имащи както световно признание.

Съдържание на учебната дисциплина: Руската литература от края на 19 и началото на 20 век. Особености. Краековие и декаданс. Творчеството на класиците Л. Толстой и Чехов. Проза на неореализма. (Бунин, Куприн, Л. Андреев, Горки). Сребърният век. Декаданс и модернизъм. Естетическите търсения на руските символисти. Лириката на А. Блок, А. Бели, В. Брюсов, К. Балмонт, Ф. Сологуб, З. Гипиус. Руският акмеизъм. Естетическа програма, манифести. Поезията на Гумилев, Ахматова, Манделштам, С. Городецкий. Руският футуризм и имажинизъм. Създаване на трите “разклонения” на руската литература. Литература на първата емигрантска вълна. Новият романов период 20-те и 30-те години. Сатиричната диалогия на И. Илф и Е. Петров. Дванадесетте стола” и „Златният телец“. А. Платонов „Чевенгур“. Б. Пастернак „Доктор Живаго“. Прозата на М. Булгаков „Майстора и Маргарита“. Романите на Вл. Набоков. Поетика. Руските романи и късното му творчество. Прозата на А. Солженицин. Й. Бродски. Поезия.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ПРОБЛЕМНИ ВЪПРОСИ В БЪЛГАРСКАТА ГРАМАТИКА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Гертана Падарева, Катедра по български език,
тел. +359 73 588 528, gerypadareva@swu.bg

Анотация: Курсът цели да представи онези недотам изяснени проблеми от граматиката на българския език, които предизвикват въпроси, както и изключенията от правилата, които биха могли да станат основание за различно становище по съответния проблем; да предизвика дискусии, свързани с проблемните въпроси, а защо не и нови решения; да ориентира студентите към наблюдения в търсене на примери, подходящи за онагледяване на дискутираните проблеми с цел да си дадат сметка за богатството на българския език, сложността и спецификата на неговата граматика, както и за динамиката в развитието му напоследък.

Съдържание на учебната дисциплина: Лекционният курс е разделен на дялове, съответни на дяловете в граматиката на българския език (и отделен дял за правописа), и включва теми, чиято цел е да запознае студентите с: проблемните въпроси в българската граматика; различните становища по тези въпроси; някои неизяснени постановки; изключенията от правилата в класическите граматики; новите явления в езика ни и различните становища, свързани с тях.

Технология на обучението и оценяване: Темите от съдържанието се представят чрез презентации, придружени с примери, които се обсъждат със студентите. Оценяването се базира на участие в дискусиите и анализите, както и в подготовка на презентация.

КАНОНИТЕ В ЧЕСТ НА СВ. ИВАН РИЛСКИ В БЪЛГАРСКАТА РЪКОПИСНА ТРАДИЦИЯ ДО XVIII ВЕК

ECTS кредити: 3

Форма за оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0с/у+4ИИЗ

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Любка Ненова, Катедра по български език,

Тел: 073/588523; e-mail: lyubka_nenova@swu.bg, lyubka_nenova@abv.bg,

Анотация: Учебната програма се състои от 30 лекционни часа, чиято цел е да се изгради у студентите реална представа за това какви качества на книжовника и какви познания са му необходими, за да бъде създадена една старобългарска химнографска творба. Ето защо студентите се запознават със структурата на основните химнографски жанрове като служба, канон, похвално слово и др.; получават знания за правописа през периодите, в които са създадени службите, посветени на св. Ив. Рилски; информират се за преписвачите и книжовните средища от съответната епоха; сравняват изразните средства с които са изградени образите на Богородица и на св. Иван Рилски; осъзнават мястото на Библията в старобългарската литература; работят с химнографски текстове /четене, превод/, като откриват правописни особености, отбелязват използваните изразни средства в химнографските текстове. В края на курса студентите са наясно какво представляват отделните химнографски жанрове и какъв е редът им на изпълнение, съгласно църковния устав.

Съдържание на учебната дисциплина: Драганов миней (XIII век). Скопски миней от 1451 г. Сборник от канони, служби и жития на Св. Иван Рилски (Ръкопис № 1/26, Рилски манастир). Германски сборник (Ръкопис № 47, ЦИАМ, София, около края на XVI век). Миней за месец октомври (Ръкопис № 2/16, Рилски манастир, от 70-те години на XV век). Миней за месец август (Ръкопис № 2/15, Рилски манастир, от началото на XVI век). Миней за месец октомври (Ръкопис № 2/17, Рилски манастир, от втората четвърт на XVI век). Празничен миней от 1564 г. (Ръкопис № 2/09, Рилски манастир). Служебник със Служби и жития на Иван Рилски (Ръкопис № 1/22, Рилски манастир, от йеропоп Никифор – 1602 г.). Канони за св. Иван Рилски (Ръкопис № 1/29, Рилски манастир, от 1656 г.). Св. Иван Рилски според житийните текстове в негова чест. Св. Богородица в *Служба за св. Иван Рилски от ръкопис № 1/22* в библиотеката на Рилския манастир.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс е комбиниран – съчетава се традиционният начин за водене на лекции, от една страна, с обсъждане на конкретни проблеми след наблюдение върху конкретен материал от страна на студентите. Извънаудиторната заетост на студента се състои от консултации с преподавателя; подготовка за контролна работа, разработване на задачи (работа с конкретен старобългарски текст; курсова работа; домашна работа). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол.

СТРУКТУРА НА ВЕСТНИКАРСКИЯ ТЕКСТ

ECTS кредити: 3

Форма за оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4ииз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език
+359898568951, e-mail: bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Курсът се състои от лекционна част и извънаудиторна заетост. Лекционният курс включва теми, чиято цел е да запознае студентите с особеностите на писмените медийни текстове, които привличат вниманието на изследователи от различни области на хуманитаристиката поради настъпилите драматични промени в медийното пространство през последните десетилетия. Тези промени засягат както структурирането, така и жанрово разнообразие на вестникарските материали, и не на последно място – езиковите средства, използвани от журналистите за привличане на вниманието и спечелване на по-широка аудитория. Процесите, протичащи в медиите, и частност във вестниците, често се окачествяват като процеси на демократизация и дори вулгаризация на медийната реч. Ето защо курсът обръща внимание на онези черти, които характеризират този специфичен писмен текст, на неговите функционални характеристики и неговата динамика, породена от промените в обществото. Обръща се внимание на намаляващата роля на вестниците днес и на експанзията на онлайн медиите.

Съдържание на учебната дисциплина: Вестниците като средство за масова комуникация – кратък обзор. Вестниците след хартията. Кратки бележки за историята на вестниците в България и по света. Контекстът на културата и вестникарския текст. Зависимост на вестниците от промените в обществото. Видове медии. Качествени и популярни медии. Представители на качествената и популярната преса през второто десетилетие на 21. век. Текстовете в пресата. Журналистически и нежурналистически жанрове. Жанрово-композиционен модел на новините – “лийд структура” или принцип на обърнатата пирамида. Изменение на принципа на обърнатата пирамида в някои вестници. Видове новинарски текстове във вестниците. Твърди и меки новини. Проблематика. Лексикални особености на вестникарския текст. Типична лексика. Употреба на нетипична лексика във вестникарските текстове със стилистична цел. Повишената субстантивна или глаголна употреба във вестниците като белег на интелектуализация или демократизация на вестникарския език. Основните глаголни времена във вестникарските текстове. Видо-времева съчетаемост. Преизказните и другите перфектоподобни форми във вестникарските текстове. Функция. Словоредът във вестникарските текстове. Конотативни възможности на различните видове изречения. Конотативни възможности на субективния словоред. Номинативните вериги във вестникарския текст. Вестникарският текст като специфичен вид текст. Вестниците в интернет. Бъдещето на вестниците.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), включително в платформата „Блекбординг“, събиране и обработване на емпиричен материал и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЖЕНИТЕ ПИСАТЕЛКИ В БЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4 иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Проф. д.ф.н. Албена Вачева, Катедра по литература и етнология,

тел. +359 73 588 528, bnv@abv.bg

Анотация: Курсът има за цел да допълни знанията, формирани в дисциплините Съвременна българска литература (I и II част), като разкрие в детайли някои от социалните и естетическите механизми, оказващи влияние върху формирането на литературното поле. Това дава възможност в програмата да бъдат дискутирани под различен ъгъл и по-концептуално въпросите на литературната история и теория, като се разгледат специфичните проблеми на рецепцията, мястото на масмедиите в епохата на модерността, ролята на различните женски сдружения и издания. Основно място в лекционния курс заема въпросът за естетическите и идейните особености на женското писане в цялостния развой на българската литература през XX век. Обръща се внимание на проблема за цялостното присъствие на жените в българското

културно пространство, мястото им в историята и канона на българската литература, политическите промени и идеологическите трансформации в литературното поле.

Съдържание на учебната дисциплина: Пол и род – литературни и културни измерения, Жените и литературният живот в началото на XX век, Канон, жени, история, Художествената литература в женските периодични издания, Поколения и посоки в българската женска литература: Белетристика, Поколения и посоки в българската женска литература: Поезия, Жени и институции: Клубът на българските писателки, Женската литература в епохата на социализма, Идеология и литература – канонично и неканонично, Феминизъм и литература - женското писане след 1990 година

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, резултат от цялостната работа по време на курса.

ОБРЕДИ И ОБРЕДЕН ФОЛКЛОР

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: т.о.

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Венцислав Божинов, Катедра по литература и етнология

тел. +359 73 588 534, vbozhinov@abv.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Обреди и обреден фолклор“ цели да запознае студентите с българските обреди, като акцентът е поставен върху календарните обреди и обредите от жизнения цикъл. Студентите ще изучават смисловото и функционално единство на обредите с фолклорните жанрове, изпълнявани в обреден контекст. Курсът е посветен основно на обредите, характерни за българската култура от края на 19-ти до началото на 20-ти век, но ще се проследят и настъпилите по-късни трансформации, включително възникването на политически ритуали. Учебната програма се развива в петнадесет теми, които разглеждат теоретични проблеми на изучаването на ритуала, както и връзката между конкретните ритуали и обредния фолклор. Когнитивното овладяване на информацията за ритуалите е съчетано с текстови анализ на конкретни обредни цикли, с акцент на тяхното регионално разнообразие.

Съдържание на учебната програма: Курсът започва със същността на ритуала, като ще бъде разгледан ритуалът като средство за решаване на жизнени кризи. Студентите ще изучат социализиращите обреди (rites de passage) и теориите на Арнолд ван Женеп, Емил Дюркем и Виктор Търнър. Ще се акцентира на родилните обреди като символично средство за преминаването на детето в човешкия социум, а сватбата ще бъде анализирана като върхова социализация в живота на индивида. Погребалната обредност и култът към предците ще бъдат теми от особено значение. Учебната програма ще обхване теми, свързани с времето и видовете календари, ритъма на опасни и благоприятни периоди, и важноста на зимата като време за празнуване и символично постигане на плодородие. Студентите ще разгледат коледуването като триумф на войското начало и „мръсните дни“, като временно надмощие на злите сили. Преходът от зима към пролет, символизиращ събуждането на природата, както и активизирането на враждебните стихии, ще бъде анализиран, заедно с кулминацията на пролетните обреди, представени чрез Великден и Гергьовден. Лятото, като период на усилен труд и разтоварване на празничния календар, ще бъде също основна тема, както и преходът от есен към зима, с акцент на неутрализирането на хтоничните сили. Последният аспект от курса ще се отнася до възникването и развитието на политическите ритуали. Цели на учебната дисциплина: Дисциплината си поставя за цел да доразвие и конкретизира усвоените в курсовете „Увод във фолклористиката“, „Български фолклор“ и „Етнография на България“ знания. Основна цел е студентите да придобият базова компетентност в областта на фолклористиката и етнологията. След успешното завършване на курса, студентите следва да знаят и умеят: да работят с фолклорни текстове и с основните фолклорни извори (фолклорни сборници и архиви); да приложат наученото в работата си като музейни работници, изследователи, журналисти, специалисти в областта на културната политика, преподаватели и др.

Технология на обучението и оценяване: Обучението ще се осъществява чрез лекции, семинари и практически занимания, позволяващи на студентите да задълбочат познанията си и да развият практически умения. Оценяването ще включва текущ контрол, участие в дискусии, писмени задания и практическа работа. Целта е студентите да развият умения за критично мислене и анализ в контекста на обредния фолклор и ритуали.

СТРАТЕГИИ ЗА УСТНА КОМУНИКАЦИЯ /ГРЪЦКИ ЕЗИК/

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: I

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Курсът се фокусира върху активна устна работа на студентите чрез екипни задачи и разыгриване на ситуации, близки до реални житейски контексти. Използват се мултимедийни и аудио-визуални продукти, които дават възможност за наблюдение на носители на езика и изпълнение на интерактивни упражнения, развиващи рецептивните и продуктивните езикови умения. Дисциплината цели да развие комуникативните умения, да изгради социокултурни компетенции и да формира стратегии за общуване в различни ежедневни ситуации.

Съдържание на учебната дисциплина: Темите включват установяване на социален контакт и създаване на диалози по зададени параметри като представяне, разговор за моето и твоето семейство, езиците, които се говорят, професията, определяне на часа, както и различни ежедневни ситуации – в кафенето, на пазара, в супермаркета, в таверната, в банката и покана за парти. Включени са също монологични изказвания по теми като „В нашия град...“ и „Как изглежда...?“, както и беседа или дискусия по зададена тема, свързана със свободното време и любимите занимания.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява чрез семинарни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва подготовка за семинарното занятие, която обхваща предварително запознаване с адаптирани видеоматериали, посочени от преподавателя и свързани с тематичната ситуация за обсъждане и разыгриване в часа, както и изпълнение на подготвителни упражнения за усвояване на лексика и граматични правила. Студентите имат свободен достъп до онлайн ресурси, които подпомагат учебния процес. Оценяването на придобитите знания се извършва чрез текущ контрол, който формира текущата оценка на студента.

СЛУШАНЕ С РАЗБИРАНЕ НА ТЕКСТОВЕ (ГРЪЦКИ ЕЗИК)

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: I

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Курсът е насочен към овладяване на стратегии и техники за слушане с разбиране като комплексен процес на интерпретация, при който слушащият използва както предварително натрупани знания, така и лингвистични умения за разбиране на текста. Учебният материал обхваща ежедневни ситуации и е съобразен с програмата на курса по практически гръцки език. Основната цел е развиване на

ефективни стратегии за слушане с разбиране, интегрирани в комплексната езикова подготовка на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът обхваща тематични направления, свързани с представянето и обмена на лична информация, общуването в различни социални и ежедневни ситуации, както и изразяването на лични предпочитания и нагласи. Включени са теми, посветени на ежедневието и социалния живот, на свободното време, развлеченията и почивките, както и на комуникативни ситуации от практическо естество – пазаруване, посещения на обществени места и институции, междуличностни контакти.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява чрез семинарни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост на студента се състои от: самостоятелна работа с лексикален материал от дадена област и подготовка за семинарното занятие. Оценяването на придобитите знания се извършва чрез текущ контрол, който формира текущата оценка на студента.

ПРОДУЦИРАНЕ НА УСТНА РЕЧ (ГРЪЦКИ ЕЗИК)

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика
Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Курсът цели да развие комуникативните умения на студентите чрез активна работа с мултимедийни и аудио-визуални материали, които ги въвеждат в автентичната езикова и културна среда на гръцкия език. По време на занятията студентите участват в дискусии по теми от ежедневието и изпълняват задачи за изграждане на монологична реч. Обучението обогатява лексикалния им запас, насърчава усвояването на готови езикови формули за различни комуникативни ситуации и подпомага свободното изразяване на гръцки език в съответствие с нормите на общуване.

Съдържание на учебната дисциплина: Темите обхващат установяване на социален контакт, създаване на диалози по зададени параметри като „Харесва ли ти?“, „Моите приятели...“, „В супермаркета“, „В таверната“, „На пазар“ и „В банката“, както и монологични изказвания – разказ, преразказ, създаване на описание и представяне на място с фразата „Трябва да видите...“. Включено е и участие в сложна диалогична реч по конкретни теми като разговор по телефона, планиране на почивка и празници в Гърция и в България.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от семинарни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост на студента се състои от: самостоятелна работа или работа в екип; подготовка за семинарното занятие; устно презентирание на теми, поставени от преподавателя; консултации с преподавателя. Задачите за всяка конкретна разработка се обсъждат в групата или в работния екип. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

СТРАТЕГИИ ЗА ПИСМЕНА КОМУНИКАЦИЯ /ГРЪЦКИ ЕЗИК /

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика
Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Семинарният курс по „Стратегии за писмена комуникация“ допълва обучението по практически гръцки език, като основен акцент се поставя върху активната писмена работа на студентите. Те работят по задачи, свързани с материала от курса по практически гръцки език, развивайки умения за четене с разбиране и самостоятелно писане. Курсът обогатява лексикалния запас, усъвършенства писмените компетенции и запознава студентите с особеностите на писмената комуникация, предоставяйки стратегии за ефективно писмено общуване в началната степен на обучение.

Съдържание на учебната дисциплина: Темите обхващат различни видове текстове и умения за писмено изразяване, включително преразказ, дескриптивно есе и разказ, както и създаване на кратки функционални текстове като обява и покана. Включено е и писане на писма с различна цел – потвърждение или отказ на покана, уведомително, поздравително и благодарствено писмо.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява чрез семинарни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва работа с речници, търсене на информация по зададена тема и използване на интернет източници. Студентите изготвят самостоятелно до два текста с определена комуникативна цел, пряко свързани с разглежданите теми по време на семинарните упражнения. Оценяването на придобитите знания се извършва чрез текущ контрол, който формира текущата оценка на студента.

ЧЕТЕНЕ С РАЗБИРАНЕ НА ТЕКСТОВЕ (ГРЪЦКИ ЕЗИК)

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Основна цел на учебната дисциплина е развиване на възможност за възприемане и предаване на съдържанието на прочетен текст. В процеса на четене с разбиране студентите биват подтиквани и към интерпретация чрез различен тип задачи, които изискват граматично и смислово преобразуване, съобразени с нивото на владение на езика. Обръща се специално внимание на разграничаването на различните видове четене в зависимост от целта на дейността, начина, по който протича четенето, формата на текста, контекста на четенето и др. Посредством целенасочено обучение студентите се запознават с основните стратегии за четене с разбиране и придобиват умения за прилагането им. За целта първоначално се използват адаптирани текстове, след което се работи с подбрани автентични текстове, а на следващ етап – с текстове от интернет източници.

Съдържание на учебната дисциплина: Темите включват развиване на умения за възприемане и анализ на текст чрез различни видове четене – четене с разбиране, задълбочено (изучаващо) четене и селективно (търсещо) четене. Акцент се поставя върху обобщаването на информация, критическото осмисляне на прочетения текст и способността за критично оценяване на съдържанието.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява чрез семинарни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост на студента се състои от: самостоятелна работа с конкретни текстове и изпълнение на различен тип задачи, свързани с прилагане на придобитите умения за четене с разбиране; подготовка за семинарното занятие и подготовка за контролни писмени работи. Оценяването на придобитите знания се извършва чрез текущ контрол, който формира окончателната оценка на студента.

КЛАСИЧЕСКИ ЕЗИК (СТАРОГРЪЦКИ)

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра “Славистика и балканистика”

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Силвия Георгиева, Катедра “Славистика и балканистика”,

тел. +359 898629972, silvia@swu.bg

Анотация: В настоящия курс са разгледани основните морфологични характеристики на старогръцкия език и някои аспекти на синтаксиса в контекста на лингвистичното развитие на съвременния гръцки език. Представени са и различните равнища на влияние на старогръцкия език върху развитието на българския език и култура. Особено внимание се обръща на доброто овладяване и прилагане на морфологичния анализ и превода на съвременен език. Акцент се поставя върху вникването в спецификата на един синтетичен език, функцията и същността на понятието падеж и прехода от синтетичност към аналитичност. За по-добро разбиране и осмисляне на базисната роля на старогръцкия език спрямо съвременните езици и култури, се отделя специално внимание и на някои историко-културни факти от античната действителност, както и запознаване с по-известните представители на старогръцката литература и философия и техните произведения. Важно място в курса има и овладяването на специалната лингвистична терминология, полезно и за останалите дисциплини в специалността.

Съдържание на учебната дисциплина: Кратка история на старогръцкия език и неговото влияние. Произношение. Гласни и дифтонги. Дължина и краткост на гласните. Ударение – основни правила. Име – основни характеристики /род, число, падеж/. Глагол – основни характеристики /лице, число, време, наклонение, залог/. Спрежения – лични окончания. Сегашно време-образуване на инфинитив и индикатив. Второ склонение на съществителните имена. Превод на просто изречение. Първо склонение: **alpha purum** и **alpha impurum**. Имена, завършващи на- **η**. Имена от мъжки род по първо склонение. Augmentum/Нарастване. образуване на минало несвършено време. образуване на първо бъдеще време - изъвително наклонение. Прилагателни имена по първо и второ склонение. Степени за сравнение при прилагателните. Трето склонение – консонантен тип. Видове основи и падежни завършеци.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи, превод и анализи на текстове), и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез осъществяване на текущ контрол и изпит.

ПИСМЕНИ УПРАЖНЕНИЯ /ГРЪЦКИ ЕЗИК/

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Дисциплината е тясно свързана с курсовете по Практически гръцки език, Делова кореспонденция на гръцки език, Правопис и пунктуация на гръцкия език и Стратегии на писмената комуникация. Основен акцент се поставя върху активната писмена работа на студентите, която включва прилагане на усвоени лексикални и граматически структури и обсъждане на най-често срещаните трудности в процеса на писмена комуникация. Целта на дисциплината е да усъвършенства правописните умения, да повиши езиковата компетентност и да подпомогне усвояването на учебното съдържание в теоретичните курсове, преподавани на гръцки език.

Съдържание на учебната дисциплина: Програмата по писмени упражнения включва разнообразни задачи и упражнения от отворен и затворен тип, насочени към затвърждаване и разширяване на граматичните и лексикални знания. Работата обхваща изготвяне на кратки текстове, резюмета, писма и

упражнения по трансформация и редактиране на текст, като се акцентира върху правилното прилагане на правописни и пунктуационни норми. Включва се и използването на мултимедийни продукти и електронни платформи, които дават възможност на студентите да следват собствено темпо на работа.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от семинарни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост на студентите включва самостоятелна подготовка по предвидените теми чрез изпълнение на поставени от преподавателя задачи, свързани с усвояването на лексика и граматични правила. На разположение на студентите са онлайн ресурси, до които те имат свободен достъп. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

РЕЧЕВИ ЕТИКЕТ (ГРЪЦКИ ЕЗИК)

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: III

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Курсът е насочен към овладяване на основните етикетни формули в гръцкия език и запознаване с културата на общуване в Гърция. Студентите развиват умения за правилна употреба на етикетни изрази в устна диалогична реч, като се обръща внимание на лексикалните и граматичните особености на формулите и на тяхната национално-специфична употреба.

Съдържание на учебната дисциплина: Темите включват езиковата култура като аспект на поведенческата култура, езиковите регистри и езиковото поведение на съвременния грък, както и националните особености на гръцкия език, проявяващи се в етикетните формули. Разглеждат се функциите на етикетните изрази – фатична, конотативна, регулираща, апелативна и императивна, както и използването на етикетни единици за установяване на контакт при различни комуникативни условия: обръщение и титулуване, поздрав и приветствия, пожелания и сбогуване. Акцент се поставя и върху комуникативни умения и етикетни изрази за засвидетелстване на уважение, поднасяне на извинение, отправяне на покана и предложение, изразяване на вежливост и отказ, добронамереност, благодарност, съчувствие, съжаление, съболезнование, желание и молба, комплимент, въпросителни изказвания, както и неучтиви и непрепоръчителни изрази. Отделно внимание се отделя и на употребата на етикетни формули при телефонен разговор.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост на студентите има за цел овладяване на езиковите средства на речевия етикет на лексикално, морфологично и модално равнище и усъвършенстване на уменията за подбор на етикетна формула, адекватна на ситуацията. Включва самостоятелна или екипна работа по конкретни задачи и теми, свързани със ситуативна употреба на етикетния компонент на речта. Оценяването на придобитите знания се извършва чрез текущ контрол, който формира окончателната оценка на студента.

СЪВРЕМЕННИТЕ ГЪРЦИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Мария Христова, Катедра по славистика и балканистика, mchristova@swu.bg

Анотация: Основната цел на курса е да даде на студентите базова образователна информация за някои важни страни на идентичността, начина на живот, менталитета, материалната и духовната култура на съвременните гърци. За изясняване на проблематиката на идентичността е наложително да се разгледа концепцията за „гръцкостта“ (*ελληνικότητα*) и въпросът за приемствеността в културно-исторически план. Специален акцент е положен върху взаимодействието между българския и гръцкия свят, както и върху битоващите представи за гърка у нас. Дисциплината е в пряка връзка с други два лекционни курса: „Странознание“ и „Съвременна гръцка литература“.

Съдържание на учебната дисциплина: Национална идентичност и народопсихология. Древна Елада, Византия и съвременна Гърция – въпросът за континуитета. Съвременните гърци и териториите, които населяват. Източното православие и религиозната идентичност на съвременните гърци. Съвременните гърци сред своите съседи. Въпросът за „другия“. Българинът през погледа на гърка. Диаспора – гръцките общности по света. Социален и граждански менталитет на съвременните гърци. Делникът и празникът на съвременния грък. Образованието на съвременните гърци. Образователна система. Съвременни гръцки литературни творци и учени. Съвременната гръцка музика. Гръцката музика в българското културно пространство. Съвременният гръцки театър и кино. Гръкът и политиката. Политическа ситуация в днешна Гърция. Съвременният грък – между между националната и европейската си идентичност.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от семинарни упражнения и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), подготвяне на презентации и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ГРЪЦКИТЕ ЗАЕМКИ В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Дисциплината има за цел да запознае студентите с основните моменти в българско-гръцките езикови връзки, с въпросите, свързани с гръцката лексика в българския език. В курса студентите се запознават с двата етапа, характерни за процеса на лексикалното заимстване, когато от един език в друг преминават значителен брой думи – морфологична адаптация и словообразователна асимилация. Акцент се поставя върху обхвата на асимилация на гръцките заемки и производителността им на българска почва, като се имат предвид резултатите от подложените на преобразуване по словообразователните закони на българския език гръцизми. Осмислянето на употребата на думи с гръцки произход в български развива усет за правилен подбор на езикови форми в конкретен контекст на родния език и прави връзка с всички останали дисциплини.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът започва с кратък исторически преглед на изследванията, посветени на гръцките заемки в българския език. Включва тематична класификация на гръцките заемки и разглеждане на етапите на лексикалното заимстване, както и фонетичните и акцентологичните промени, свързани с адаптацията им. Обсъжда се морфологичната адаптация на заемките по отделни части на речта – съществителни, прилагателни и глаголи, както и морфологичните изменения при неизменяемите думи. Изследват се лексико-семантичните промени и процесите, чрез които гръцките заемки се превръщат в производни основи в българския език. Особено внимание се отделя на хибридно словообразуване и словообразователната асимилация при заемките, като се провежда детайлен словообразователен анализ на българо-гръцките хибридни съществителни имена.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява чрез лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост на студентите включва самостоятелна или екипна работа по основната библиография по предварително зададени теми, писмено разработване на конкретни задачи и теми и устни презентации и съобщения по разработена от тях тема. Съдържанието на разработките е в пряка зависимост от разглежданите по време на учебните занятия теми. Оценяването на придобитите знания се извършва чрез текущ контрол, който формира окончателната оценка на студента.

ГРЪЦКИ ЕЗИК В МУЛТИМЕДИЙНА СРЕДА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Курсът „Гръцки език в мултимедийна среда“ се състои от 30 академични часа и 60 часа извънаудиторна заетост, пряко свързан е с курса по практически гръцки език и има за цел да го обогати. Обучението се осъществява в мултимедийна езикова лаборатория и се отличава с динамика и интерактивност. Електронната платформа (www.learn-greek.eu), на която се базира настоящата учебна програма, е мултимедийен инструмент, който дава възможност на студентите за достъп до автентични материали и ситуации на употреба на гръцки език, както и за изпълнение на интерактивни задачи и упражнения, развиващи езиковите им умения и социокултурните им компетентности. Учебната система е разработена в рамките на проект Web-GRBG, финансиран от Програмата за европейско териториално сътрудничество „Гърция-България 2007-2013“.

Съдържание на учебната дисциплина: Γνωριμίες και συστάσεις. Ευχές. Βασικές καθημερινές ανάγκες (αγορές, μαγειρική). Περιγραφή ανθρώπων. Αξιοθέατα. Οδηγίες. Διασκέδαση (πάρτι γενεθλίων, στην ταβέρνα). Σχεδιάζοντας τις διακοπές. Δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου (αθλήματα, χόμπι). Ενοικιάζοντας ένα διαμέρισμα. Εκπαίδευση και εκπαιδευτικό σύστημα. Ιατρικές υπηρεσίες. Ένα ατύχημα. Δελτίο ειδήσεων. Το περιβάλλον.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от семинарни занятия и самостоятелна работа на студентите. Предвид комбинацията от присъствени занятия с учебно съдържание, което е достъпно чрез Интернет, организацията на извънаудиторната заетост на студентите е фокусирана върху изграждането на навики и умения за работа с електронни източници. Стимулира се проявата на самостоятелност при изпълнението на различни по тип задачи, но се възлагат и дейности, които предполагат работа в екип при търсенето и представянето на нова информация. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

БАЛКАНСКИ ЛИТЕРАТУРИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: т.о.

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елена Тачева, доц. д-р Елена Азманова-Рударска,

Катедра по литература и етнология, тел. +359 73 588 528, elena_azmanova@swu.bg

Анотация: Учебната програма на дисциплината „Балкански литератури“ предоставя знания за литературноисторическите процеси на Балканите от епохата на Константин Велики до наши дни. Тя

предлага широк поглед към динамиката на литературните явления, като дава възможност отделни произведения, автори и културни епохи да бъдат съпоставяни и сравнявани с цел извеждане на общите тенденции в развитието на балканските литератури, но и с внимание към характерното и уникалното за всяка национална традиция. В курса се акцентира върху взаимодействието между различните етнически, езикови и религиозни общности, върху културните влияния и трансфери, които изграждат многообразния литературен пейзаж на региона. Особено значение се отдава на ролята на Балканите като кръстопът между Изтока и Запада, където срещата на традиции поражда нови естетически модели и идеи. Дисциплината цели да развие у студентите умения за сравнителен литературен анализ и критическо мислене, както и способност да ситуират литературните явления в техния по-широк историко-културен контекст.

Съдържание на учебната дисциплина: Преподаването по дисциплината „Балкански литератури“ е насочено към проследяване на основните литературноисторически процеси на Балканите от епохата на Константин Велики до наши дни. Курсът включва анализ на раннохристиянската и средновековната книжнина, която формира културните и духовни основи на региона, както и на литературите на Османския период, когато балканските общности създават нови стратегии за съхраняване на идентичността си. Специално внимание се отделя на националните възрожденски литератури от XVIII и XIX век, разглеждани както в контекста на общите процеси на модернизация, така и през призмата на специфичното за всяка национална традиция.

Курсът акцентира върху културните трансфери и литературните влияния между отделните балкански литератури, върху диалога им с европейските модели и върху ролята на превода като посредник на идеи и жанрове. Балканските литератури на XX век се разглеждат през проблемите на войните, националните травми и модернистичните търсения, като се анализира съпоставимо развитието на отделни автори, школи и тематични ядра. Съвременният етап обхваща литературата след 1989 г., когато Балканите се превръщат в зона на активни културни взаимодействия, глобални диалози и постмодерни експерименти. Обсъждат се ключови теми като паметта и травмата, посткомунистическата идентичност, миграцията, балканизмът и образът на Балканите в световния литературен и културен дискурс.

Дисциплината развива у студентите умения за сравнителен литературен анализ и критическо мислене, като съчетава традиционните литературноисторически подходи с интердисциплинарни перспективи от културологията, антропологията и медийните изследвания.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), работа с библиография (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка.

ПРАКТИЧЕСКА ГРАМАТИКА НА ГРЪЦКИЯ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 0л+2су+4наз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Мария Христова, Катедра по славистика и балканистика, mchristova@swu.bg

Анотация: Курсът по Практическа граматика на гръцкия език е тясно обвързан с дисциплините „Практически гръцки език“ и „Морфосинтаксис на гръцкия език“ и цели да разшири знанията на студентите по гръцки език, като фокусира вниманието им върху граматическите парадигми, с които се запознават в часовете по Практически гръцки език, и тяхната коректна употреба при продуциране на писмена и устна реч. Паралелно с основната учебна система, по която се работи през четиригодишното обучение на студентите по гръцки език, се използва широк набор от допълнителни писмени, устни и мултимедийни упражнения, чиято цел е да подпомогне разбирането и интегрирането на придобитото теоретично знание при реализирането на основните езикови компетенции. Освен това дисциплината подготвя студентите за задълбоченото изследване на граматичните и синтактични структури, което се осъществява в часовете по Морфосинтаксис на гръцкия език в VI семестър. Материалът е съобразен с оптималната цел на обучението по втори чужд език през IV семестър – да се достигне до ниво B1 по

Европейската езикова рамка. Въпреки акцента върху граматиката в нейния практически аспект, семинарните упражнения по Практическа граматика допринасят и за обогатяването на лексикалния запас на обучаемите, а също и за усъвършенстването на писмените и говорните им умения.

Съдържание на учебната дисциплина: Сегашно време – активен залог. Възвратни глаголи – сегашно време. Родителен падеж на съществителните имена. Родителен падеж на прилагателните и числителните. Бъдеще просто време и подчинително просто наклонение – активен залог. Бъдеще и подчинително просто на възвратните глаголи. Наречия. Минало свършено време – активен залог. Минало свършено време на възвратните и депонентните глаголи. Заповедно просто наклонение – активен залог. Заповедно наклонение с кратките форми на личните местоимения. Местоимения и прилагателни за количество. Минало несвършено на глаголите от активен залог. Съществителни. Съществителни от женски род, завършващи на -ση, -ξη, -ψη.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от семинарни упражнения и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), работа със справочна литература и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ПРАВОПИС И ПУНКТУАЦИЯ НА ГРЪЦКИЯ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: V

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Мария Христова, Катедра по славистика и балканистика, mchristova@swu.bg

Анотация: Курсът по Правопис и пунктуация на гръцкия език е предназначен за студенти, владеещи гръцки език на средно и по-високо от средно ниво. Основните му цели са: да даде знания на студентите относно правописните и пунктуационни норми на новогръцкия език; да запознае студентите с историческия аспект на гръцкия правопис; да систематизира и разясни натрупаната във връзка с правописа и пунктуацията информация по време на практическите занятия по езика; да подготви студентите за продуциране и превеждане на текстове на новогръцки език според утвърдените правописни и пунктуационни норми.

Съдържание на учебната дисциплина: Кратка история на гръцкия език. Ударение. Съгласни. Гласни. Определителен член. Съществителни имена – окончания. Прилагателни – окончания. Степени за сравнение. Числителни. Местоимения. Глаголи – активен залог: окончания, вътрешно нарастване. Глаголи – пасивен залог. Причастия, редупликация. Наречия. Старогръцки предлози. Словообразуване. Омоними, пароними. Главни букви. Препинателни знаци. Пренасяне. Съкращения. Особености на различните стилове.

Технология на обучението и оценяване: По време на семинарните упражнения се въвеждат отделните теми, привеждат се примери, илюстриращи съответните правописни и пунктуационни правила, отделя се специално внимание на изключенията, както и на практическото приложение на правилата при боравенето с езика. След теоретичните разяснения и обсъждането на всяка една от темите следват практически упражнения от различни типове, включително и с помощта на електронни и мултимедийни образователни продукти. Извънаудиторната заетост на студента се състои от: самостоятелна работа в библиотека, консултации с преподавателя, подготовка за семинарни упражнения, подготовка за контролни работи, писмено разработване на задачи, поставени от преподавателя. Оценяването на придобитите знания се извършва чрез текущ контрол.

ПИСМЕН ПРЕВОД (ГРЪЦКИ ЕЗИК)

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Форма на оценяване: текуща оценка
Семестър: V

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика
Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Основната цел на курса е задълбоченото запознаване с проблемите, пред които се изправя професионалният преводач, като акцентът е върху работата с разнообразни функционални текстове от различни сфери на писмената комуникация. Обучението развива практически умения за превод от гръцки на български и от български на гръцки, а също така насърчава съпоставителния анализ на преводачески решения в конкретни ситуации. В рамките на курса се обсъждат и актуални въпроси от практиката на писмения превод, което подготвя студентите за тяхната бъдеща професионална реализация.

Съдържание на учебната дисциплина: Програмата обхваща преглед на техническите средства на преводача и общите насоки за техническото оформление на превежданите текстове, както и основните техники и правила за преодоляване на езиковите несъответствия между двата езика. Включва анализ и превод на публицистични текстове, бизнес документи, свързани с външна кореспонденция и човешки ресурси, както и текстове от областта на изкуството и културата. Разглежда се езиковата адаптация и локализация на уебсайтове, основната юридическа терминология, преводът на документи от сферата на туризма, икономически текстове, типови административни документи, фирмени документи, договори и нотариални актове. Освен това се обръща внимание на характерните грешки при превода от гръцки на български и от български на гръцки език.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от семинарни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост е организирана така, че да допълва и разширява работата в семинарните занятия. Тя включва анализ и превод на автентични паралелни текстове от конкретни области, индивидуални консултации с преподавателя, както и подготовка за контролна работа чрез превод на текстове, свързани с обсъжданите в часовете теми. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ДЕЛОВА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ (ГРЪЦКИ ЕЗИК)

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Форма на оценяване: текуща оценка
Семестър: V

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика
Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Мария Христова, Катедра по славистика и балканистика, mchristova@swu.bg

Анотация: Курсът по Делова кореспонденция на гръцки език има за цел както да помогне на студентите да приложат натрупаните знания и умения от практическия курс на обучение в областта на деловата кореспонденция, така и да им предостави нова информация, свързана със стиловите особености на административните текстове. Доколкото езикът в официалните и административни документи на гръцки език е богат на граматически конструкции и лексикални пластове от катаревуса, курсът протича на две нива: 1). разбиране на административния текст, ориентиране в смисловите и граматическите му връзки и 2). продуциране на подобен текст на езика-цел (новогръцки).

Съдържание на учебната дисциплина: Езикови и стилови особености на деловата кореспонденция на гръцки език. Попълване на молби, формуляри и пр. Общи положения в официалните писма. Писма до работодател. Писма-запитвания и писма-отговори. Писма, свързани с банковата и застрахователната дейност. Писма, свързани с юриспруденцията. Писма, свързани с рекламна дейност и маркетинг.

Международно сътрудничество и бизнес-партньорство. Вътрешно-ведомствени писмени комуникации. Покани. Възражения. Жалби. Придружителни писма. Препоръки. Декларации. Електронни писма.

Технология на обучението и оценяване: В упражненията са включени теоретични разяснения, практически задачи и лексико-граматичен и стилистичен анализ на автентичен материал. Всяко занятие започва с теоретично въвеждане в темата. Следва практическо разработване – четене с разбиране, съставяне и превод на административен текст, както и обобщение на тематичния речник по разглеждания материал. Часовете за извънаудиторна заетост се използват за събиране на допълнителен корпус от материали по разработваните теми и за изпълнение на практически задачи, включващи: съставяне, превод, редактиране и оформяне от и на езика-цел на делови писма, административни текстове и стандартни документи. Оценяването на придобитите знания се извършва чрез текущ контрол.

ГРЪЦКА ФРАЗЕОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3

Форма за оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова, Катедра по славистика и балканистика, E-mail: dessita_y@swu.bg

Анотация: Цели на учебната дисциплина:

- запознаване на студентите с теоретичните и практически аспекти на фразеологичната система на новогръцкия език и провокиране на научен интерес към проблемите на гръцката фразеология главно в съпоставка с българския език;
- разширяване на речниковия запас; създаване на практически умения за анализ на устойчивите словосъчетания и намиране на аналогични еквиваленти в българския език;
- запознаване с идиоматиката на новогръцкия език.

Съдържание на учебната дисциплина: Фразеологията като самостоятелна наука. Предмет и задачи. Връзка с останалите лингвистични науки. Фразеология в широк и тесен смисъл. Словосъчетания. Видове словосъчетания. Свободни и устойчиви словосъчетания. Идиоми. Семантична характеристика и класификация на фразеологичните словосъчетания. Преглед на съществуващите класификации на фразеологизмите. Произход и възникване на фразеологизмите в новогръцкия език в контекста на балканската фразеология. Съпоставка с произхода на българските ФЕ. Класификация на гръцките ФЕ според семантичната и структурната им характеристика. Експресивно-стилистична функция на ФЕ. ФЕ, свързани с човешката дейност и отразяващи национално-културното своеобразие на балканските народи. Трудова дейност (поминък - земеделие, животновъдство, търговия). ФЕ, които използват образи от бита и битовата култура на народа (названия на предмети от домашния бит, на храни и хранителни продукти, на облекло). Речева и интелектуална дейност. Черти на характера, морални и делови качества. ФЕ с компонент соматизъм. ФЕ с компонент зооним. ФЕ с компонент топоним или антропоним. ФЕ с компонент цвят. Емоционално-експресивната функция на опозицията бял/черен в гръцки и български език. ФЕ имащи адвербиално значение. ФЕ с компонент числително име. Видове фразеологизми от структурна гледна точка - ФЕ със структура на изречение (устойчиви фрази или изречения с фразеологичен характер) и ФЕ със структура на словосъчетание. Устойчиви фрази с характер на фразеологизми – междуметни и модални фразеологизми, глаголни словосъчетания. Пословици и поговорки. Фразеологични словосъчетания. Идиомите в новогръцкия език. Особенности на идиомите в новогръцкия език и проблеми при превода. Аналогични преводни еквиваленти в БЕ. Упражнения върху фразеологичната система на ГЕ – видове ФЕ, ФЕ, които имат аналози в българския език. Анализ на ситуациите, в които се употребяват в единия или другия език.

Технология на обучението и оценяване: Курсът по Гръцка фразеология се провежда под формата на лекции върху основните теми, предвидени за изучаване. ФЕ в новогръцкия език се разглеждат в съпоставителен план. Студентите са длъжни да познават съдържанието на предварително зададените им теми за лекционни занятия, за да се осъществи пълноценна беседа по възлови въпроси, залегнали в тях. Тъй като не са предвидени упражнения, студентите следва да се подготвят по предварително зададени

задачи и указана или предоставена научна литература по конкретен въпрос. Тъй като в края на обучението по дисциплината не е предвидено полагането на семестриален изпит, по време на семестъра се провеждат тестове/контролни работи, оценките от които участват във формирането на финалната текуща оценка. Тестовите/контролните работи включват следните компоненти:

- отговор на теоретичен въпрос върху тема от изучаваните до момента през семестъра;
- текст за анализ на ФЕ.

ПРОДУЦИРАНЕ НА ПИСМЕНА РЕЧ (ГРЪЦКИ ЕЗИК)

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Курсът по продуциране на писмена реч е практически ориентиран и предназначен за студенти със средно или по-високо ниво на владение на гръцки език. Обучението включва аудиторна и извънаудиторна заетост и предвижда активна самостоятелна работа. Дисциплината цели да развие умения за свободно изразяване в писмен текст, разпознаване на стилове и спазване на правилата на морфосинтаксиса, правописа и пунктуацията.

Съдържание на учебната дисциплина: Темите включват особеностите на устната и писмената употреба на езика-цел (гръцки), създаване на текст по зададени параметри като апелативни, информативни, интерпретативни и експресивни текстове, създаване на репродуктивен текст – преразказ, резюме и конспект, както и създаване на дескриптивно есе и текст с наративен характер. Включени са още анализ и създаване на убеждаващ текст, продуциране на нови идеи чрез творческо писане, особености при съставянето на електронно писмо и поздравителен текст, както и разглеждане на гръцкия език в социалните мрежи.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се осъществява чрез семинарни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва самостоятелна подготовка, работа с речници, търсене на информация по зададена тема и използване на интернет източници. Оценяването на придобитите знания се извършва чрез текущ контрол, който формира окончателната оценка на студента.

СЛОВООБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОЦЕСИ В НОВОГРЪЦКИЯ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Наталия Сотирова, Катедра по славистика и балканистика, natali@swu.bg

Анотация: Главната цел на курса е усвояването на знания относно словотворческите процеси на гръцкия език като част от изграждането на една по-широка лингвистична компетентност. Словообразуването е важен елемент от езиковата структура и предвид факта, че значителен процент от лексикалния масив на гръцкия език се състои от производни думи, акцент се поставя върху представянето и овладяването на продуктивните словообразователни модели. Внимание се отделя и на процесите на заемане на лексика и механизмите на морфологична адаптация и асимилация на заемките в новогръцки език.

Съдържание на учебната дисциплина: Темите обхващат основните понятия на словообразуването и неговото място сред останалите езикови равнища, разграничението между словообразуване и формообразуване, както и структурата на производната дума. Разглеждат се продуктивността на формантите, словообразователните категории, типове и модели, както и деривационните процеси. Акцент се поставя и върху композицията като словообразователен похват и видовете композитни образувания. Темите включват още абривиатурите и акронимите, заемането като езиково явление, видовете заемки и тяхната адаптация в гръцкия език.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост на студентите включва събиране, систематизиране и представяне на информация по определени въпроси, свързани с гръцкото словообразуване, писмено разработване на конкретни задачи и теми (до 2 броя), които изискват както самостоятелна, така и екипна работа. Постигнатите в процеса на обучението компетентности в областта на словообразуването създават условия и за самостоятелно разширяване на лексикалния запас. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

СПЕЦИАЛИЗИРАН ПРЕВОД – АДМИНИСТРАТИВНИ ДОКУМЕНТИ (ГРЪЦКИ ЕЗИК)

ECTS кредити: 3

Форма за оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова, Катедра по славистика и балканистика, E-mail: dessita_y@swu.bg

Анотация: Основните цели на тази учебна дисциплина са:

- запознаване на студентите с основните принципи при превода на административни документи;
- въвеждането на базови понятия от областта на теорията на превода, свързани с превода на административни документи;
- формиране на навици и умения за извършване на преводи на административни документи;
- формиране на навици и умения за използването на речници, справочна литература и електронни източници на информация при превод на административни документи.

Съдържание на учебната дисциплина: Общи теоретични положения при превода на документи. Оформление на превежданите документи. Ролята на заклетия преводач. Превод на типови административни документи – удостоверение за раждане и брак, удостоверение за семейно положение и наследници, свидетелство за съдимост, пълномощно, превод на фирмени документи, счетоводни документи, документи, издадени от съда, полиция, КАТ, превод на образователни документи (удостоверения, дипломи и т.н.) (от гръцки на български и от български на гръцки език).

Технология на обучението и оценяване: Курсът се провежда под формата на семинарни упражнения, по време на които се представят основните принципи при превода на административни документи. Впоследствие на студентите се възлага самостоятелна работа по предварително зададена задача. По време на занятията студентите получават както необходимите разяснения, улесняващи процеса на превод, така и конкретни практически задачи, чието решаване става чрез анализ, съпоставка и обсъждане на текстовете, чрез които разработваната тема се въвежда и илюстрира. Оценяването по време на семестъра се извършва чрез текущ контрол, отразяващ степента на участие на студентите в семинарните занятия и изпълнението на извънаудиторната заетост, предвидена в учебния план. Тъй като в края на обучението по дисциплината не е предвидено полагането на семестриален изпит, по време на семестъра се провеждат тестове/контролни работи, оценките от които участват във формирането на финалната текуща оценка. Тестовите/контролните работи включват следните компоненти:

- превод от гръцки на български език на административни документи, сходни с разглежданите през семестъра;

- превод от български на гръцки език на административни документи, сходни с разглежданите през семестъра.

УСТЕН ПРЕВОД: ГРЪЦКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 0л+2су+2иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Мария Христова, Катедра по славистика и балканистика, mchristova@swu.bg

Анотация: Курсът по устен превод на гръцки език е избираема учебна дисциплина, която се изучава от студентите в продължение на 1 семестър. Студентите следва да владеят гръцки език на ниво по-високо от средното. Основната цел на обучението е демонстрация и постепенно изграждане на първоначални умения за устен синхронен и последователен превод и аналитично осъзнаване на процедурата на превода върху основата на изграждане на собствен стил за преводаческо комуникативно поведение и техническо усъвършенстване на непосредствената езикова трансформация.

Съдържание на учебната дисциплина: Устният превод – значение, области, граници. Видове устен превод. Процедура на симултантния превод. „Невидимият комуникатор”. Кабинков и подвижен кабинков превод. Работа в екип. Предварителна подготовка за превеждане. Поведенчески стандарти на преводача. Организация на работното място. Общуване с източника на текста. Гласови особености на преводача, акценти и корективи. Извънкабинково делово поведение. Процедура при консекутивния превод. Предварителна подготовка. Поведенчески модели на преводача-придружител. Основни и спомагателни дейности. Етически и правни норми на професионалния преводач.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от семинарни упражнения и самостоятелна работа на студентите. За всяко занятие са предвидени теоретична тема за дискусия и практически упражнения, целящи да развият умения за устен превод. Правят се симулации на професионални ситуации под формата на ролеви игри. Извънаудиторната заетост включва консултации с преподавателя и изпълнение на задания, свързани с темите на упражненията. Текущият контрол се реализира в специална форма като комплекс от индивидуални задачи и изисквания за участие в учебния процес: продукция под формата на индивидуално и екипно превеждане, коментар и оценка на превод. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

АНАЛИЗ НА ГРЕШКИТЕ ПРИ ПРЕВОДА

ECTS кредити: 3

Форма за оценяване: текуща оценка

Семестър: VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова, Катедра по славистика и балканистика, E-mail: dessita_y@swu.bg

Анотация: Основните цели на курса *Анализ на грешките при превода* са:

- запознаване на студентите с основните типове грешки, допускани при превод от гръцки на български език и обратно (граматични, лексикални, стилистични и др.);
- запознаване на студентите с основните причини, обуславящи допускането на тези грешки;
- формиране на навици и умения за избягване на най-разпространените грешки при превод от гръцки на български език и обратно;

- усъвършенстване на уменията за използването на речници, справочна литература и електронни източници на информация при превод на текстове.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия, свързани с анализа на грешки при превода, междинен език. Прогноза и диагноза на грешките. Идентификация на грешките (заместване, разместване, изпускане, добавяне). Типове грешки – граматични, лексикални, стилистични и др. Етиология на грешките – грешки, дължащи се на родноезиков пренос (или родноезикова интерференция). Етиология на грешките – грешки, дължащи се на свръхгенерализация (или вътрешноезикова интерференция). Етиология на грешките – грешки, дължащи се на комуникативна тактика (или на стремежа за избягване на трудни конструкции, приспособяване на изказа). Етиология на грешките – грешки, дължащи се на тактика на езикуосвояване и предишен учебен опит (или опростяването на структурите на междинния език, еднозначно отъждествяване на структурите по модела 1:1, изпускане на служебни думи и т. н.). Етиология на грешките – грешки, дължащи се на начина на обучение. Локализиране и отстраняване на граматични грешки (падежни – при членните форми, съществителните имена, прилагателните имена, местоименията, числителните, в употребата на глаголните форми и т.н.) в собствен преводен текст. Локализиране и отстраняване на лексикални грешки (неподходящо управление на глаголи, неподходящо съчетаване на съществителни и прилагателни имена, подбор на синоними, „лъжливи“ приятели на преводача и т.н.) в собствен преводен текст. Локализиране и отстраняване на стилистични грешки (избор на подходящи в стилово отношение съответствия, стилистична компенсация при липса на точно съответствие и т.н.) в собствен преводен текст. Локализиране и отстраняване на грешки при превод на фразеологизми в собствен преводен текст. Локализиране и отстраняване на различни типове грешки (граматични, лексикални, стилистични, при превод на фразеологизми и т.н.) в чужд преводен текст.

Технология на обучението и оценяване: Курсът по дисциплината *Анализ на грешките при превод* се провежда под формата на лекции, включващи представянето и обсъждането на основни понятия, свързани с анализа на грешки при превода, и самостоятелна работа по предварително зададена задача. По време на занятията студентите получават необходимите теоретически разяснения, улесняващи процеса на превод, а впоследствие и конкретни практически задачи. При анализа на грешки се използват както собствени, извършени от студентите, преводи, така и публикувани преводи, извършени от професионални преводачи. По време на занятията особено внимание се обръща на случаите на различия в отделни езикови явления между българския и гръцкия език, които обикновено затрудняват най-много обучаемите, и съответно водят до най-много грешки при превода. Тъй като в края на обучението по дисциплината не е предвидено полагането на семестриален изпит, по време на семестъра се провеждат тестове/контролни работи, оценките от които участват във формирането на финалната текуща оценка. Тестовите/контролните работи включват следните компоненти:

- Анализ на грешки в преводен текст от гръцки на български език.
- Анализ на грешки в преводен текст от български на гръцки език.

БИЗНЕС ГРЪЦКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма за оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова, Катедра по славистика и балканистика, E-mail: dessita_y@swu.bg

Анотация: Основната цел на курса по *Бизнес гръцки език* е студентите да придобият умения за свободно използване на гръцкия език в работна среда, да се формират необходимите навици и умения за извършването на преводи на текстове, отнасящи се до различни бизнес дейности, както и да създаде у студентите умения за свободна комуникация (писмена и устна) в делова среда. Тези знания ще са изключително ценни и полезни за студентите и ще им помогнат в тяхната бъдеща професионална реализация, тъй като ще ги подготвят за работа в реална работна бизнес среда.

Съдържание на учебната дисциплина: По време на учебните занятия се покриват теми като структура на фирмата, бизнес кореспонденция, реклама, бизнес срещи, комуникация, изнасяне на презентации,

представяне на статистики, преговори, разрешаване на бизнес проблеми, създаване на контакти и водене на кратки разговори с бизнес партньори. По време на курса по *Бизнес гръцки език* специално внимание се обръща на различните видове писма от бизнес кореспонденцията и развиване на умения за техния превод и съставяне от страна на студентите.

Технология на обучението и оценяване: Курсът по *Бизнес гръцки език* се провежда под формата на лекции в съчетание с практически задачи за самостоятелна подготовка (извънаудиторна заетост). В лекционния курс преподавателят представя на студентите теоретичните постановки по различните теми, като се съобразява с новите изследвания и разработки в областта. Оценяването по време на семестъра се извършва чрез текущ контрол, отразяващ степента на участие на студентите в семинарните занятия и изпълнението на извънаудиторната заетост, предвидена в учебния план. Тъй като в края на обучението по дисциплината не е предвидено полагането на семестриален изпит, по време на семестъра се провеждат тестове/контролни работи, оценките от които участват във формирането на финалната текуща оценка. Тестовите/контролните работи включват следните компоненти:

- превод от гръцки на български език на текст, чиято тема е близка до изучаваните през семестъра;
- превод от български на гръцки език на текст, чиято тема е близка до изучаваните през семестъра;
- практическа задача (съставяне на административно писмо).

СПЕЦИАЛИЗИРАН ПРЕВОД – ПУБЛИЦИСТИЧНИ И ИКОНОМИЧЕСКИ ТЕКСТОВЕ (ГРЪЦКИ ЕЗИК)

ECTS кредити: 3

Форма за оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 0л+2су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Десислава Йорданова-Петрова, Катедра по славистика и балканистика, Е-mail: dessita_y@swu.bg

Анотация: Основните цели на тази учебна дисциплина са:

- запознаване на студентите с основните характеристики на публицистичните и икономическите текстове;
- запознаване на студентите с основните принципи при превода на публицистични и икономически текстове;
- формиране на навици и умения за извършване на преводи на публицистични и икономически текстове;
- формиране на навици и умения за използването на речници, справочна литература и електронни източници на информация при превод на горепосочените видове текстове.

Съдържание на учебната дисциплина: Характеристика на публицистичните и икономическите текстове, съставени на български и гръцки език. Държавното устройство на Гърция – Държавното устройство на България. Гръцкото правителство – Българското правителство. Избирателната система на Р Гърция – Последни парламентарни избори. Избирателната система на Р България – Последни парламентарни избори. От гръцкия печат – От българския печат. Кратки новини. Новини (превод от гръцки на български език и обратно). Превод от гръцки на български език на статия от периодичния печат или електронните медии. Превод от български на гръцки език на статия от периодичния печат или електронните медии. Икономически новини (превод от гръцки на български език и обратно). Предприятия (превод на текст от гръцки на български език и обратно). Стопански отрасли (превод на текст от гръцки на български език и обратно). Превод от гръцки на български език на статия с икономическа тематика от периодичния печат или електронните медии. Превод от български на гръцки език на статия с икономическа тематика от периодичния печат или електронните медии.

Работа с речници и справочници.

Технология на обучението и оценяване: Курсът се провежда под формата на семинарни упражнения, включващи представянето и обсъждането на основни понятия от областта на превода и самостоятелна работа по предварително зададена задача. По време на упражненията студентите получават както необходимите теоретически разяснения, улесняващи процеса на превод, така и конкретни практически задачи, чието решаване става чрез анализ, съпоставка и обсъждане на текстовете, чрез които разработваната тема се въвежда и илюстрира. Тъй като в края на обучението по дисциплината не е

предвидено полагането на семестриален изпит, по време на семестъра се провеждат тестове/контролни работи, оценките от които участват във формирането на финалната текуща оценка. Тестовите/контролните работи включват следните компоненти:

- превод от гръцки на български език на публицистичен/икономически текст на тема, близка до изучаваните през семестъра;
- превод от български на гръцки език на публицистичен/икономически текст на тема, близка до изучаваните през семестъра.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СЕМЕЙСТВОТО

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV / VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“,

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация: Избираемата учебна дисциплина заема съществено място в професионалната подготовка на бъдещите педагози. Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите педагози за справяне с многообразните професионални задачи. Основната цел на обучението по тази учебна дисциплина е подпомагане и стимулиране развитието на професионалната, социалната и житейската компетентност на студентите, изграждане на познание за същността, спецификата и съвременните тенденции във взаимодействието между училището и семейството в условията на ускорено протичане на глобализационните процеси в световен мащаб, формиране на умения за адекватно ориентиране във визираната проблематика и вземане на конкретни решения, свързани с разрешаването на проблемни, типични и критични ситуации от педагогическата реалност.

Съдържание на учебната дисциплина: Съвременни подходи при изследване на взаимодействието „семейство-училище“; Комплексно-интегративният подход и неговото приложение при изследване на взаимодействието между семейството, училището и обществото; Семейство – училище – общество: Схващания и параметри на взаимодействие; Аспекти на взаимодействието семейство – училище; Компоненти на взаимодействията семейство – училище – общество; Цели на взаимодействията семейство – училище – общество; Основни насоки на взаимодействията семейство – училище – общество; Форми на взаимодействията семейство – училище – общество; Изисквания, свързани с ефективното действие на моделите за взаимодействие между семейство – училище – общество; Предизвикателствата на глобализацията и смисълът на взаимодействието със семейството в съвременното общество.

Технология на обучението и оценяването: Използват се следните методи на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебaten метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др. Окончателната оценка по учебната дисциплина е резултат от текущия контрол по време на семинарните занятия и общата оценка от изпита в края на семестъра. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV / VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл.ас. д-р Мирела Кючукова, катедра „Социална педагогика”, E-mail: m.kuchukova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина изяснява същността, характеристиките и особеностите на педагогическото взаимодействие в мултикултурна среда. Проблематизират се въпросите на културното различие в аспекта на проявите им в училищната среда. Аргументира се важноста на интеркултурното образование за хармонизиране на културните различия в образователното пространство и интеркултурното възпитание на подрастващите. Дискутират се специфични проблеми в процеса на образователна интеграция на децата и учениците от малцинствените етнокултурни групи и на тази основа се очертават педагогическите стратегии, подходи и методи за осъществяване на ефективно педагогическо взаимодействие в мултикултурна среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност и характеристика на педагогическото взаимодействие. Детето като субект в процеса на педагогическото взаимодействие. Същност на културата. Културно многообразие. Мултикултурност и образование. Философия на интеркултурното образование. Културно различие и образователни политики. Същност на педагогическото взаимодействие в мултикултурен контекст. Съдържание на интеркултурното образование в мултикултурна училищна среда. Проблеми в образователната интеграция на деца и ученици от различни етнически групи. Аз – концепция и културна идентичност. Трансформации на идентичността в мултикултурен контекст. Етноцентризъм и образование. Пигмалион-ефект при учителите. Интеркултурна педагогическа компетентност. Учителят като интеркултурен медиатор. Интеркултурно възпитание. Преодоляване на предразсъдъци и дискриминацията в училище. Мултикултурна класна стая. Интерактивни методи за работа в мултикултурна среда. Многоезичие и интеркултурна комуникация в образователното пространство. Същност и типология на мултикултурните конфликти в училище. Работа с родители на деца от различни етноси. Приложения на нови образователни технологии в училищно мултикултурно пространство.

Технология на обучението и оценяването: Организация на аудиторната заетост: Формата за организация и провеждане на обучението по дисциплината е лекционна. В началото студентите се запознават с учебната програма и начина на оценяване на резултатите от обучението. Организацията на обучението по учебната дисциплина се осъществява на два основни етапа – подготвителен и изпълнителен. Предварителната организация на учебните дейности предполага, от една страна, планиране на действията на преподавателя, а от друга – подготовка на студентите за оптимално протичане на учебния процес /предварително поставяне на учебните задачи, разпределение на отговорностите на всеки студент при работа в екип и пр./. Извънаудиторната заетост на студента се състои от: самостоятелна работа в библиотека; консултации с преподавателя; подготовка за лекционно занятие; подготовка за контролна работа; разработване на курсова работа.

ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV / VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“
Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мирослав Терзийски, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“,
E-mail: miroslav.t@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина дава възможност на студентите да придобият знания за същността, принципите, подходите и методите за работа с учениците в областта на гражданското образование. Целта е да се даде възможност на студентите да развият и разширят разбирането си за връзките между образованието и гражданството; да се стимулира критичното им мислене и активно участие, както и да се разшири компетентността им за демократична култура.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия и значение на гражданското образование. Концептуална и политическа рамка на гражданското образование. Подходи към гражданското образование. Гражданско възпитание или гражданско образование. Цели и принципи на гражданското образование. Гражданското образование в различните образователни степени – ДООИ за гражданско образование в ДГ и ОУ. Специфики в началната образователна степен. Съдържателни акценти на гражданското образование в детската градина и началната образователна степен. Методи в преподаването на гражданското образование. Интерактивни методи и техники в процеса на преподаване на гражданското образование. Информално и неформално образование в контекста на гражданското образование. Ресурси по гражданско образование. Семейството и гражданското образование.

Технология на обучението и оценяването: Аудиторна заетост – лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни литературни източници, схеми, нормативни документи, които спомагат за онагледяване и улесняват разбирането и осмислянето на изучаваната материя. Лекциите се подкрепят с множество примери от практиката. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в средствата за масова комуникация и въпроси, които в настоящия момент особено много интригуват студентите като например състоянието и тенденциите в развитието на гражданското образование в Европа и България. Извънаудиторна заетост – самостоятелната работа на студентите се изразява в: подготовка за решаване на тестове и контролни работи по предварително зададени от преподавателя параметри на материала; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост като: Състояние и проблеми на гражданското образование у нас. Проблеми на практическото реализиране на гражданското образование. Съдържателни акценти на гражданското образование.

ПРИБОЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV / VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра “Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

доц. д-р Светослава Съева, Катедра “Управление на образованието и специална педагогика”,

E-mail: s_saeva@swu.bg

Анотация: Лекционният курс по „Приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности“ е с фокус върху особеностите на лицата с различни по вид и степен нарушения, които ги категоризират като такива със „специални образователни потребности“ (различни възможности). Съвременното общество наред с това, че предоставя нови възможности пред посочената група деца и ученици в сферата на образованието, същевременно поставя и нови бариери пред тях, често непреднамерено, с които е необходимо те да се справят успешно, за да се постигне ефективно приобщаване. На дискусия се подлагат горещи теми в областта на образователното приобщаване и доколко то може да се разглежда извън контекста на приобщаването в обществото като цяло. Обсъждат се и теми, свързани с позицията на самите деца и ученици, по отношение на приобщаването им в общообразователната среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебното съдържание на лекционния курс е разпределено в три модула. Първи модул – Основни теоретични области по отношение на приобщаване в сферата на образованието у нас и в чужбина. Втори модул – Категории лица със специални образователни потребности. Трети модул – Подходи и методи за приобщаване в общообразователната среда.

Технология на обучението и оценяването: Лекционните занятия са посветени основно на характеристиката и приложението на различни подходи и методи за приобщаване в условията на образователната среда у нас на деца и ученици с различни по степен и вид нарушения. Предвижда се провеждането на текущо писмено оценяване в рамките на семестъра. Обучението завършва с полагането на семестриален изпит в писмена форма.

КОМУНИКАТИВНИ УМЕНИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 3
Форма на оценяване: текуща оценка
Семестър: IV/VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз
Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:
Катедра по славистика и балканистика
Филологически факултет

Лектори:
Гл. ас. д-р Милен Малаков, Катедра по славистика и балканистика
Тел. +359 73 588 528; E-mail: milen_malakov@swu.bg

Анотация: Основните цели на курса „Комуникативни умения в образователна среда“ са да развие у бъдещите учители по роден и чужд език ефективни стратегии за устна и писмена комуникация, съобразени с нуждите на учениците. Курсът акцентира върху умениято за ясно и структурирано изразяване, активното слушане и създаването на позитивна учебна атмосфера. Важен акцент е и овладяването на техники за невербална комуникация – жестове, мимика, интонация и телесна изразност, които подсилват посланията и улесняват разбирането. Също така курсът развива умения за межкултурна и междуличностна комуникация, подпомагащи ефективното преподаване и взаимодействие в разнообразна образователна среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът включва теми като: същност и видове комуникация в образователната среда; вербална и невербална комуникация и тяхното въздействие върху учениците; умения за активно слушане и емпатия; техники за изграждане на ясни и ефективни устни и писмени послания; стратегии за управление на комуникацията в класната стая и справяне с трудни ситуации; междуличностна и межкултурна комуникация; създаване на позитивен комуникативен климат за активно учене.

Технология на обучението и оценяване: Обучението включва интерактивни лекции, дискусии, ролеви игри, анализ на казуси и практически занимания, които стимулират активно участие и развитие на комуникативни умения. Оценяването се осъществява чрез текущи задачи (писмени и устни изяви, презентации, участие в групови дейности), както и заключителен проект, който измерва както теоретичните знания, така и практическите умения на студентите.

УПРАВЛЕНИЕ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА В ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 3
Форма на оценяване: текуща оценка
Семестър: IV / VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз
Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:
Катедра „Социална педагогика“
Факултет по педагогика

Лектор:
Доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика“, E-mail: yuliana_k@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина е съобразено със специфичните особености на взаимодействието между ангажираните субекти в образованието на различни равнища. Основната цел на програмата е студентите да се запознаят със спецификата на професионалната дейност на специалистите и на тази основа да се открият управленски подходи и методи на работа със специфични целеви групи.

Съдържание на учебната дисциплина: Взаимоотношения учител – ученик. Училищният клас като обект на управление. Взаимоотношения учител-ученик. Учителят като мениджър на класа. Взаимоотношения ученик-ученик. Формални и неформални групи. Мениджмънт на класа като учебна среда. Интерактивна образователна среда. Мениджмънт на дисциплината в класа. Права и задължения на учениците. Мениджмънт на дисциплината в класа. Конфликти – видове, стратегии за справяне с конфликтите. Взаимоотношения учител – родители и изпълняващи родителските функции лица. Родителско участие. Взаимоотношения на учителите с други педагогически специалисти-педагогически съветници, ресурсни

учители. Взаимоотношения директор-педагогически специалисти. Стил на ръководство. Механизъм за справяне с насилието и агресията в образователна среда. Етични норми и стандарти в работата на педагогическите специалисти. Необхванати, напускащи и отпадащи от образователната система деца. Координационен механизъм. Индивидуални и колективни органи за управление на взаимоотношенията – класен ръководител, директор, педагогически съвет, училищни комисии.

Технология на обучението и оценяването: Извънаудиторна заетост: Преглед на посочената от преподавателя литература (предварителна подготовка на студента) за разработване на съответната тема. Конспектиране на статии от печатни и електронни медии по избран от преподавателя проблем. Изготвяне на библиографска справка по посочен от преподавателя теоретичен проблем. Анализ на нормативната уредба. Разработване на реферати по определен от преподавателя проблем.

ЛИДЕРСТВО В ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV / VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мирослав Терзийски, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“,

E-mail: miroslav.t@swu.bg

Анотация: Целта на подготовката по тази дисциплина е да се обогатят познанията на студентите по проблемите, свързани с формирането на лидерски умения. Обучителната програма изяснява значимостта, основните предимства и предпоставки на лидерството, както и специфичните функции и роли на лидера в образователната институция. В съдържателен аспект обхваща основни теоретико-методологични и приложни знания относно същността на лидерството, лидерските качества, лидерските стилове и основните концепции за лидерството. Чрез научната трактовка на проблемите студентите ще могат задълбочено да овладеят техниките и педагогическите практики, свързани с развитие на лидерски умения. Важно е да се усъвършенства у студентите способността да анализират всеотрасно конкретни практически ситуации, да намират целесъобразни и обосновани решения в творческата си дейност. Това ще улесни процеса на бъдещата им професионална адаптация. Във всяка лекция задължително присъстват три блока: проблемен, информационен и блок за разширяване на любознателността на студентите. Освен тях може да има още корективен блок и блок за самоконтрол. С тях се цели да се систематизира натрупания у тях педагогически опит и всяко ново знание да се надстройва над материал, който е добре усвоен. Дисциплината има практико-приложна стойност и обосновава рационални технологии, методи, похвати и техники за ефективна организация и управление на човешките ресурси в училище, за изграждане на устойчивост и постоянство в професионалните взаимоотношения, и в този смисъл генетически е свързана с всички видове практики на студентите. Дисциплината се опира и върху знанията на студентите от областта на педагогиката, философията, психологията и социологията. С всички дисциплини от педагого-психологическия цикъл, застъпени в учебния план на специалността, тя има приемствени и перспективни връзки, чрез които разкрива функционалното си значение.

Съдържание на учебната дисциплина: Лидерството като социално-педагогически феномен. Нормативни документи и законодателство в областта на образованието. Управление на качеството в образователните институции. Учителят като лидер на учениците, успешен учител и наставник. Микрогрупата като управляема общност. Специфика на организационното лидерство. Изисквания. Лидерските стилове като своеобразни управленски подходи. Лидерски умения и компетенции. Вземане на решения в процеса на планиране. Социално-психологически модел за развитие на лидерските компетенции на ръководителя и на организационния лидер.

Технология на обучението и оценяването: Основна форма на обучение по дисциплината са лекционните занятия, които протичат в съответствие с приетото седмично разписание на студентите. По време на лекции акцент се поставя върху развитието на педагогическата култура на студентите. Предвидените тематични единици се разработват в строга логическа последователност и взаимовръзка. Те обезпечават добрата информираност на студентите в областта на проблематиката, усъвършенстването на

интелектуалните и практическите им умения. Наред с традиционните методи за изложение на лекционния материал се прилагат още и интерактивни методи, свързани с разрешаване на проблемно-познавателни, практически задачи.

УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV / VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Дисциплината позволява обучаваните да повишат равнището на професионалната си компетентност чрез обогатяване на административната и правна грамотност. В процеса на обучение се представят и дискутират проблеми свързани със: структурата, организирането и философията на образование; осъществяване на професионална дейност съобразена с нормативните изисквания и регламенти за участие на обществеността в дейността на институцията; осъзнаване на взаимоотношението между нормативната рамка и автономността на институцията (на възможностите за самостоятелни решения при избора и въвеждането на нови моменти в организацията и съдържанието на образователния процес), на основата на нормативни документи в Р България, което е предпоставка за законосъобразно, отговорно, спокойно и сигурно управление на институцията. Курсът на обучение по дисциплината обогатява професионалната култура на студентите, техните знания в областта на управлението, правото и администрирането на дейността в образователната институция, като ги насочва към необходимостта от осъществяване на управленски процес съобразен с нормативните регламенти и изисквания. В рамките на обучението се систематизират стратегии, подходи, принципи за управление, хоризонтално и вертикално управление, функции, компетенции и управленска дейност на директора, необходимите за институцията документи.

Съдържание на учебната дисциплина: Образователни институции – видове, структура, управление. Стиллове на управление. Нива на управление. Нормативни документи в системата на предучилищното и училищното образование. Нормативна основа за управление на дейностите в образователната институция. Функции, компетенции и професионално-личностни качества на директора като педагогически специалист с приоритетна управленска дейност. Контролна дейност в образователната институция – нормативни документи, организиране, отчетност. Система за сътрудничество с родителската общност. Съвременни тенденции стратегия за развитие на институциите в образованието.

Технология на обучението и оценяването: Курсът на обучение по избираемата учебна дисциплина е пряко свързан с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на разглежданите проблеми: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; цялостно разработване на проблем от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр.

ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ И ДИГИТАЛНА КРЕАТИВНОСТ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV / VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектори:

Гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Категоричната необходимост от владение на съвременните информационни технологии, засяга всички сфери на дейност, включително и образователната. С оглед и на непрекъснатото навлизане на различни софтуерни решения, насочени към образователната практика, се налага включването в учебния план на специалност „Начална училищна педагогика“ на дисциплини с ориентация към повишаването на дигиталната компетентност и развиването на креативността. За успешната си реализация на пазара на труда, всеки бъдещ специалист се нуждае от определени компетентности. Те са заложи в Европейската квалификационна рамка (ЕКР) която е инструмент, подпомагащ процеса на съпоставяне и сравняване на квалификационните системи в Европа. Учебната дисциплина има за цел да даде на студентите основни знания относно същността и областите на дигиталната компетентност, нейната специфика в дейността на съвременния учител, както и относно същността, значението и мястото на дигиталната креативност в обучението.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на дигиталните компетентности. Нормативна уредба (Ключови компетентности; Европейска квалификационна рамка; Европейска рамка за дигитална компетентност на гражданите и др.). Основни области на дигиталната компетентност (информационна грамотност; комуникация и сътрудничество; създаване на дигитално съдържание; безопасност и разрешаване на проблеми). Дигитална компетентност на учителите (DigCompEdu). Креативност. Същност и значение на дигиталната креативност. Дигиталната креативност в обучението. Място на дигиталната креативност в извънкласните дейности. Развитие на дигиталната креативност. Създаване и използване на дигитални ресурси. Софтуерни решения.

Технология на обучението и оценяването: Аудиторна заетост – организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението на през семестъра протича под формата на лекции. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. Предоставят им се голям брой презентации и видеа, подготвени специално за дисциплината и съобразени с нейната специфика. Извънаудиторната заетост на студентите е в съответствие с целите, задачите и съдържанието на учебната дисциплина. Насочена е към обогатяване, разширяване, конкретизиране на знанията; към поставяне на акцент върху самостоятелната подготовка на студента, върху многообразието от дейности, които му дават възможност да постигне необходимата професионална компетентност, върху възможностите му за разработване на дигитални ресурси.

РАЗРАБОТВАНЕ НА УРОЦИ ЗА ОБУЧЕНИЕ В ЕЛЕКТРОННА СРЕДА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV/VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Милен Малаков, Катедра по славистика и балканистика

Тел. +359 73 588 528; E-mail: milen_malakov@swu.bg

Анотация: Курсът осигурява на студентите както теоретични знания, така и практически умения, които да ги подготвят за ефективно преподаване в условията на все по-дигитализиращия се образователен процес.

1. Разбиране на принципите на дигиталното обучение:
 - Осигуряване на знания за съвременните педагогически подходи, специфични за дигиталната среда.
 - Анализ на ключовите характеристики на успешното обучение в дигитален контекст.
2. Разработване на умения за проектиране на уроци:

- Обучение на студентите как да структурират учебно съдържание, съобразено с нуждите на дигиталната среда.
 - Разработване на интерактивни и ангажиращи уроци с използване на подходящи инструменти и технологии.
3. Технологична грамотност:
- Усвояване на основите на работа с платформи за онлайн обучение (напр. Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams и др.).
 - Овладяване на софтуер за създаване на мултимедийно съдържание, вкл. с употребата на AI (видеа, презентации, интерактивни тестове и др.).
4. Фокус върху обучаемия:
- Разбиране на принципите за персонализация и адаптивност в дигиталното обучение.
 - Овладяване на методи за поддържане на ангажираността и мотивацията на обучаемите в онлайн среда.
5. Оценка и обратна връзка:
- Разработване на ефективни механизми за оценяване на учебните резултати в дигитална среда.
 - Обучение как да се предоставя конструктивна обратна връзка чрез дигитални средства.

Съдържание на учебната дисциплина: Онлайн обучение, смесено обучение, електронна среда за обучение; обучителен обект. Модели и теоретични принципи, приложими при разработването на електронни дидактически материали. Същност на урока. Технологични етапи при разработването му за обучение в електронна среда. Анализ на потребностите на обучаваните и на учебния контекст. Планиране. Целеполагане, подбор на материали. Разработка на дидактически материали. Когнитивен стил на учене – когнитивна теория за мултимедийно обучение и теория за когнитивното натоварване в мултимедийното обучение. Авторски права, защита на личните данни и етични стандарти в дигиталното образование. Практическа подготовка на платформа за обучение в дигитална среда и установяване на канали за комуникация. Изготвяне на урок за преподаване в електронна среда с интегриране на дигитални инструменти за интерактивно обучение.

Технология на обучението и оценяване: Обучението включва: кратки теоретични въведения - обяснение на основните функции и принципи. Демонстрации: преподавателят показва на проектор/екран конкретни операции. Практически упражнения: студентите изпълняват задачи паралелно на компютрите си. Самостоятелна работа: подготовка на кратки учебни материали в електронна среда у дома. Обсъждане и обратна връзка: колективно разглеждане на често срещани грешки и добри практики. В края на семестъра се оценяват степента и качеството на изпълнение на поставените в хода на обучението практически задачи.

ОБУЧЕНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК В ДИГИТАЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV/VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език, +359898568951, bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Дисциплината цели да запознае студентите с възможностите за осъществяване на обучение по български език в дигитална среда. Навлизането на технологиите в училище е активен процес и достъпните ресурси постоянно се увеличават, ето защо студентите трябва да бъдат подготвени за бъдещите предизвикателства, пред които ще бъдат изправени в реалната си работа с учениците. Затова в рамките на обучението студентите се запознават с наличните дигитални платформи и с техните възможности, предимства и недостатъци. Така те се запознават с типове дигитални ресурси, които биха могли да използват в своята работа като преподаватели и могат да създават сами дигитални ресурси, които да използват в своята бъдеща работа.

Съдържание на учебната дисциплина: Дигитални средства и ресурси, надграждащи традиционните дидактични методи в процеса на обучение по български език. Работа с електронно четими учебници и електронни учебници по български език. Работа в онлайн платформи. Microsoft Teams, Google Meet,

ZOOM, Big Blue Button и др. и обучението по български език. Работа с онлайн платформи – Blackboard и Moodle в обучението по български език. Откриване на дигитални ресурси за интерактивно преподаване и оценяване на учениците в часовете по български език. Създаване на дигитални ресурси за интерактивно преподаване и оценяване на учениците в часовете по български език. Проектът „Дигитална раница“ и обучението по български език. AI ресурси.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, разработване на курсови проекти (групови и индивидуални) и дигитални задачи по определени параметри и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ОБУЧЕНИЕТО ПО ЛИТЕРАТУРА В ДИГИТАЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: IV / VI

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Ас. д-р Павлина Солачка, Катедра по литература и етнология, E-mail: poli_mitova@swu.bg

Анотация: Дисциплината запознава студентите с преподаването на литература в дигитална среда чрез лекции и практически модели. Основен акцент се поставя върху използването на образователни платформи, синхронни и асинхронни форми на обучение. Целта е студентите да придобият ключови дигитални умения и компетентности, необходими за съвременното преподаване и адаптация към новите образователни предизвикателства.

Съдържание на учебната дисциплина: Дигиталното обучение по литература като част от съвременното хуманитарно знание. Запознаване с възможностите за обучение с дигитални ресурси. Видове обучение. Възможности на електронното обучение за създаване на материали в дигиталната среда. Развитие на дигитална компетентност в часовете по литература. Работа с литературни платформи и портали. Художествените текстове в дигиталното пространство. Дигитализиране на книги и тяхното съхраняване в каталози. Създаване на литературна видеолекция. Вграждане на видеоуроци в часовете по литература. Създаване и решаване на онлайн тестове в часовете по литература. Създаване на мултимедийна Power Point презентация. Създаване на виртуална литературна библиотека. Облачни книгохранилища. Разработване на самостоятелни литературни проекти в дигитална среда. Запознаване с образователните функции на електронни учебници. Работа и съчетаване на традиционни и електронни форми за обучение в часовете по литература. Повишаване на мотивацията при обучението с електронни ресурси.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се провежда чрез лекции, практически задачи и работа с дигитални платформи. Използват се електронни ресурси, видеолекции, презентации и онлайн инструменти. Оценяването включва участие в занятията, практически проекти, онлайн тестове и финално задание в дигитална форма.

АЛТЕРНАТИВНА ПРИЛОЖНОСТ НА ЛИТЕРАТУРАТА В ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Елена Азманова-Рударска, Катедра по литература и етнология,

тел. +359 73 588 528, elena_azmanova@swu.bg

Анотация: Да разшири обучението по литературоведските дисциплини в посока на тяхната алтернативна приложимост в образованието, по-специално неговите извънкласни форми. Да формира у студентите умения да се справят в ситуациите на филологическа ангажираност от страна на институцията-работодател. Да изгради цялостност в личностната реализация по отношение на участието им в училищния живот. Да внуши ангажираност към младите и подрастващите и чувство на отговорност и адаптивност към променящите се бизнес условия в България. Да възпита стремеж към личностна изява и себеотстояване в конкурентния свят на училищното възпитание, обучение и образование.

Съдържание на учебната дисциплина: Едно от приложенията на филологическото образование в съвременния свят е в училище. Класните и извънкласните форми се явяват главните й задачи. Този лекционен курс акцентира върху училищните извънкласни форми.

Дисциплината „Алтернативна приложност на литературата в образованието” е важна в процеса на изучаване и усвояване на основни методи на преподаване, общуване и интегриране сред учениците в училищния живот. Ако уменията да преподават уроци ги прави добри специалисти, то уменията да адаптират учебното съдържание под формата на различни игри и забавни моменти ги превръща в актуални и модерни учители, обвързани с пълнокръвния живот на училището и извън него.

Дисциплината „Алтернативна приложност на литературата в образованието” представя в действие извънкласните форми и разглежда тяхното единство в три компонента като част от възможностите за разширение приложимостта на филологическото образование.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), работа с библиография (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. Д-р София Мицова, Катедра по български език, тел: + 359 886338077, e-mail: sofiamitsova@swu.bg

Анотация: Основната цел на курса е да запознае студентите с все по-актуалните и все по-налагащите се в световен, а и в национален план интерактивни образователни методи в езиковото обучение. Поставен е акцент върху прилагането на интерактивното обучение в преподаването на български език като базисен предмет в училище.

За учениците в съвременното българско училище най-важно е предоставянето на възможност за активно усвояване не само на спецификите на учебния материал по български език, но и на особеностите на езиковата му система. Чрез този курс се дава възможност за овладяването на умения у бъдещите учители по български език, които да приложат в процеса на изграждане на компетентности чрез методи на обучение, предполагащи активното участие на учениците в условия на взаимодействие и емпатия.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на дисциплината “Интерактивни методи в обучението по български език”; Същност на интерактивността в учебния процес. Интерактивно или традиционно преподаване?; Алтернативните (интерактивни) методи в световната практика. Световният опит в езиковото обучение; Особенности на интерактивната образователна среда с оглед на обучението по български език; Изграждане на партньорски отношения между учителя и ученика с помощта на интерактивните образователни методи в езиковото обучение; Ученикът като автор и творец в процеса на своето обучение по български език; Интерактивните методи и техники в обучението по български език. Анализ; Съпоставителен анализ на отделните интерактивни методи в зависимост от приложението им в

процеса на обучение по български език; Практическо приложение на интерактивни методи в обучението по български език. Разработване на урок.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

МУЛТИМЕДИЙНО ПРЕЗЕНТИРАНЕ В ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. Д-р София Мицова, Катедра по български език, тел: + 359 886338077, e-mail: sofiamitsova@swu.bg

Анотация: Идеята на този лекционен курс е на студентите да се даде добра теоретична и практическа подготовка за успешно презентирание на идеи, планове, задачи и др. в сферата на туризма. Вниманието е фокусирано върху комуникативните, мултимедийните и организационните аспекти на презентацията. По време на обучението се използват мултимедийни средства за работа, като се анализират мултимедийни презентации по теми, свързани с представянето на бизнес проекти. Един от акцентите на лекционния курс е и теоретична и практическа подготовка на студентите за презентирание на техни разработки. Студентите трябва да изградят основни знания и умения за: най-важните закономерности, норми и правила, които се прилагат в писмената, устната, мултимедийната, видео- и комбинираната презентация. Завършилите курса трябва да могат да се справят успешно с устни, писмени и мултимедийни презентации.

Съдържание на учебната дисциплина: Презентацията – същност, видове презентации. Елементи на презентацията; Презентатор и аудитория. Комуникативна връзка и особености на възприемане; Подготовка за презентирание: Анализ на аудиторията. Структуриране на презентацията. Търсене на материал. Построяване на презентацията. Варианти на презентации. Техническа подготовка. Организационна подготовка; Технологични аспекти на презентацията. Използване на специализиран софтуер. Структуриране на съдържание; Комуникативни аспекти за успешно презентирание.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ЕЛЕКТРОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИЕТО

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2 су + 4 иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Милен Малаков, Катедра по славистика и балканистика

Кабинет: 1563, milen_malakov@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Електронни технологии в обучението“, включена като избираема в Учебния план на специалността Педагогика на обучението по български език и чужд език, се състои от 30 часа лекции и 60 часа извънаудиторна заетост на студентите. Курсът цели да даде на студентите теоретични познания, но и практически умения за използване на съвременни устройства за мултимедийно презентирание на учебния материал и платформи за преподаване в онлайн среда. След приключването му студентите трябва да познават в детайли възможностите и функциите на разглеждания хардуер и софтуер, да могат да структурират учебния материал за по-лесна и правилна презентация чрез мултимедийно устройство, да създават виртуална класна стая и да структурират учебно съдържание (уроци, тестове, презентации, задачи за домашна работа) в нея.

Съдържание на учебната дисциплина: 1. Съвременни устройства за мултимедийно представяне на учебния материал. 2. Еволюция и сфери на приложение на най-разпространените инструменти за подпомагане на обучението. 3. Свързване, софтуерна поддръжка и използване на мултимедийен проектор, екран и дъска. 4. Включване на онлайн съдържание чрез мултимедийно устройство в преподаването. 5. Практическа презентация на учебен материал с помощта на мултимедийен проектор / екран / дъска. 6. Запознаване с възможностите на платформата Google Classroom за създаване, разпространение и оценяване на задания. 7. Разпределение на съдържанието по учебен предмет в платформата Google Classroom. 8. Създаване и възлагане на задания. Организация на оценяването. 9. Използване на инструменти от пакета Google Workspace for Education в подкрепа на обучението. 10. Използване на платформата Blackboard в преподаването. 11. Организация на модулите на началното табло. 12. Инструменти за взаимодействие с учениците. Организация на предметите.

Технология на обучението и оценяване: Обучението включва: кратки теоретични въведения - обяснение на основните функции и принципи. Демонстрации: преподавателят показва на проектор/екран конкретни операции. Практически упражнения: студентите изпълняват задачи паралелно на компютрите си. Самостоятелна работа: подготовка на кратки учебни материали в електронна среда у дома. Обсъждане и обратна връзка: колективно разглеждане на често срещани грешки и добри практики. В края на семестъра се оценяват степента и качеството на изпълнение на поставените в хода на обучението практически задачи.

КОМУНИКАТИВНИТЕ ЗАДАЧИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра „Български език“

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Биляна Тодорова, Катедра по български език, +359898568951, bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Дисциплината си поставя за цел да запознае студентите с комуникативния подход в обучението по български език и с конкретните комуникативни задачи, които студентите могат да използват в работата си като учители по български език в средното училище. Както е известно, в Наредба №5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка се твърди, че комуникативноречевите компетентности са една от основните области на компетентност, залегнали в процеса на обучението по български език и литература (компонент български език). Ето защо усвояването на различни задачи, които да развиват уменията за четене, говорене, слушане и писане, е от голяма важност за бъдещите учители. Курсът дава възможност да се представят теоретични наблюдения, свързани с развитието на комуникативноречевите умения, както и да се представят различни модели на задачи, които бъдещите учители да прилагат в своята ежедневна работа.

Съдържание на учебната дисциплина: Видове задачи в обучението по български език. Комуникативният подход в образованието. Комуникативният подход и обучението, фокусирано върху ученика. Място на комуникативните задачи в урока по български език. Индивидуални комуникативни задачи. Комуникативните задачи за работа в малки групи. Комуникативните задачи за работа в големи групи. Комуникативният подход, комуникативните задачи и комуникацията учител – ученик. Ролята на обратната връзка в обучението по български език.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, разработване на курсови проекти (групови и индивидуални), разработване на план-конспекти и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ОСОБЕНОСТИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ПРИ УЧЕНИЦИ С РАЗЛИЧНО НИВО НА ЛИНГВИСТИЧНА КОМПЕТЕНТНОСТ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Гергана Падарева, Катедра по български език, тел. +359 73 588 528, gerypadareva@swu.bg

Анотация: Курсът цели да запознае студентите с ролята на учителя по български език в условията на включващото образование в системата на българското училище, както и при преподаването в класове, в които има ученици с различно ниво на лингвистична компетентност; с различното ниво на езикова компетентност, речева реализация и комуникативна компетентност на учениците и как то се отразява на работата в часовете по български език; с комуникационни модели, адаптирани към обучението по български език при ученици с различна степен на езикова компетентност; с трудностите при обучението и преподаването по български език при наличието в класа на ученици с различна степен на езикова компетентност; с подходящи задачи за усвояване на материала.

Съдържание на учебната дисциплина: Лекционният курс включва запознаване с особеностите на обучение по български език при наличие в класа на ученици с различно ниво на лингвистична компетентност (езикова компетентност, езикова реализация, комуникативна компетентност, включително семантична и прагматична компетентност), разделени условно на няколко групи – ученици билингви, ученици от малцинствените групи, в които се говори на език, различен от българския, ученици с различен от българския майчин език, ученици с комуникативни нарушения, ученици със СОП. Лекционният курс включва както теоретично представяне на материала, така и видео- и аудио материали, а освен това предвижда гост-лектори специалисти по съответните нарушения, както и впечатления на учители с опит в работата с ученици билингви, ученици с комуникативни нарушения, със СОП.

Технология на обучението и оценяване: Темите от съдържанието се представят чрез презентации, придружени с примери, които се обсъждат със студентите. Оценяването се базира на участие в дискусиите и анализите, както и в подготовка на презентация.

ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ ЗА РАБОТА В ЕКИП

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Венцислав Божинов, ас. д-р Павлина Солачка, Катедра по литература и етнология,

E-mail: vbozhinov@swu.bg ; poli_mitova@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Знания и умения за работа в екип“ Дисциплината запознава студентите със съвременните теории за екипа и работата в екип, с което се постигат две основни цели: придобиване от страна на студентите на лични компетентности за успешно включване в бъдеща екипна работа;

придобиване на преподавателски компетентности за прилагане в обучението на екипната работа с цел развиване у учениците на ключови компетентности като: езикова, дигитална, обществена и гражданска, културна осъзнатост и умения за учене.

Съдържание на учебната дисциплина: Теория за екипа. Група и екип. Видове екипи и мястото им в организационната структура. Екипна цел. Значението на екипната цел в дейността на екипа. Типове хора в екипа. Характеристики на отделните екипни хора. Ролята на екипната дейност в училище за придобиване на социални компетентности. Екипната дейност като средство за изпълнение на ученически проекти. Практическото прилагане на знанията и уменията при изпълнението на екипните задачи. Прилагане на компетентностния подход за повишаване на екипната ефективност. Психологически характеристики на лидера. Мениджър и лидер. Лидер и лидерство в екипа. Председател на екипа. Ролята на екипа като функционална единица за прилагането на различните типове компетентности. Управление на проекта.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Предвиждат се консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи, презентации) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

РАЗВИТИЕ НА КЛЮЧОВИ УМЕНИЯ ЗА 21. ВЕК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Павел Филипов, Катедра по славистика и балканистика

тел. +359 73 588 528, pavel_filipov.16@swu.bg

Анотация: Курсът развитие на ключови умения за 21. век е полезен за студентите, защото се фокусира върху ключови умения, необходими за да бъдат получените знания ефективни за младия специалист. Представа онези ключови умения и компетентности, които са необходими на младите студенти да се справят с непозната ситуация и да бъдат адекватни на темповете на образованието днес, които са динамични и бързо променящи се. Тези ключови компетентности включват традиционни умения като общуване на майчиния език, владееене на чужди езици, цифрови умения, грамотност, както и хоризонтални умения като умения за учене, социална и гражданска отговорност, инициативност и предприемачество, културна осъзнатост и творчество.

Съдържание на учебната дисциплина: Понятие за ключови компетентности. Терминологичен апарат. Основни компетентности и ключови умения. Изграждане на умения по грамотност. Майчин език. Четивна грамотност – що е то. Развиване на математическа грамотност. Развиване на дигитална грамотност. Овлабяване на чужди езици. Умение за учене. Социални и граждански компетентности. Умение за инициативност и личностно развитие. Компетентности в областта на културата и на творческите изяви. Емоционална компетентност.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА НА НАУЧНОТО ИЗСЛЕДВАНЕ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:

Доц. д-р Радослав Цонев, Катедра по български език, тел. 073/ 588 523, radoslavltsonev@swu.bg

Анотация: Курсът има за цел да запознае студентите с основните принципи на научното изследване и практическото провеждане на научен експеримент. Разглеждат се проблемите на измерването в точните хуманитарни науки и се предоставят основни теоретични знания за математическата статистика и нейното приложение при експериментално научно изследване. Дисциплината запознава студентите с основните статистически методи, прилагани в експерименталното научно изследване, а очакваните резултати включват придобиване на умения за планиране и провеждане на конкретно експериментално изследване.

Съдържание на учебната дисциплина: Измерването в науката. „Видове“ науки от гледна точка на измерването. Планиране на експеримента. Експериментални данни и начини на обработка. Основни понятия в статистиката. Статистически характеристики – грешки. Статистическа хипотеза – статистически критерии за проверка. Приложение на статистическите методи в лингвистиката.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост (самостоятелната работа) включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ТЕОРИЯ И МЕТОДИКА НА ДИДАКТИЧЕСКИТЕ ТЕСТОВЕ

ECTS кредити: 3

Форма за оценяване: текущ контрол

Семестър: VII

Седмичен хорарниум: 2л+0с/у+4ИАЗ

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Любка Ненова, Катедра по български език, тел: 073/588523; e-mail: lyubka_nenova@swu.bg

Анотация: Учебната програма се състои от 30 лекционни часа. Идеята на дисциплината е да запознае студентите с тестовите като едно от средствата за усвояване, проверяване и оценяване на знанията както по роден, така и по чужд език. Обръща се внимание върху същността на нормативните и на критерийните тестове, с историята на възникването им, съвременното състояние и световния опит в тази област. Цели се студентите да придобият теоретични и практически познания за това как да решават и конструират тестове сами. Дисциплината е в пряка връзка с дисциплината „Методика на обучението по български език“, както и с всички дисциплини, на чиято основа могат да се изграждат тестове.

Съдържание на учебната дисциплина: История и теория на дидактическите тестове – възникване, развитие и съвременно състояние. Теории за тестовите – Класическа теория на тестовите и Вероятностни (стохастически) теории за тестовите. Основна характеристики: обективност, надеждност, валидност, сравнимост, икономичност и други характеристики. Дидактическите тестове като научноизследователски методи. Разработване на тестови въпроси и задачи. Въпроси и задачи от отворен тип. Методика на допълването. Въпроси и задачи със структуриран отговор. Други видове задачи.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс е комбиниран – дава теоретични познания, за да могат практически студентите да се справят с предизвикателството да решават максимално добре и да създават коректни, пълни и представителни тестове. Извънаудиторната заетост на студента се състои от: самостоятелна работа в библиотека; консултации с преподавателя; разработване на тестови задачи. Темите и задачите за всяка конкретна разработка студентът изпълнява в писмен вид. Темата на писмената разработка се определя от преподавателя след осъществено събеседване със студента. В края на семестъра

преподавателят възлага на студентите сами да създадат пакет от тестови задачи на български език, въз основа на които се поставя крайната оценка по дисциплината.

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Милена Накова-Петрова, Катедра по български език, тел. +359 889781821, m_nakova82@abv.bg

Анотация: Курсът представя основните теории и подходи към межкултурното образование. Като интердисциплинарна научна област основните проблеми са разгледани в светлината на интерактивната социолонгвистика, интеркултурната комуникация, етнологията. Вниманието е отделено и на субкултурните общности - полови, възрастови, религиозни. В глобализирания свят интеркултурната компетентност е необходима за преодоляване на етнически стереотипи, предразсъдъци към маргинализираните групи, прояви на расизъм и ксенофобия. Споделят се и се обсъждат европейските и национални нормативни документи, свързани с въпроса за етническите малцинства. Лекционният курс цели да създава умения за ефикасен културен диалог и толерантност в училищна среда и да допринесе за преодоляването на етноцентризма. Включва също и добри практики, конкретни съвети и насоки към обучаемите за успешно справяне с межкултурните различия и конфликти в клас.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия, свързани с интеркултурното образование. Култура - определение, функции, характеристики. Етнос, раса, нация, малцинство. Етнокултурна и етнорелигиозна характеристика на населението в България. Предразсъдъци и стереотипи. Расизъм и дискриминация. Мултикултурно и интеркултурно образование. Същност, цели и задачи на интеркултурното образование. Интеркултурна педагогика. Образователна интеграция. Образователни проблеми на малцинствата. Принципи за работа с деца от различни етноси. Методи за работа в мултикултурна среда. Методи за обучение „в различия“. Интеграция на ромите в образованието. Интеграция на бежанци и мигранти. Учебно съдържание. Интеркултурни програми. Учителят в интеркултурното образование.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, анализ на текст, работа с библиографски източници, отразена в писмен вид, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др.

САМОСТОЯТЕЛНАТА РАБОТА НА УЧЕНИЦИТЕ В ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Милена Накова-Петрова, Катедра по български език, тел. +359 889781821, m_nakova82@abv.bg

Анотация: Под самостоятелна работа на учениците в процеса на обучението трябва да се разбира такава тяхна дейност, която те съзнателно организират и изпълняват в съответствие с определена цел, като преодоляват срещаните при постигането на целта трудности със собствени усилия, при което ръководството на учителя е непряко, опосредствено. Степента на самостоятелност на учениците при

изпълнение на работата зависи както от характера и съдържанието на задачата, която трябва да бъде решена, така и от равнището на развитието на учениците, от техните индивидуални възможности. Всеки ученик решава задачата със собствени усилия, което обаче не изключва ръководство и помощта на учителя. Лекционният курс включва теми, чиято цел е да запознае студентите със същността на самостоятелната работа при учениците, както и видовете независима работа, които студентите могат да използват в практиката си като учители по български език в средното училище. Студентите се запознават с методите и похватите, чрез които тя се осъществява. У тях се формира способност за организиране на независима работа при учениците както при овладяване на основните знания, така и при поставяне на творчески и изследователски дейности. Представят се предимствата и недостатъците на независимата работа, а също и резултатите, които могат да бъдат постигнати при използването ѝ.

Съдържание на учебната дисциплина: Цели и задачи на самостоятелната работа при учениците. Подходи при класификация на самостоятелната работа в обучението. Видове самостоятелна работа в обучението. Организация на самостоятелната работа на учениците от учителя. Управление на самостоятелната работа на учениците от учителя. Самостоятелната работа в часовете за нови знания. Самостоятелната работа при затвърдяване и практическо приложение на знанията. Самостоятелната работа на учениците при преговора по граматика. Самостоятелната работа на учителя при подготовка на часа. Извънкласна форма на работа по български език.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, работа с библиографски източници, отразена в писмен вид, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др.

АНАЛИТИЧНАТА ГРАМАТИКА КАТО ПОМОЩЕН ПОДХОД В ПРЕПОДАВАНЕТО НА ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0су+4иаз

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Красимира Хаджиева, Катедра по български език, тел. +359 73 588 528, kr_hadjieva@swu.bg

Анотация: Лекционният курс запознава студентите с концепцията на аналитичната граматика, с подходите и методите, които тя използва. Аналитичната граматика е всъщност „разпознавателна граматика“, която подпомага усвояването/изучаването, и съответно употребата, на езика единствено в практически план. Чрез методите на аналитичната граматика е възможно да се обучават учещи, които нямат никакви предварителни познания по граматика. Този подход е изключително подходящ и за домашно обучение, като може да бъде прилаган както от специалисти, така и от непрофесионалисти (напр. родители и др.). Аналитичната граматика е дисциплина, предназначена за обучавани на възраст над 10 години. Курсът представя специфични подходи на преподаване и конкретни практически модели на работа в рамките на аналитичната граматика. Целта на курса е студентите да развият умения за преподаване на граматика на учещи, които не притежават никакви предварителни знания; да развият умения за правилно „дозиране“ и преподаване на граматика на принципа „стъпка по стъпка“, както и умения за правене на релевантни обобщения на езиковите факти в областта на морфологията, синтаксиса, писмената култура и т.н. при преподаването на аналитична граматика.

Съдържание на учебната дисциплина: Възникване и същност на аналитичната граматика. Нива на обучение в аналитичната граматика. Първо ниво – основи на граматиката (части на речта, словосъчетание и изречение, изреченски модели, видове сказуеми. Второ ниво – писмена култура (употреба на главни букви, слято, полуслято и разделно писане, пунктуация, синтактично съгласуване, уместна употреба на различна по тип лексика. Трето ниво – морфологични категории. Четвърто ниво – видове изречения. Пето ниво – общи правописни и граматически правила, превенция на правописни и граматически грешки.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се провежда под формата на лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. По време на лекционните занятия се поднася нова информация, но наред с това се правят преговори и препратки към знания, придобити по-рано в рамките на цялостното обучение в университета. Извънаудиторната заетост се състои от консултации с преподавателя, самостоятелна работа в библиотека, подготовка за текущо писмено изпитване, писмено разработване на доклади и презентации по теми, зададени от преподавателя. Курсът на обучение приключва с оценка от текущ контрол.

СИЛАТА НА ДУМИТЕ В ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ДИСКУРС

ECTS кредити: 3

Форма за оценяване: текущ контрол

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 2л+0с/у+4ИАЗ

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по български език, Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Любка Ненова, Катедра по български език, тел: 073/ 588523; e-mail: lyubka_nenova@swu.bg

Анотация: Учебният курс се състои от 30 часа лекционен курс и 60 часа извънаудиторна заетост. Курсът има за цел да запознае студентите с основните понятия от областта на психологията и теорията на комуникацията. Разглеждат се актуални социални и културни проблеми при взаимодействието между обучаващи и обучавани, като се включват достиженията на психологията за познанието на езика (чрез понятия като емпатия, социална и емоционална интелигентност, ненасилствена комуникация и др.) и начините на въздействие чрез него (за изразяване на убеждение, мотивация, похвала, благодарност и др.). Стратегиите за вербалната комуникация в съвременния педагогически дискурс се разглеждат и упражняват. Обръща се внимание и на някои съвременни теории и техники за педагогическо въздействие чрез силата на словото (устното и писменото). Всеки студент трябва да подготви по поне една писмена или по една курсова работа в рамките на семестъра, в който дисциплината се изучава. Разчита се изключително много на извънаудиторната заетост на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина: Силата на думите. Въведение. Езикът на съзнанието и Езикът на сътрудничеството. Съпричастна комуникация с децата (учениците) и ННК. Емоционална интелигентност и моделът на д-р Томас Гордън. Да станем майстори на комуникацията: Методът на Рейма. Етапи на психоемоционално развитие през първите 7 год. и след това. Интелигентност – теория и видове. Дейности, които развиват интелигентност. Емпатията: умението да осъзнаваме емоциите си и тези на децата/учениците. Как да накараме децата да слушат? Основни похвати за водене на преговори. Похвалата. Насърчаване на оптимизма у детето. Уважавай, за да те уважават! Подпомагане на самостоятелността. Приемане на критики и овладяване на стреса. Изкуството да говорим с всекиго във всяка ситуация. Изкуството да говорим пред другите.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс е комбиниран – съчетава се традиционният начин за водене на лекции, от една страна, с обсъждане на конкретни проблеми след наблюдение върху конкретен материал от страна на студентите. Извънаудиторната заетост на студента се състои от консултации с преподавателя и разработване на задачи (работа с конкретен среднобългарски текст; курсова работа; домашна работа). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текущ контрол.

СУГЕСТОПЕДИЧНИ МЕТОДИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 1

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 1л+0су+1иаз

Статут на дисциплината: факултативна

Методическо ръководство:

Катедра по български език

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р София Мицова, Катедра по български език, Тел: +359-73-588-528, e-mail: sofiamitsova@swu.bg

Анотация: Основната цел на курса е да запознае студентите със сугестопедичните образова-телни методи в езиковото обучение. Поставен е акцент върху прилагането на интеракция-та между съдържанието на учебния материал по учебната дисциплина БЕЛ и изкуствата. От друга страна се дават допълнителни нестандартни и иновативни идеи за мултидисциплинарност при обучението на български език като базисен предмет в училище. За учениците в съвременното българско училище най-важно е предоставянето на възможност за активно усвояване не само на спецификите на учебния материал по българ-ски език, но и на особеностите на езиковата му система. Чрез този курс се дава възмож-ност за овладяването на умения у бъдещите учители по български език, които да приложат в процеса на изграждане на компетентности чрез методи на обучение, предполагащи активното участие на учниците в условия на взаимодействие и емпатия.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на дисциплината “Сугестопедични методи в обучението по българ-ски език”; Същност на сугестопедията в учебния процес. Класически или алтернативни подходи в преподавателската дейност?; Алтернативните (интерактивни) методи в световната практика. Световният опит в езиковото обучение; Особенности на сугестопедичната образователна среда с оглед на обучението по български език; Изграждане на партньорски отношения между учителя и ученика с помощта на су-гестопедията в езиковото обучение; Ученикът като автор и творец в процеса на своето обучение по български език; Сугестопедични методи и техники в обучението по български език. Анализ; Съпоставителен анализ на отделните сугестопедични методи в зависимост от прило-жението им в процеса на обучение по български език; Практическо приложение на сугестопедичните методи в обучението по български език. Разработване на урок.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс е комбиниран – съчетава се традиционният начин за водене на лекции, от една страна, с предварително раздадени лекционни занятия, от друга, които се дискутират от гледна точка на изясняването на най-важната информация в тях. На семинарните занятия се разискват предварително поставени от преподавателя въпроси. Извънаудиторната заетост се състои от консултации с преподавателя, самостоятелна работа в библиотека, подготовка за текущо писмено изпитване, писмено разработване на доклади и презентации по теми, зададени от преподавателя. Окончателната оценка по учебната дисциплина се формира от оценка от текущ контрол.

АСПЕКТИ НА РАБОТАТА С УЧЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

ECTS кредити: 1

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 1л+0су+1иаз

Статут на дисциплината: факултативна

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Павел Филипов, Катедра по славистика и балканистика

тел. +359 73 588 528, pavel_filipov.16@swu.bg

Анотация: Курсът по аспекти на работа с учебна документация се изучава от студентите в специалност английски език и етнология и е факултативен. Обучението е разработено в един модул, който представлява относително завършена цялост, изграждаща общото съдържание на обучението по тази дисциплина. Модулът съдържа теоретична част, чиято цел е да се опознае основно нормативната база, свързана с образователния процес в Република България.

Съдържание на учебната дисциплина: Книга за подлежащите на задължително обучение деца до 16 годишна възраст. Дневници за 1, 2, 3, 4 клас и ученическа книжка. Дневници за 5-12 клас и ученическа лична карта. Дневници на занималните, за работа на извънкласните и извънучилищните форми. Дневници за групи в интернат, полуинтернат, общежитие, дом за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа, за учениците в индивидуална форма на обучение. Материална книга за взетите учебни часове. Главна книга за учениците от 1 до 8 клас. Лични картони за задочна, самостоятелна, индивидуална форма на обучение в СОУ, гимназия, професионална гимназия, профилирана гимназия, професионално

училище. Лични картони за дневна и вечерна форма на обучение в СОУ, гимназия, професионална гимназия, профилирана гимназия, професионално училище. Лични картони за дневна и вечерна форма на обучение в професионална гимназия, професионално училище за обучение по модули. Удостоверения за завършен първи клас, за завършен начален етап на основно образование, за завършен клас. Регистрационна книга за издадените документи за завършена степен на образование или придобита професионална квалификация. Документация по провеждането на изпити. Протоколни книги от заседанията на педагогическия съвет, от заседанията на училищния съвет, за заседанията на училищното настоятелство, от проведените общи събрания. Лекторска книга, книга за регистриране на дарения и летописна книга. Книга за начален, периодичен, ежедневен и извънреден инструктаж.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

АСПЕКТИ НА РАБОТАТА НА КЛАСНИЯ РЪКОВОДИТЕЛ

ECTS кредити: 1

Седмичен хорариум: 1л+0су+1иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: факултативна

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

Гл. ас. д-р Павел Филипов, Катедра по славистика и балканистика

тел. +359 73 588 528, pavel_filipov.16@swu.bg

Анотация: Курсът по аспекти на работа на класния ръководител е факултативен. Обучението е разработено в един модул, който представлява относително завършена цялост, изграждаща общото съдържание на обучението по тази дисциплина. Модулът съдържа теоретична част, чиято цел е да се опознае основно нормативната база, свързана с образователния процес в Република България.

Съдържание на учебната дисциплина: Книга за подлежащите на задължително обучение деца до 16 годишна възраст. Дневници за 1, 2, 3, 4 клас и ученическа книжка. Дневници за 5-12 клас и ученическа лична карта. Дневници на занималните, за работа на извънкласните и извънучилищните форми. Дневници за групи в интернат, полуинтернат, общежитие, дом за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа, за учениците в индивидуална форма на обучение. Материална книга за взетите учебни часове. Главна книга за учениците от 1 до 8 клас. Лични картони за задочна, самостоятелна, индивидуална форма на обучение в СОУ, гимназия, професионална гимназия, профилирана гимназия, професионално училище. Лични картони за дневна и вечерна форма на обучение в СОУ, гимназия, професионална гимназия, профилирана гимназия, професионално училище. Удостоверения за завършен първи клас, за завършен начален етап на основно образование, за завършен клас. Регистрационна книга за издадените документи за завършена степен на образование или придобита професионална квалификация. Документация по провеждането на изпити. Протоколни книги от заседанията на педагогическия съвет, от заседанията на училищния съвет, за заседанията на училищното настоятелство, от проведените общи събрания. Лекторска книга, книга за регистриране на дарения и летописна книга. Книга за начален, периодичен, ежедневен и извънреден инструктаж.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.

ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ И ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ

ECTS кредити: 1

Седмичен хорариум: 1л+0су+1иаз

Форма на оценяване: текуща оценка

Статут на дисциплината: факултативна

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра по математика и физика
Природоматематически факултет

Лектор:

Доц. д-р Ралица Станоева, х. ас. Тодор Чолаков, Катедра по математика и физика,
Тел: +359-889-512-051, e-mail: rstanoeva@swu.bg , tonich64@abv.bg

Анотация: Стихийните бедствия като земетресения, пожари, наводнения, урагани и други са изключително опасни за хората, тъй като те възникват внезапно, развиват се с бърза скорост и поразяват обширни пространства. При възникване на стихийни бедствия рязко се нарушава нормалния начин на живот на хората, разрушават се сгради и съоръжения и се причиняват огромни човешки жертви. Освен тези природни катастрофални процеси, могат да възникнат тежки аварии в енергетични или експериментални ядрени реактори, които са съпроводени със заразяване на околната среда с радиоактивни вещества и хората могат да получат дози на радиоактивни облъчвания няколко пъти по-високи от пределно допустимите стойности/Чернобил – 1986 г./. При това радиацията е най-мощният мутагенен и канцерогенен фактор за човека. При тежки аварии в ядрени реактори, които дори да са от средна мощност, последиците за хората и околната среда са непредсказуеми. Също така терористичните нападения, които станаха в САЩ през 2001 година, Испания – 2004 година, Русия – 2004, Англия – 2005 година доказаха, че всяка страна в света може да се окаже обект на масов тероризъм. В тези случаи особено голяма опасност за живота на хората има във висшите учебни заведения, начални и средни училища, държавни учреждения, железопътни гари и други обекти, където са съсредоточени по-голям брой от хора.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на курса са студентите да придобият знания за основните принципи за правилни действия при земетресения, пожари, наводнения, урагани и др. Основните начини и средства за организиране и провеждане на спасителни работи в районите на разрушения. Методите и средствата за оказване на първа помощ на пострадали хора и др. Основните методи на преподаване, които се използват в курса са дискуссионните упражнения. При провеждането им учебното съдържание се онагледява чрез видео система компютърна конфигурация и др. Освен това се провеждат практически демонстрации с технически средства за оказване на първа помощ, начините за спасяване на хора от горящи сгради, начините и средствата за гасене на пожари и др.

Технология на обучението и оценяване: Лекционният курс е комбиниран – съчетава:

а) За извънаудиторна заетост: За разширяване на знанията по учебната дисциплина, студентите по тяхно желание изготвят реферати, като използват информационния масив на библиотеките, решават самостоятелно тестови задачи по дадена тематика, упражняват се с техническите средства за оказване на първа помощ, изготвят подръчни средства за защита и ОПП, най-добрите участват в състезания на регионално и национално ниво за оказване на първа помощ и др.

б) За аудиторна заетост: Основните методи, които се използват за обучението на студентите това са дискуссионните беседи с използване на видеосистема и компютърна конфигурация, практическите демонстрации с технически средства на различните методи и средства за защита на хората при стихийни бедствия, тежки аварии, оказването на първа помощ на пострадалите хора и др.

Окончателната оценка по учебната дисциплина се формира от оценка от текущ контрол.

МЯСТОТО НА ФРАЗЕОЛОГИЯТА В ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 1

Форма на оценяване: текуща оценка

Семестър: VII

Седмичен хорариум: 1л+0су+1иаз

Статут на дисциплината: факултативна

Методическо ръководство:

Катедра по български език
Филологически факултет

Лектори:

Гл.ас. д-р Наделина Ивова, Катедра по български език, тел. +359 73 588 528, E-mail: nadelina_ivova@swu.bg

Анотация: Курсът се съсредоточава върху спецификите в преподаването на фразеологични единици в обучението по български език. Той представя изучаването на фразеологията като част от социокултурната и лингвокултурната компетентност на учащите, разглежда основните лингводидактически принципи, на които се подчинява преподаването на фразеологията и на останалите устойчиви съчетания. на студентите бъдещи учители следва да се изяснят обсеget на фразеологията като наука за езика, същностните черти на фразеологизма – значение, произход, функция и структура, сфера на употреба; с основните семантични отношения, в които могат участват фразеологизми - синонимия, омонимия, антонимия и пр. По време на обучението се предвижда студентите: да познават лингвокултурологичната стойност на фразеологичните единици при преподаването им в прогимназиален и гимназиален етап; да могат да разпознават основните черти на фразеологизмите, да могат да ги отделят от останалите устойчиви словосъчетания.

Съдържание на учебната дисциплина: Фразеологията като част от родната езикова картина в обучението по български език. Фразеологизмите и свободните словосъчетания. Фразеологизмите и другите видове устойчиви съчетания. Фразеологична единица – възникване, произход, експресивност, функционална сфера и структура. Синонимията, омонимията и антонимията в българската фразеологична система. Специфични подходи при преподаването на ФЕ в среден и горен курс на обучение. Мястото на фразеологизмите в учебниците по български език. Електронни и онлайн ресурси при преподаването на фразеологията

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от 15 часа лекционни занятия и 15 часа самостоятелна работа на студентите. Извънаудиторната заетост включва: самостоятелна работа с библиографски единици; консултации с преподавателя с преподавателя, разработване на задания и курсова работа по дадена тема. Заданията и курсовият проект се разработват в писмен вид.

